

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1.50
ДИНАР

ГОДИНА
XXXI
БРОЈ
986
20. XI 1970.

ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ

ХМ! КАКО ТО
ТЕК МЕНИ СТОЈИ?

1970
ЗЛАТНЕ МАКАЗЕ
НА ФЕСТИВАЛУ КРОЈАЧА
Баица Крајић
ЗВАНИ
Баица

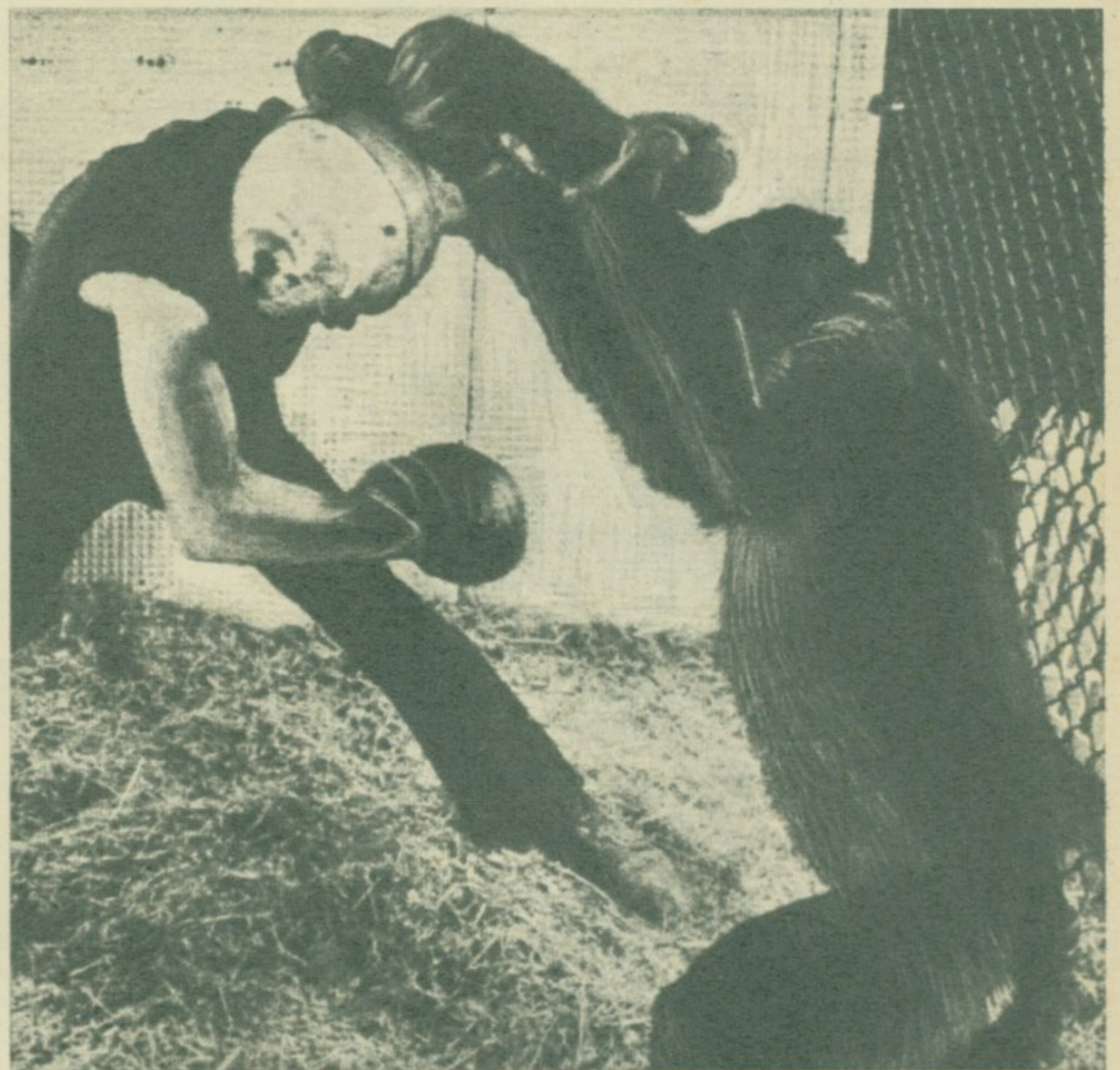
ЛЕПА КУКИЊ

ЛАКО ЈЕ
ЗА ВАС ШИТИ
КАД ИМАТЕ
ТАКВУ ФИ-
ГУРУ!

САМО ДА
БУДЕ ГО-
ТОВО ЗА
ПРАЗ-
НИК!

ДОГОДИЛО СЕ...

НАЈМЛАЂИ КАСКАДЕР. — „Хентје, мој најбољи пријатељ“ двадесет шести је филм у којем 13-годишњи Гинтер Нотхоф из Берлина у свим опасним сценама замењује главног јунака. Каскадерски занат научио је од свог оца који се њиме бави већ 17 година. У последњем филму најмлађи каскадер у Европи скаче с моста високог десет метара. Жеља му је иначе да изучи електричарски занат.

НЕПОБЕЂЕН. — Бокс-меч између човека и мајмуна највећа је атракција америчког путујућег циркуса „Нојева барка“. Из публике излазе снажни момци, понекад чак и професионални боксери, да би укрстили песнице са шимпанзом Бачом јер власник нуди велику награду сваком ко успе да га победи. Бач је недавно извојевао своју 4261. победу. „Победио би он и Касијуса Клеја“, тврди власник.

Ripley's

Вероватли или не!

ПЕТИ ЛОРД ОД ЈУРИЈА

(1732-1797)
Члан енглеског парламента, посланик за шкотску покрајину киркандишир одлазио је пешице у Лондон за свако заседање парламента и пешице се враћао кући преваљујући при том 1630 километара!

ТОРАЊ ЦРКВЕ У ЕДЕРБЕРИЈУ

(ЕНГЛЕСКА)
СРУШИО СЕ ОД ЗЕМЉОТРЕСА КОЈИ СЕ ДОГОДИО У ЛИСАБОНУ, У ПОРТУГАЛУ, УДАЉЕНОМ ПРЕКО 1600 КИЛОМЕТРА (1755)

Новчанице

БЕЗ СЛОВА И БЕЗ ИЗЈЕДНЕ РЕЧИ НА ОБЕМА СТРАНАМА БИЛЕ СУ У УПОТРЕБИ У САМАРКАНДУ 1918. ГОДИНЕ.

154
ЦВЕТОВА
И 16
ПУПОЉАКА

ИСТОВРЕМЕНО СЕ НАЛАЗИЛО НА ЈЕДНОЈ ГРАНИ ГРМА РУЖЕ У ВРТУ ВИЛМЕ БРАУН ИЗ ТОРИНГТОНА (САД)

Језеро од соде

Вулкан тидику у НИГЕРИЈИ СТАЛНО ИЗБАЦУЈЕ НАТРИЈУМ КАРБОНАТ СТВАРАЈУЋИ НА ТАЈ НАЧИН ЈЕЗЕРО ОД СОДЕ ДУГАЧКО 8 КИЛОМЕТРА И ДУБОКО 3 МЕТРА КОЈЕ ИЗ ГОДИНЕ У ГОДИНУ ПОСТАЈЕ СВЕ ВЕЋЕ

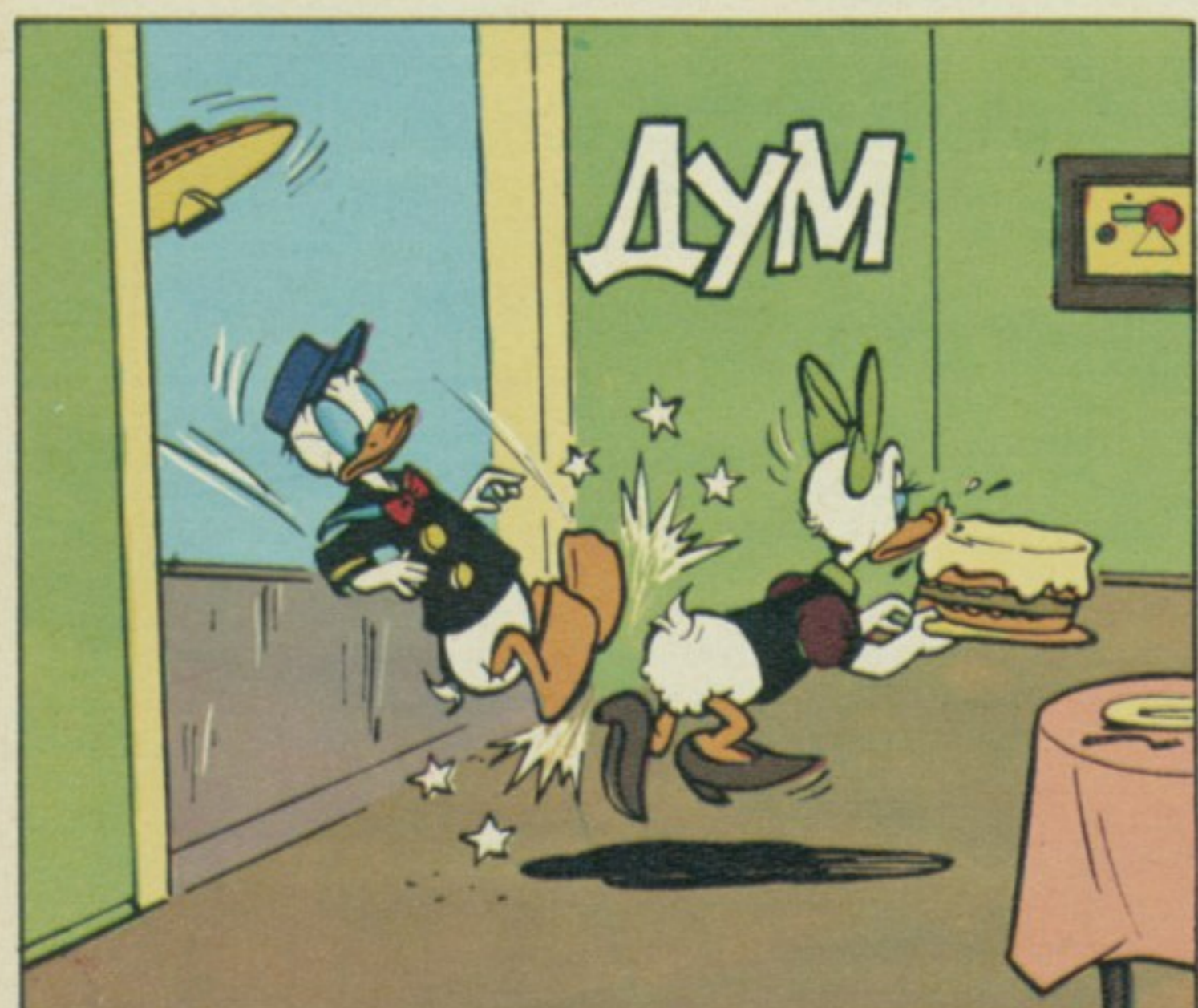
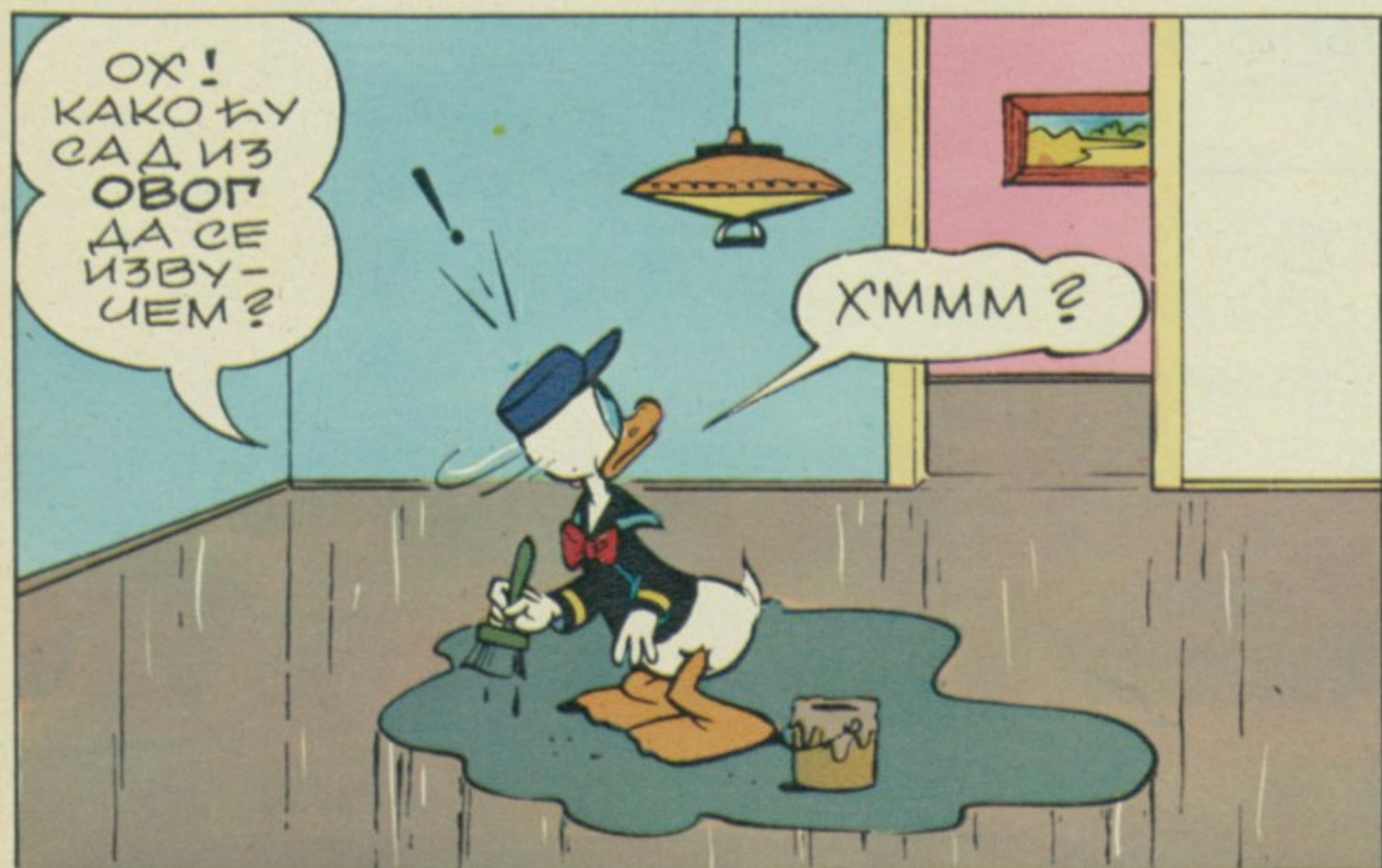

ПРВА УПОТРЕБА ПАРЕ У ИСТОРИЈИ

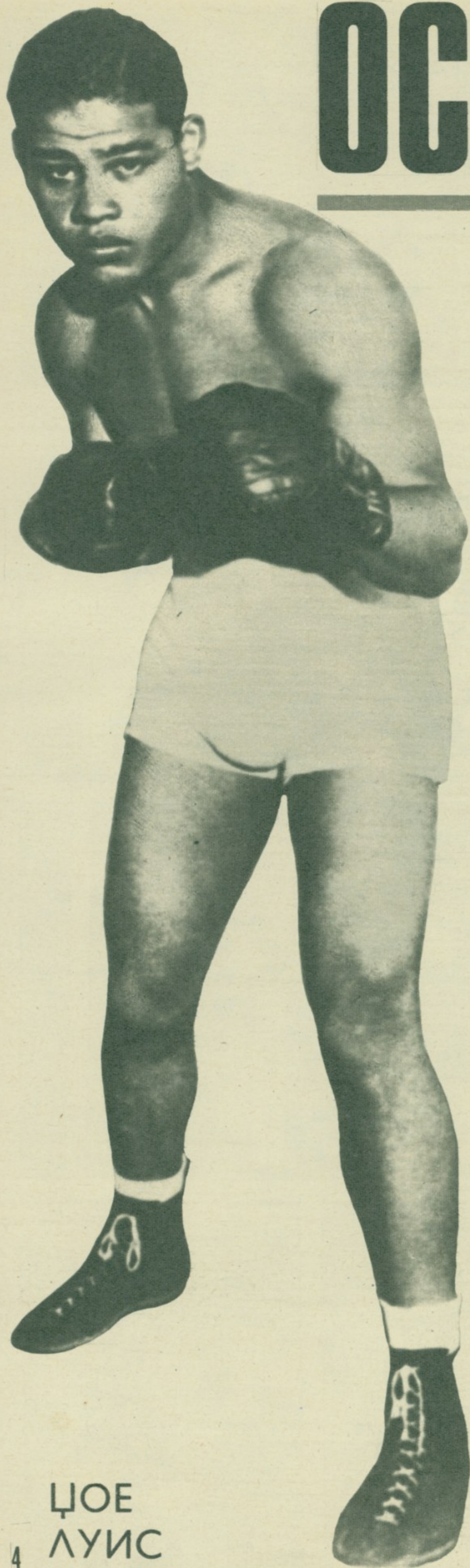
Играчку у облику главе која је ИЗБАЦИВАЛА ДИМ КРОЗ УСТА И ОКРЕТАЛА СЕ ЗАХВАЉУЈУЋИ ПАРИ КОНСТРУИРАО ЈЕ ЕГИПАТСКИ ФИЗИЧАР ХЕРОН 1600 ГОДИНА ПРЕ ПАРНЕ МАШИНЕ ЏЕМСА ВОГА

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

ОСВЕТА ЦРНОГ

ЦОЕ
ЛУИС

Летња киша није никаква сензација али кад се 18. јуна 1936. над Њујорком стуштило невреме доносио је плусак који није престао до поноћи, вест о томе је зачас обишла свет. Јер тога дана на њујоршком Јенки-стадиону требало је да се одигра „догађај деценије“, како је штампа најављивала бокс-меч између застрашујућег црнца Цоје Луиса и немачког цина Макса Шмелинга.

Одлуку да се због непогоде велики окршај одложи за следеће вече свако је примио на свој начин: навијачи су постали још нестрпљивији, самоуверени Луис је пожурио у постељу и ову неочекивану паузу он ће спокójно преспавати, а његов забринут противник добио је нова 24 часа да са својим тренером још једном провери све детаље плана који су месецима припремали.

ОПАСНИ НЕМАЦ И НЕОЗБИЉНИ ЦОЕ ЛУИС

Полазећи на пут преко Атлантике, Шмелинг је прижељкивао да се бори са једним другим боксером, тадашњим светским прваком Џимом Бредоком, али га је овај лукаво изиграо и упутно да најпре положи „пријемни испит“ у мечу против Луиса. Искусни Немац — који је и сам био светски шампион између 1930. и 1932. године, све док се није намерио на Американца Макса Бера који га је нокаутирао — жарко је желео да се поново домогне изгубљене титуле. Пристао је на меч против „црње“ како је са презиром називао Луиса, али свог противника није нимало потценио.

Напротив, из Непенача, држава Њујорк, где се Шмелинг улогорио неколико недеља пред меч, стизале су вести о врло напорном тренингу. Истовремено док је охоло говорио да ће то у ствари бити, сусрет између представника „више“, аријевске расе и једног бедног црнца, Немац је сатима проучавао филмове са мечева свог ривала настојећи да открије његове прешке.

За то време двадесет двогодишњи Луис се више забављао него што је мислио на борбу која га очекује. Пошто је до тада са лакоћом потукао готово све најбоље светске асове и једино због боје своје коже био

онемогућен да боксије за највишу титулу, он је очекивао да ће без муке збријати и Хитлеровог грмаља. Свој лопор у Лејквуду уредио је као циркус: у великој шапри која му је служила за вежбање трештала је музика по цео дан, а на улазу су његови менаџери наплаћивали по један долар од сваког радозналца који је желео да присуствује тренингу чувеног „Црног бомбардера“.

Новинари су ишли наруку Луисовој претераној самоуверености тврдећи да је једина загатка у којој ће рунди Шмелинг да одлети на вод. Додуше, тренер Џек Блекберн упозоравао је свог пулена да надмени Немац може да буде много

МАКС ШМЕЛИНГ

опаснији него што изгледа, али је Цоје лежерно одмативао руком.

Стање на кладоници било је 20:1 у његову корист!

ОБОЈИЦУ СУ ИЗНЕЛИ

Када је 19. јуна 1936. на Јенки-стадиону гонг означио почетак прве рунде, већина од 42.000 гледалаца страховала је само да се све не заврши пребрзо и да за окупе улазнице неће моћи довољно дуго да уживају. Пошто је примио један ударац у лице, Луис жустро узвраћа и после два-три његова директа Шмелингово лево око добија плаву боју и нагло отиче. У другој рунди Цоје и даље напада и за тренутак изгледа да ће се све завршити према очекивањима: погођен оштрим крошеом, Немац пада, али брзо устаје и успева да се прибере.

Публика бучно навија за црног боксера, али у четвртој рунди настаје мук: уочивши оно што је још на

филмовима приметио — да Луис пре него што удари левицом два пута замахне упрозно и том приликом открије главу — Шмелинг користи делић секунде и десницом из све снаге погађа противника у браду. Цоје пада као покошен и судија почиње да броји. Уместо да се одмори и устане тек на „осам“, прогирани Луис устаје већ на „три“. Дочекује га нова канонада, али га гонг спасава означајући крај рунде.

Од овог пренутка велики фаворит је изгубљен. Он се најзад узобилио, али прекасно: Шмелинг више не испушта шансу која му се указала. Тамај што би Луис предахнуо између рунди, Немац би га дочекивао и са чиновничком марљивошћу поново враћао у стање оша мућености.

Истина, Цоје у седмој рунди, више по напону, покушава да пређе у противнапад, али знатно надмоћнији Шмелинг вешто избегава противникове и све тачније гађа својим песницама. И најзагриженији навијачи из црначког кварта Харлема јасно виде да ће се десити оно што је мало ко очекивао, боље рећи, да се то већ догодило.

И заиста, средином дванаесте рунде долази крај: после праве паљбе по Луисовом лицу, Шмелинг потпуно ошамућеног противника захвата једним крошеом. Луис пада лицем према поду и судија узалудно и непотребно броји до десет...

Чланови немачке колоније у Њујорку и новинари који су дошли из Берлина на рукама односе пресрећног Макса Шмелинга у свлачионицу. Већ после неколико минута стиже телеграм Хитлера и Гебелса који су пратили радио-пренос и пожурили да честитају своме „матчовеку“.

Односе, додуше, и Луиса. Али зато што не може да се држи на ногама...

ИЗАЗОВ ШАМПИОНУ

Док су хиљаде Немаца, предвођене фашистичким главешинама, свечано дочекивале ваздушни брод „Граф Цепелин“ којим се из Америке вратио победник над „црним животињом“, „глуцаком чија глупоост потиче од пасмине којој припада“ — ово су само неке од погрда упућене пораженом — докле је Харлем туговао. Бела Америка, захваћена новим таласом расне

БОМБАРДЕРА

СУКОБ ИЗМЕЂУ ХИТЛЕРОВОГ МИЊЕНИКА И АМЕРИЧКОГ ЦРНЦА НИЈЕ БИО САМО БОКСЕРСКИ ДВОБОЈ

нетрпељивости, брзо заборавља да је Луис њен грађанин па је његов пораз високо ристила за нова понижења народа коме он припада. Новинари су сад спремно цитирали Шмелингове речи да је његов недавни противник „прави почетник и да треба да се упише у неку боксерску школу“.

Иако су га готово сви били потписали, Цое је веровао да је изгубио од слабијег ривала и одлучио да то и докаже. Почео је да вежба као никад раније и ускоро се вратио у ринг. Опет је дошла серија муњевитих победа против неколико чувених боксера, а кад му се 1937. најзад пружила прилика да укрсти рукавице против светског првака Бреда, он ју је на најбољи начин искористио: нокаутирао је свог противника у осмој рунди и постао шампион света.

Шмелинг је, наравно, и даље жудео за овом титулом па је хитно упутио изазов њеном новом власнику. Луис је то само и чекао, желећи да себи и целом све

ту покаже да и он, црнац, може да буде бољи од „чистогривог“ нацистичког љубимца.

СПАСАО ГА СУДИЈА

До другог меча Луис — Шмелинг, који је ушао у историју, дошло је тачно две године после првог на истом оном Јенки-стадиону, али пред више од 70.000 гледалаца. Велики део публике још није био заузео места, а све се већ било завршило — после само два минута и четири секунде! Као да је сав гнев Луисове црне браће стао у његове огромне песнице: од тренутка кад је дат знак за почетак борбе, он се бацио ка Шмелинговом углу и засуо Немца рафалом убиствених удараца које је било немогуће бројати. Шмелинг је, никако не схватајући где је и шта се са њиме дешава за те 124 секунде трипут летео на

под, после чега је судија прекинуо меч, спасавши му, можда, на тај начин голи живот.

Схватајући да се није борио само за спортску победу, него много више за достојанство својих тамнолутих саплеменика, доброћудни Цое се задовољно смешио својим пријатељима:

— Знате, сада се први пут осећам као прави шампион!

Целе те ноћи Њујорк се веселио. Док је претучени Шмелинг, окружен само неколицином немачких новинара лежао у болници, на улицама је врело као у паклу. И до њега су морали допрети повици из хиљаде грла:

— Луис побеђује, Хитлер плаче!

КАКО ДАНАС ЖИВЕ

Цое Луис Бероу, како гласи пуно име можда најсјај-

нијег боксерског шампиона што га је свет икада имао, задржао је титулу пуних 12 година одбранивши је у међувремену 25 пута! Чим је избио други светски рат, ступио је у војску и скинуће униформу тек после капитулације хитлеровске Немачке да би се вратио боксу, једином послу који је умео да ради. Иако већ зашао у 32. годину, он је 1946. у мечу против Ирца Билија Кона доказао да је још најбољи у спорту коме је посветио цео живот.

На жалост, незаборавни „Црни бомбардер“ није дочекао мирну старост. Када се 1947. одрекао звања боксерског шампиона света, испоставило се да је малтене сиромаш. Његови менаџери нису уредно уплаћивали порезу, па је дуг америчкој држави нарастао на око пет милиона долара!

Измучен многобројним неприликама и пре времена оронуо, педесет осмогодишњи Луис се сада лечи у једној психијатријској болници.

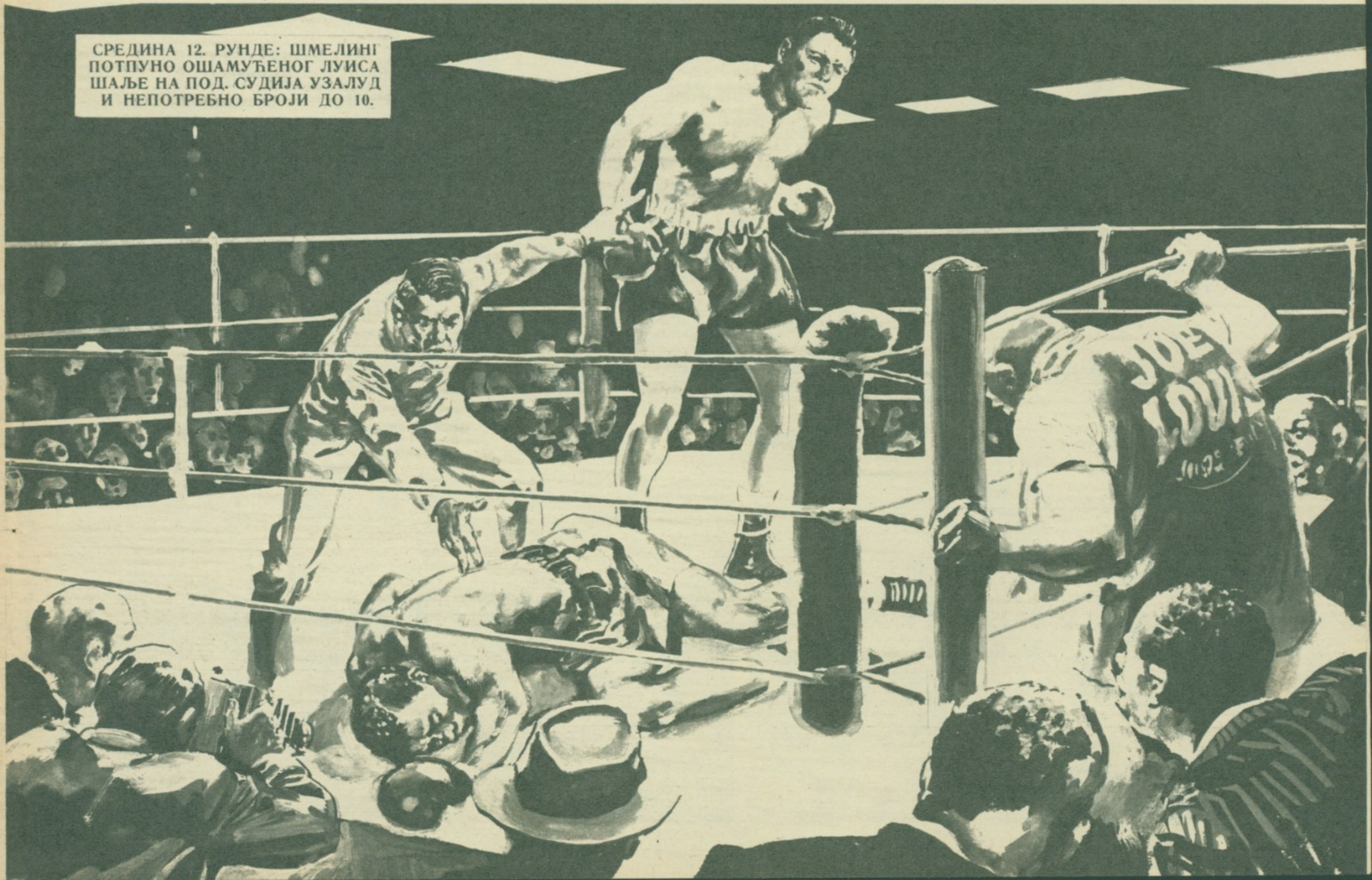
Макс Шмелинг се никада није опоравио од страховитог пораза који му је Луис нанео 1938. године. Покушао је да се оправда да је био фаулиран, али га је филмски снимац меча оповргао. Иако се пред публиком појављивао све до своје 42. године, то је пре било смешно батргање, него бављење спортом.

За време рата верно је служио свом некадашњем навијачу Адолфу Хитлеру, (за шта је добио највиша нацистичка одликовања) али није поделио његову судбину. Кад се вратио из заробљеништва, брзо се спријатељио са окупационом војском, тј. својим дојучерашњим непријатељима.

Шмелинг је данас крепак, богат и угледан човек: он заступа у Немачкој фирму „Кока-коле“, а недавно је одликован „Великим крстом за заслуге“, поводом 65. рођендана.

К. М.

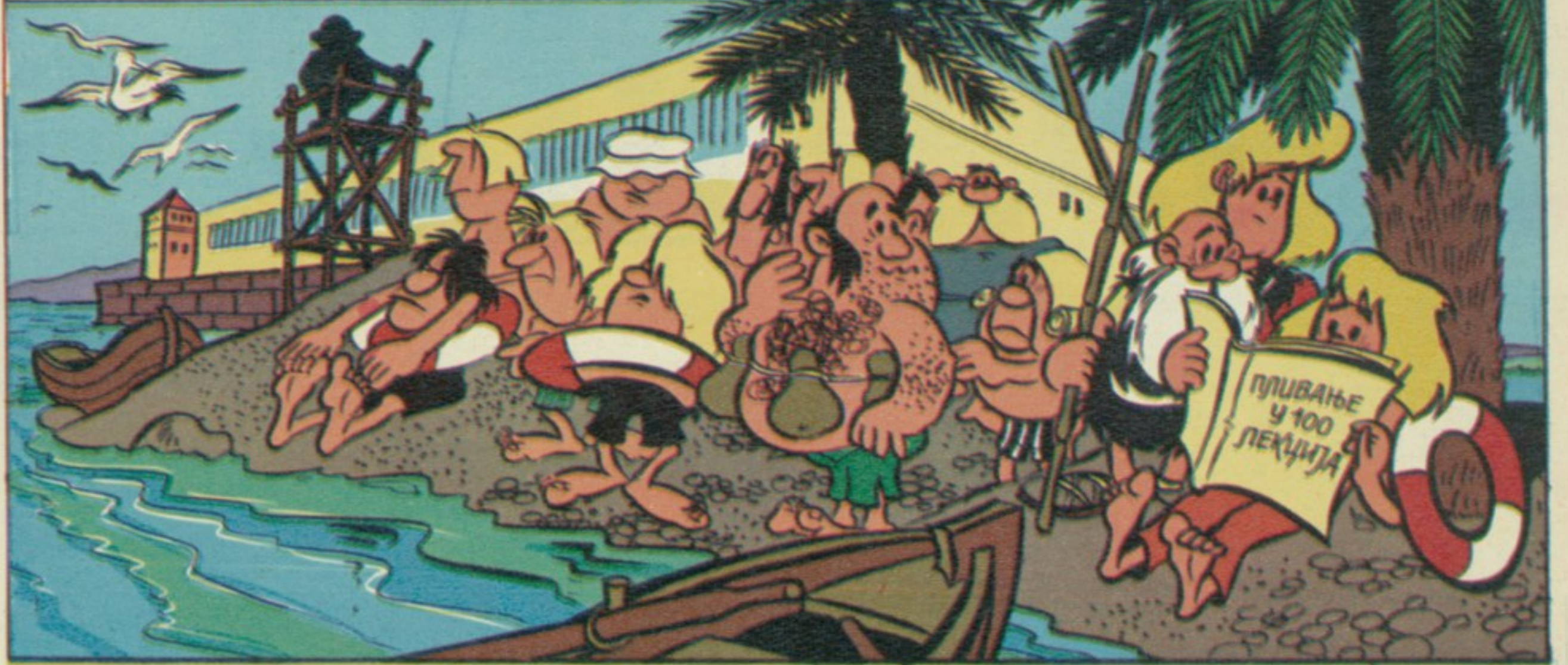
СРЕДИНА 12. РУНДЕ: ШМЕЛИНГ ПОТПУНО ОШАМУЊЕНОГ ЛУИСА ШАЉЕ НА ПОД, СУДИЈА УЗАЛУД И НЕПОТРЕБНО БРОЈИ ДО 10.

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

ГОСПОДАР ДИОКЛЕЦИЈАНОВЕ ПАЛАТЕ

БРАКМИЦАРЕ ЈЕ ЧЕКАО ТЕЖАК ЗАДАТАК:
ТРЕБАЛО ЈЕ ПРЕПЛИВАТИ БРАЧКИ КАНАЛ!

РАЗБОЈНИК С ОСМЕХОМ

Наројушени њлемић у која
су разбојници уџерили њи-
шњоље с бесом је њосмаџ-
рао Дивала како на либа-
ди иџра с њејовом женом

Човек који је од сред-
њовековних друмских
разбојника у Енглес-
кој створио романтичну фи-
гуру није био Енглеz већ
Француз. Звао се Клод Ди-
вал али је у енглеској исто-
рији и књижевности остао
као Принц-разбојник.

Клод Дивал је рођен у
Нормандији 1643. године. О-
тац му је био млинар. Кад
је имао тринаест година
кренуо је сам у Париз „да
би потражио срећу“. Али,
судбина му није била на-
клоњена и четири године про-
вео је готово без паре ра-
дећи час као шталски слуга
час као потрчко у разним
париским крчмама „за кору
хлеба и гомилу сламе“ на
којој је спавао.

А онда се, изненада, ње-
гов живот сасвим променио:
поставио је собар једног ен-
глеског племића, војводе од
Ричмонда, који је после по-
беде Оливера Кромвела над
краљем Чарлсом I морао,
као и многи други краљеви
људи, да побегне из Ен-
глеске.

Леј, млад, весео

Када је 1660. године у Ен-
глеској поново успоставље-
на краљевина, избегли пле-
мићи вратили су се у Лон-
дон. Војвода од Ричмонда
повео је са собом и Клода
Дивала. Младом Французу
свидео се весео живот на
енглеском двору и он је с
невероватном лакоћом нау-
чно „галантне и елегантне“
манере дворана. „Да се на
двору родно не би могао би-
ти већи центлмен“, говорило
се за њега.

Али, Дивал је брзо схва-
тио да је такав живот изнад
његових могућности. И да
би лакше долазио до новца
који је немилнице трошио,
Клод Дивал, тада двадесет

седмогодишњак, постао је
— друмски разбојник.

На енглеским путевима о-
тада је, час ту час тамо, иск-
рсавао весели и увек насме-
јани разбојник који је
пресретао путнике и тргов-
це и одузимао им новац.
Током читаве своје разбој-
ничке каријере он није упо-
требио силу, никад никога
није убио. Путнике је пре-
сретао јашући на чистокрв-
ном коњу, одевен у раско-
шан капут од скерлетне ка-
дифе, са скупоеном чипком
око врата и на доручју и
шеширом са широким обо-
дом и украсом од њејовог
перја. За широким свиленим
појасом носио је увек два
седефом украшена пишто-
ља.

»Бал« на либади

Дивалови препади нису ли-
чили на обичне друмске за-
седе и пљачке. Једном је
„вitez друмова“, како су га
називали, дознао да ће не-
ки богати племић кренути
кочијом на своје имање и
да ће са собом носити 400
златних фунти. Са четири
своја друга Дивал га је са-
чекао на путу што из Лон-
дона води за Хемстед.

Када је кочија стала јер
су јој разбојници препречи-
ли пут, Дивал је узвикнуо:

— Паре или живот!

Племић у колима се ска-
менио али његова жена упо-
ште није показивала не нај-
мање страха. На Дивалово
чуђење своју равнодушност
је показала на тај начин
што је однекуд извукла фла-
жолет, музички инструмент
сличан малој флаути, и по-
чела да свира. Дивалове очи
засијале су од веселости па
је и он из цела извадио
свој флажолет, који је увек
носио са собом, и почео да
је прати

„ЖИВЕТИ КРАТКО АЛИ ВЕСЕЛО“ — ТАКО ЈЕ ГОВОРИО ВЕЧИТО НАСМЕЈАНИ
РАЗБОЈНИК ДИВАЛ

Тада је галантни разбој-
ник сјахао и, отворивши вра-
та кочије, замолно храбру
даму за игру. Она није мо-
гла да одоли лепом, насмеја-
ном разбојнику и спремно
је прихватила понуђену ру-
ку. И док се по зеленој ли-
вади вртео са својом дамом,
Дивал је певушио веселу ме-
лодију. За то време њен муж
је нарогушено стрељао др-
жачима а Дивалови људи др-
жали су кажипрсте на оки-
дачима својих пиштоља!

Дуго се разбојник, држе-
ћи у једној руци свој шешир
с нојевим перјем док му је
друга почивала на струку
племићке одевене у чипку,
окретао и не мислећи да би
у сваком тренутку могла да
наиђе друмска патрола. Али,
смели разбојник је имао сре-
ће и његову забаву нико
није тог пута омео.

Када је плес био завршен,
Дивал је одвео своју нас-
мешену партнерку до кочи-
је и уз учтив наклон подсе-
тио њеног мужа да није пла-
тио улазницу за забаву. Пле-
мић је био довољно мудар
да се не успротиви и скрива-
јући бес пружио је 100 злат-
них фунти које је Дивал
примио са осмехом и уз на-
помену да остале три сто-
тине може да задржи. „Ве-
ликодушно вам их остављам
јер плес са вашом љупком
женом више вреди од тих
златника“.

О Диваловим галантним
разбојништвима причао је
читав Лондон. Говорило се
да је он за своју животну
девицу узео „Живети кратко
али весело“. Дивал је знао
да ће раније или касније за-

кон ставити на њега своју
руку а у оно време казна за
друмско разбојништво била
је — смрт.

Сружом у зубима

Ускоро је у Енглеској по-
чело да му гори под нога-
ма и Дивал бежи натраг у
Француску. Не зна се шта је
тамо радио, можда је посе-
тио своје родитеље у Нор-
мандији. У сваком случају
мора да му је било досад-
но јер се убрзо враћа у
Енглеску и лаћа старог за-
нимања на друмовима.

Али његов весели и под-
ругљиви смех ускоро је за-
увек умукао. У „Њугејтском
календару“, књизи у којој
су испричане судбине свих
познатијих енглеских дру-
мских разбојника, забележе-
но је да је Клод Дивал био
ухваћен док је пио у крчми
„Рупа у зиду“ која се нала-
зила у лондонској улици
Чендос. Био је пијан, каже
се, али није искључено и да
му је у пиће било стављено
неко опојно средство јер је
за њега била расписана ви-
сока уцена.

Ухапсила су га два снаж-
на стражара који су на ње-
га скочили с леђа и одмах
му отели мач и три пишто-
ља. Одвели су га у Њугејт-
ски затвор где је остао све
до суђења.

Вест о Диваловом хапше-
њу пролетела је Лондоном
и свет је навалио на затвор-
ске капије да види „принца
разбојника“. Забележено је
да су у затвор долазиле и
многе „госпе племенитог ро-
да“ да виде човека који их
је са осмехом на уснама,

раније на неком друму, „ос-
лободно“ њиховог накита и
да с њим поразговарају.

Клод Дивал је био осуђен
на смрт. Једног веома хлад-
ног петка, 21. јануара 1670.
године, кренуо је на свој
последњи пут у целатовим
таљигама одевен у свилу и
кадифу. Пут од затвора до
губилишта био је закрчен
народом. Клод их је поздра-
вљао осмехом. На његовом
лицу није било ни трага
од страха пред смрћу. Не-
ка жена из гомиле добацила
му је ружу. Он ју је спрет-
но ухватио у лету и њену
дршку ставио међу зубе. Та
ко је, с цветом међу усна-
ма, стао и под вешала. Пре
но што му је целат намакао
омчу око врага, последњи
пут је махнуо окупљеном
свету и упутио му послед-
њих осмех.

Дивал је сахрањен исте
ноћи у Ковент Гардену. Ње-
гова сахрана претворила се
у праву поворку која је с
буктињама полако прошла
улицама Лондона. Никад ни
пре ни после њега једном
обичном разбојнику није у-
казано толико посмртних по-
части. Али, мада друмски
разбојник, Клод Дивал је
био весео, галантан кавалер,
никад убица и због тога ње-
гово име и данас живи у
Енглеској.

На плочи испод које почи-
ва пише:

„Овде лежи Дивал: чита-
оче, ако си мушкарац чу-
вај своју кесу, ако си жена
своје срце. Опустошио је и
једне и друге. Пред њим су
сви мушкарци стајали уко-
чено, а све жене падале као
покошене“.

БРЧКАЊЕ НА ТОЧКОВИМА

Купање пре сто година било је заматан и не баш лак посао.

Тада се није могло као данас ући у купатило и једноставно отворити славину с топлом водом јер правих купатила није ни било. Сиромашни су се, уосталом као и данас, прали и купали како су знали и умели, обично крај бунара, на потоку или у дрвеном кориту. У средњостојећим грађанским кућама у Европи људи су се купали у собама за спавање. За то су имали нарочите мале каде, седеће, које су чували у ниским орманима. Вода се загревала у кухињи а у собу се доносила у лименим кантама са „сиском“. Испод каде се обично простирао велики убрис или застирнка да би се заштитио ћилим.

Пре купања соба се добро загревала а када постављала поред пећи или испред камина. Како је у оно време промаја била прави баук, прозори су се добро затварали а између каде и врата постављао заштитни параван. Окупани се, после купања, завијао у топле убрисе загрејане крај пећи или камина. Крајем прошлог и почетком овог века само је мали број кућа имао посебне одаје намењене купању и каде сличне данашњим. Каде су обично биле од цинка а уз један њихов крај биле су приљубљене нарочите пећи да би вода остала топла за све време купања. Такве каде често су имале точкове да би се могле премештати из одаје у одају. Каде с тушевима представљале су праву реткост. Туш се налазио изнад каде, постављен на три дугачка држача и имао је резервоар у који се вода убацивала помоћу ручне пумпе. У богатим кућама каде су биле права ремек-дела мајсторске вештине: имале су по неколико тушева из којих је вода бризгала не само одозго већ и одоздо и са стране,

па чак и нарочите направе за тапасање воде тако да се нада претварала у „мало море“. Прва права купатила с текућом топлом водом појавила су се тек пре шездесетак година.

Суботом се добро загрејана соба за спавање претварала у купатило: седећа када извлачена је из ормана а топла вода доношена из кухиње. Због страха од назеба сви прозори су морали бити добро затукани, а тешко оном ко би се усудио да макар случајно отвори врата на соби у којој се неко купао.

Обавезан део собног намештаја био је умиваоник: низак орман с мермерном плочом на којем је стајао прибор за умивање и бријање од дебелог порцулана. Домаћице су се утркивале која ће имати лепши прибор и поносиле се ако би на умиваонику имале кинески порцулан.

Овакве каде имали су само они који су у кући могли да одвоје засебну просторију за купање. Каде су имале мале фурунице за загревање воде и ручну пумпу помоћу које се она „терала“ у туш. Човек је мало ложио, мало пумпао, а најмање се купао.

КУПАЊЕ ЈЕ ЗАХТЕВАЛО ПРИЛИЧАН НАПОР И ТО ЈЕ МНОГИМА СЛУЖИЛО КАО ИЗГОВОР ДА СЕ ШТО РЕЂ КУПАЈУ!

ПОДМОРНИЦА — ЛЕДОЛОМАЦ

Ускоро ће се остварити једна фантастична идеја — необичан брод шлепиће кроз арктички лед шлеп најбољарен са 240.000 тона нафте

Брод у облику подморнице чији се већи део налази под водом пробија метар и по дебео арктички лед. Његов снажан прамац на коме се налази специјалан нож сече лед одоздо нагоре и одбацује огромне комаде са обе стране трупа. Лађа напредује споро али сигурно према луци на јужном делу острва Гренланд у Северном леденом мору...

Као циновски кић

Необичан брод вуче за собом на даљини од око четрдесет метара огроман шлеп у облику ваљка. Терет у шлепу је сирова нафта из залива Прадхоу на Аљасци, најсевернијем делу северноамеричког континента.

— Ледено острво пред нама! — јавља човек за радаром командној кабини. — Даљина — пет хиљада метара.

Површина острва износи најмање петнаест квадратних километара, а дебелина леда готово тридесет метара. Од ових тридесет метара само су четири метра изнад површине мора.

Капетан размишља и одлучује да не обилази острво зато што би му то одузело много времена.

— Спреми се за урновавање! — наређује он посади. Покретна купола брода

која је била до половине на пољу сада се потпуно увлачи у труп лађе. Не мењајући правац, и даље настављајући према острву, брод брзо урања испод површине воде која је дубока око три хиљаде метара. Лађа-подморница вуче за собом шлеп који личи на циновског кита погођеног харпуном китоловаца...

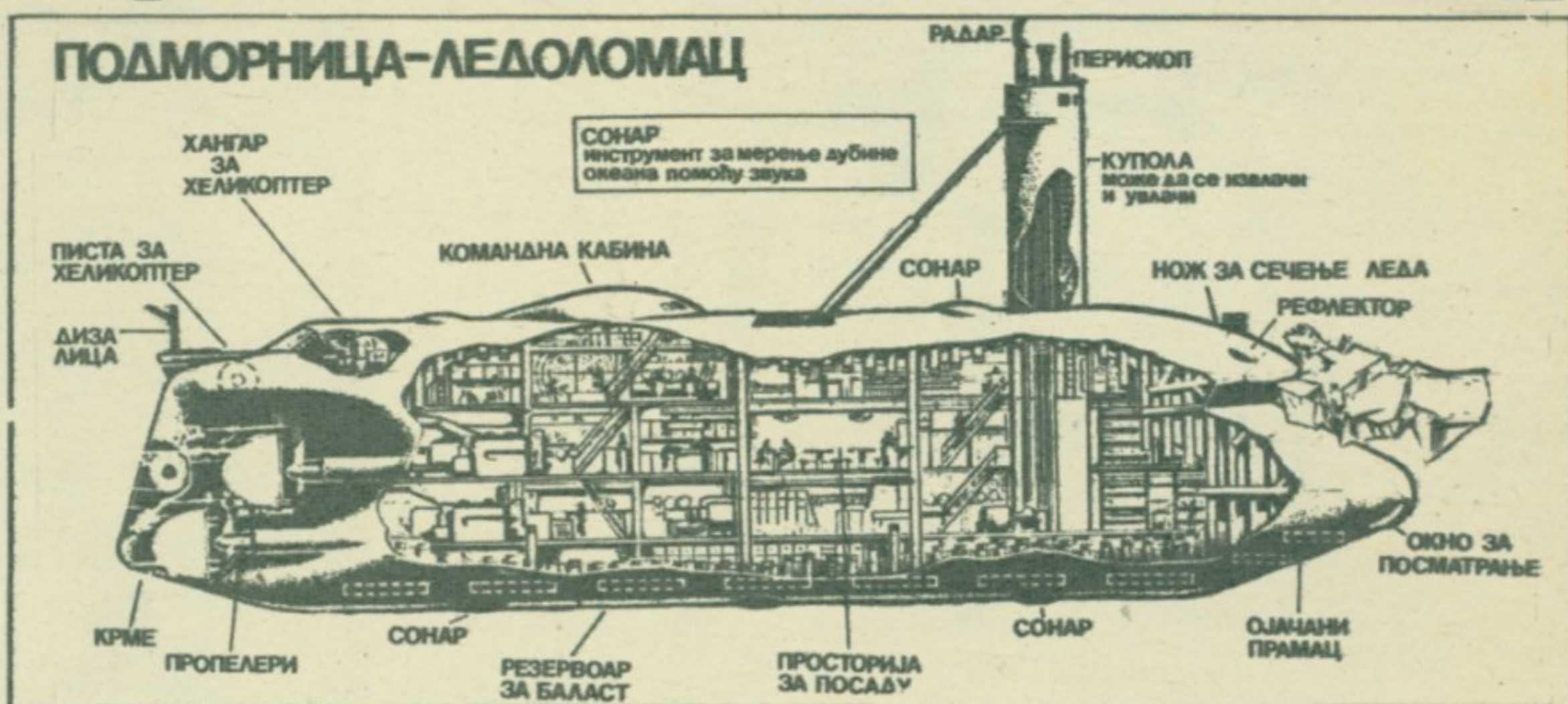
Генијални орџаци

Чудно путовање које смо описали тек треба да се оствари и постоји само у пројектима једног инжењера и једног научника који су измислили систем транспорта нафте у мору пуном ледених санити и брегова. Њихов проналазак у ствари је нека врста комбинације подморнице, ледоломца и шлепа!

Инжењер се зове Амори Вејт, стручњак је за електронику, а о поларном леду вероватно зна више од било ког човека у свету. Специјалиста је за системе и уређаје за мерење дебљине, површине и даљине леда помоћу радио-таласа.

Вејт је за тридесет пет година прешао више од 160 хиљада километара на разним типовима ледоломаца и учествовао у дванаест експедиција на Северном и у једанаест на Јужном полу!

Његов ортак у овом про-

ПРЕСЕК ПОДМОРНИЦЕ-ЛЕДОЛОМЦА НА КОЈОЈ СЕ ВИДЕ РАЗНЕ ПРОСТОРИЈЕ ЗА ЖИВОТ И РАД, КАО И РАЗНИ ВАЖНИЈИ ДЕЛОВИ БРОДА. ВЕЋИ ДЕО ПОДМОРНИЦЕ НАЛАЗИ СЕ ИСПОД ПОВРШИНЕ.

јекту зове се др Марсел Голеј. Он је физичар и заслужан је за многе научне проналаске. За време другог светског рата унапредио је разне системе истраживања помоћу звучних таласа и конструисао данас чувени „Голејев детектор“ који ради на принципу инфрацрвених зрака.

Вејт је одавно размишљао о проблему кретања бродова у опасним водама Северног и Јужног пола. Кад је 1969. године у северном делу Аљаске почело искоришћавање великих налазишта нафте, Голеј и он су се бацили на посао.

Практично и јефтино решење

Највеће налазиште нафте у историји Северне Америке створило је велики проблем за индустрију нафте:

како пребацити нафту од налазишта на леденом северу до рафинерија нафте у јужнијим деловима Америке. Индустрија нафте била је веома заинтересована за неки практичан и јефтин начин транспорта нафте до најнасељеније, источне обале Сједињених Држава.

Пре Вејтовог и Голејевог пројекта стручњаци су предлагали углавном три система транспорта: нафтовод, танкер-ледоломац и танкер-подморницу на атомски погон.

Према идеји стручњака за нафтовод он би требало да се изгради од залива Прадхоу до неке луке на јужној обали Аљаске и да буде дугачак око хиљаду три стотине километара! То би било невероватно скупо а уз то нафта тако не би стизала до индустријских постројења на источној обали САД којима је најпотребнија.

У зимском леду

Циновски танкери не би могли преко целе године да плове опасним водама леденог мора, а баш то је потребно да би овакав систем транспорта био јефтин.

— Велики танкер — каже Вејт — има сувише широк прамац и мало снаге да би могао лако да пробија лед, а сувише је дугачак да би успео да маневрише између великих ледених брегова.

Танкер „Манхатан“ направио је велику сензацију кад се прошле јесени пробио кроз северозападни мореуз Америке, али лед је тада био мек и на многим местима дебео само око тридесет сантиметара. Упркос томе „Манхатан“ се неколико пута заглавио и морао је да тражи помоћ од једног ледоломца.

— Шта би такав танкер могао да учини у правом зимском леду који је дебео један и по до два метра? — пита Вејт. — Да и не говоримо о томе да на неким местима лед може да буде дебео и до четири и по метра, а да има ледених брегова

који су дебели и целих дванаест метара!

Једна велика компанија хтела је да изгради подморницу на атомски погон које би могле да преносе 170.000 тона нафте. Међутим, оне би се кретале само испод површине и не би биле ледоломци, а то би много успорило транспорт.

Боља од шанкера и атомске подморнице

Класичан погон подморнице-ледоломца коју су пројектовали Голеј и Вејт била би двапут јефтинија од атомског, а остали трошкови по виду били би мањи за једну трећину.

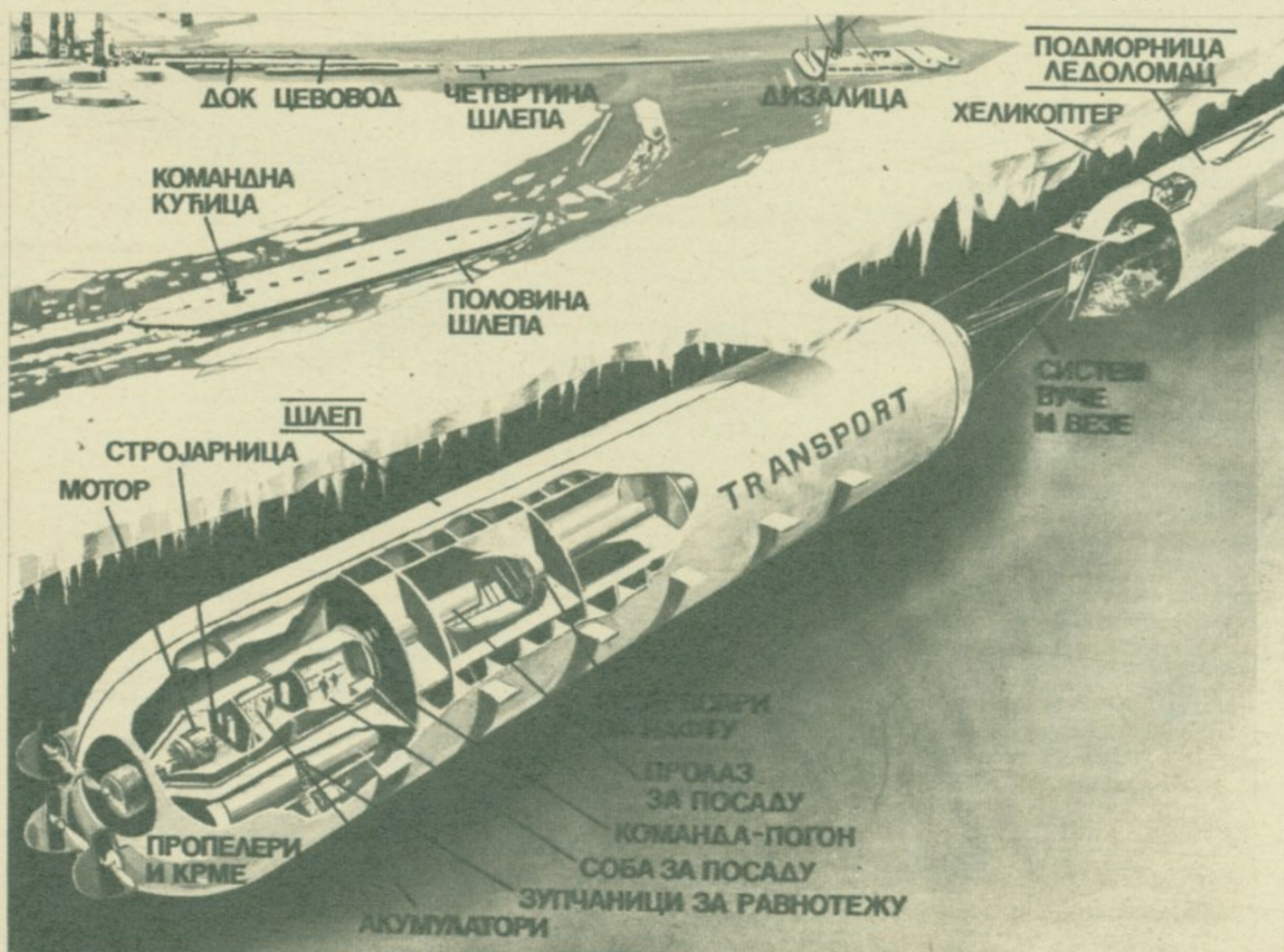
Систем шлепа омогућава да се превозе огромне количине нафте без смањивања способности маневрисања. У леду који би зауставио велики танкер, подморница-ледоломац могла би да пробије канал кроз који би се шлеп кретао помоћу сопственог погона. Ако би лед био сувише дебео, подморница и шлеп би једноставно — заронили!

Око северне обале Аљаске море је плитко до даљине од 60 до 70 км. Шлеп може лако да се увари близу обале зато што се у ствари састоји од четири дела који су повезани хидрауличним спојевима. Ови делови се одвајају један од другог и независно пуне у плиткој води. Танкер и атомска подморница морају да се товаре у много дубљој води.

Подморница-ледоломац може да вуче врло велике шлепове (дуже од 300 м) што смањује трошкове превоза. Према прорачуну др Голеја један шлеп могао би да превезе 240.000 тона нафте!

Све у свему систем подморнице-ледоломца је фантастичан пројект. Вејтова и Голејева идеја ће сигурно победити и проблем превоза нафте са Аљаске биће решен на најсмелији али и најбољи начин.

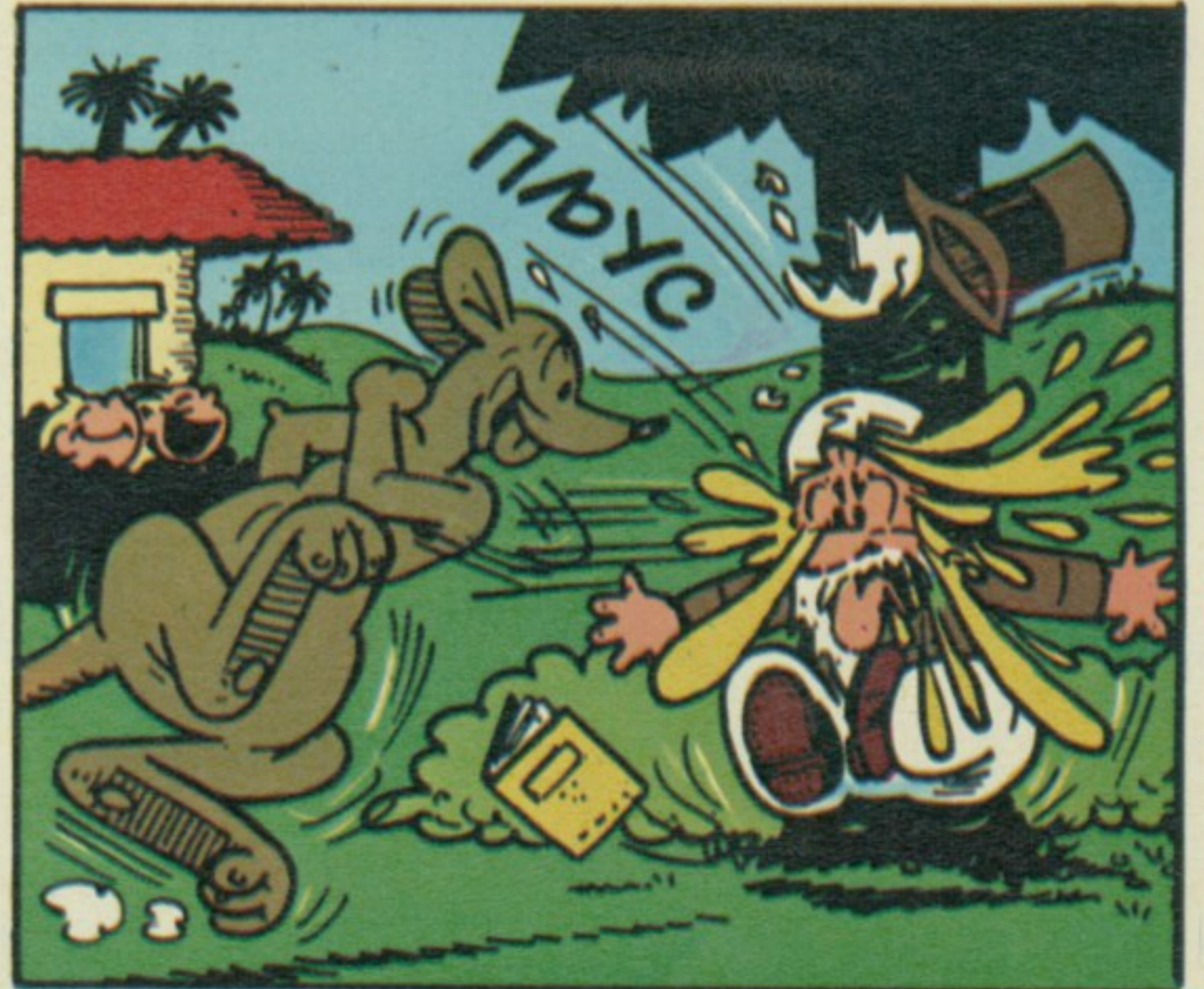
Д. П.

САМО ОВАКАВ ШЛЕП КОГА ВУЧЕ ПОДМОРНИЦА-ЛЕДОЛОМАЦ МОЖЕ БЕЗБЕДНО И БРЗО ДА ПРЕВЕЗЕ ОГРОМАН ТЕРЕТ КРОЗ ОПАСНЕ ВОДЕ СЕВЕРНОГ И ЈУЖНОГ ПОЛА.

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

ЗАГОНЕТНА

Најдужи, најпознатији, највише проучавани, и најскупљи од свих историјских текстова написаних тајним писмом ни до данас није решен. То је читава једна књига, без писца и наслова, названа „Најтајанственији рукопис на свету“. Године 1962. Ханс Краус, антиквар из Њујорка, привукао је светску пажњу тражећи за ту књигу ни мање ни више него 160.000 долара!

ПУН ПРОМАШАЈ

Сама по себи, књига не изгледа нарочито привлачна. Средње је величине, и има 204 странице. Корице које су као и странице биле од пергамента, више не постоје. Десетине и десетине сићушних цртежа нагих жена, астролошких цртежа и око 400 цртежа фантастичних биљака у плавој, црвеној, светлој жутој, смеђој и јаркозеленој боји чине подлогу страница, а преко њих иде текст. Због тога рукопис помало подсећа на хербаријуме каквим су се у средњем веку илустровала лековита својства биљака и учило како се из њих добијају лекови.

На први поглед текст не делује загонетно. Пре личи

на један од прилично честих рукописа касног средњег века. Знаци имају облик који су обично имала слова у то време, али то нису слова: подсећају на старе познанике чије нам је име на врху језика али никако не можемо да га сетимо.

Већ после првог летимичног погледа уочавају се иста слова, примећује се понављање групе слова па чак и речи, понекад са малим разликама. Све то указује на то да је текст написан, ако не баш на неком познатом језику који је макиран непознатим писмом, онда бар на неком језику који би требало лако одгонетнути. Па ипак, научници који познају и најегзотичније језике изјавили су да нису у стању да прочитају овај текст. Палеографи, стручњаци за стара писма, такође не познају тај тип писма. Криптоаналисти, стручњаци за тајно писмо, који су одредили учестаност употребљаваних сваког од 29 симбола, у првом тренутку били су сигурни да је у питању обична замена једног слова једним знаком и да ће решење бити лакше од решења неке запонетке из каквог часописа. Међутим, сви покушаји да се текст дешифрира као црквени латински, староенглески или неки други сличан језик за-

Један тајанствени рукопис који вреди преко 27 милиона старих динара чека човека способног да га прошумачи

вршили су се пуним промашајем.

ТЕЖЕ ОД ХИЈЕРОГЛИФА

Откако се зна за овај рукопис, њега окружује тајна. Прича почиње 19. августа 1866. када је Јоанес Маркус Марки, ректор универзитета у Прагу, послао у Рим књигу свом бившем учитељу Атанасијусу Киркеру, најславнијем ученом братру тог времена. Три године пре тога Киркер је објавио књигу о тајним писмима и похвалио се да је одгонетнуо хијероглифе. У једном писму које је пратило поклон Марки је забележио да је бивши власник књиге цар Рудолф већ послао Киркеру један део текста да би овај покушао да га реши. „Овом послу власник (цар Рудолф) се био посветио с неуморном устраношћу. Нада на је напустила тек заједно са жа-

вотом. Али његов напор је био узалудан. Прихвати сада овај залог моје љубави и нађи себи пут кроз његове препреке“.

Али Киркер није успео, о чему најбоље сведочи његово ћутање.

Марки је забележио да је цар Рудолф рукопис купио за шест стотина дуката. Да је рукопис заиста био на двору у Прагу, касније је потврђено потписом Јована од Тепенеца, чешког научника који је био Рудолфов миљеник, који је пронађен на маргини књиге.

Марки је затим изразио своје убеђење да је аутор рукописа нико други до Родер Бекон, чувени енглески филозоф и учењак који је живео од 1214 до 1294. Бекон је столећима пре него што је то постало стварност, размишљао о проналасцима као што су микроскоп и телескоп, бродови који се сами покрећу, кола без коња и летеће машине. Шифрирао је свој рукопис, наводно, да би сакрио тај-

не које би га, ако се за њих сазна, изложиле оптужби цркве да се бави црном магијом.

Али како је овај рукопис који се приписује Родеру Бекону доспео на Рудолфов двор у Прагу? Између 1584. и 1588. један од најчешћих царевих посетилаца био је уважени доктор Џон Ди, математичар и астролог из Енглеске. Можда је Ди на неки начин дошао до овог мистериозног рукописа. Његов син, доктор Артур Ди, говорећи о боравку свог оца у Прагу помиње „једну књигу хијероглифа којој је отац посветио много времена али, колико ја знам, ништа није извукао“.

Али, све су то обична нагађања. Сигурно је једино да је братар Киркер оставио рукопис у Риму где га је 1912. амерички трговац старим књигама Вилфред Војнич купио за непознату цену од језуитске школе у Мондрагонеу.

СЕНЗАЦИОНАЛНО РЕШЕЊЕ

Нестрпљив да га што пре прочита и одгонетне Војнич је одмах поделио фото-копије текста свима онима за које је веровао да би могли да допринесу његовом решењу. Многи су покушали. Ботаничари су мислили да могу прочитати рукопис ако утврде које су то биљке, али девоља је била у томе што је готово свата раскошна флора била плод маште! Астрономи су препознали неке звезде, али ни до каквог решења нису дошли. Филолози су узалуд опробали методе које су се показале добре за одгонетање мртвих језика. Стручњаци за тајна писма испитивали су у тексту карактеристике које су биле заједничке са најпознатијим шифрама али ниједан од њихових метода није помогао. Војнич је саслушао многе стручњаке заинтересоване за овај проблем, и све узалуд.

Године 1919. неке копије текста Војнича стигле су до Вилијама Ромена Њуболда, професора филозофије универзитета у Пенсилванији. Њуболда је занимало све и свашта, чак и окултизам, спиритизам, а позна-

МИСТЕРИОЗНИ ТЕКСТ КОЈИ ЈЕ ДОКТОР ЏОН ДИ ДОНЕО У ПРАГ МУЧИО ЈЕ ЦАРА РУДОЛФА СВЕ ДО СМРТИ.

КЊИГА

вао је многе језике. Он је у знацима текста видео стенографске симболе и почео је с одгонетањем.

Прве резултате објавио је у априлу 1921. По њима Роџер Бекон је највећи научник свих времена. Он је у великом млечном путу Андромене препознао галактичку спиралу, открио постојање хелије и њихова једра. Према томе, није се ограничио на теоријску концепцију микроскопа и телескопа него их је чак конструисао и искористио да направи фантастична открића.

Овај Њуболдов закључак изазвао је праву буру међу научницима. Многи од њих су, не упуштајући се у начин дешифровања јер за то нису били стручњаци, пожурили да прихвате резултате. Један познати физиолог чак је тврдио да неки цртежи представљају епителне хелије уве-

љивању „решења“. Једино се 1943. један адвокат из Рочестера, у држави Њујорк, извесни Џејмс Мартин Фил, неопрезно залетео и пред јавност изнео тумачење због кога му се јавност смејала. Његово бесмислено решење гласи: „Пошто је женскасти човек био женскаст, он је гурнуо напред предодређеног; они који гурају напред су влажни; они су пуни влаге; биће расути; понижен сам“.

Две године касније доктор Лајонел Стронг, веома угледни специјалиста за болести рака, дошао је до закључка да је овај рукопис дело извесног Ентонија Ешема, енглеског учењака из 16. века! Стронг је одгонио рукопис и добио разне текстове на једном, наводно, старом енглеском језику.

Године 1944, Вилијам Фридман у жели да одгони тајанствени текст и

вери вредност ове претпоставке на рачунару Р. Ц. А. 301, али није постигао значајније резултате.

ПРЕВАРА ИЛИ...

Како је могуће да људи који су решили много теже и нејасније тајне нису успели да открију тајну овог рукописа? Разлог је како каже Менли у томе што му се прилазило „с погрешним претпоставкама. Када би се пошло од праве, тачне претпоставке вероватно би се шифра показала једноставна и лака“.

А да се ипак не ради о огромној превари какве нису биле ретке у науци? Интересантно, али нико од њих који су се бавили овим рукописом није то помислио, чак ни после дугогодишњих неуспелих напора. Није било понављања дужих од група које чине пет ре-

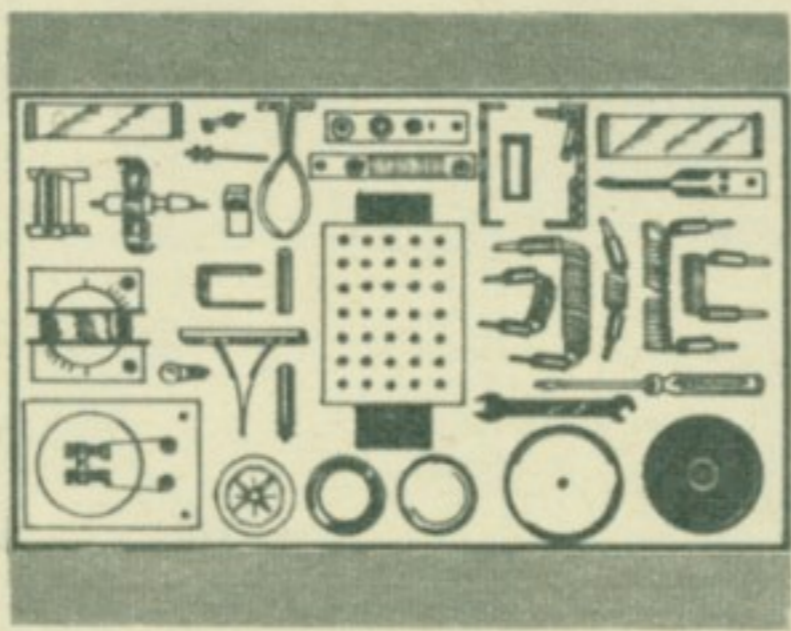
РЕШИТЕ ТАЈНУ ПОРУКУ

Погодите шта се крије у овој неразумљивој реченици:

ЛИКА ТОВИ БИКА НИЗ ПН

Међу онима који на дописници тачно одговоре шта је редакцијски енигмата овом реченицом хтео да каже на срећу ће се извући добитник ЕЛЕКТРОПИОНИРА, прибора за 81 експеримент из области електрицитета, поклон фабрике МЕХАНОТЕХНА — Изола.

Одговоре са читким потписом послати до 27. новембра на адресу „Политикин забавник“, Београд, поштански фах 124.

ћане 75 пута. Јавност је била фасцинирана. Штампана је од тога направилa сензацију. Нека болесна жена превалила је стотине миља да би лично молила Њуболда да употреби Беконове формуле и ослободи је демона који је опседају!

ТО ЈЕ ФАЛСИФИКАТ

Године 1931. амерички научник Менли који је помно проучио Њуболдов метод, дошао је до закључка да он заслужује веома озбиљне замерке. Упозоравајући да ти резултати прете да фалсификују, и то не мало, историју људске мисли, он их је побио у једном чланку од 47 страна. Менли је показао да су тобожњи стенографски знаци једноставно резултат разливања мастила по рапавој површини пергаментa!

Па ипак, обарање Њуболдове теорије није спречило друге научнике да се баце на овај рукопис. Само они су били опрезнији у објав-

цртеже организовао је групу коју су чинили лингвисти, математичари, ботаничари и астрономи. Они су у то време били окупуљени у Вашингтону сарађујући у ратним операцијама. Али, тек што су стигли да пренесу текст у симболе које би електронске машине затим обрадиле, рат се завршио и група се распала.

Резултати које су добили ови научници само су тајну овог рукописа учинили још већом. Они су открили да се речи и групе речи у овом рукопису понављају чешће него у обичном језику. Већ само та чињеница је довољна да одвоји овај рукопис од свих других тајних писама, пошто сви познати системи шифрирања настоје да избаце понављања а не да их умноже.

Откуд ова разлика? Фридман тврди да је рукопис састављен на неком вештачком језику који је све ствари и појаве живота поделио на категорије, доделио свакој ствари и свакој појави један основни знак и одредио подврсте помоћу додатних знакова. Фридман је покушавао да про-

чи, док су се у фалсификатима као што су то, на пример, били папируси продавани неким туристима у Египту, понављале много дуже реченице. Сем тога речи у тексту се понављају, али у различитим комбинацијама, баш као и у обичном правом писму. А онда, тешко је схватити зашто би једна подвала морала бити тако дугачка.

Данас је ова књига власништво антиквара Крауса, који ју је проценио на 160.000 долара, убеђен да рукопис садржи податке који могу изменити историју човечанства. — Када неко буде у стању да је прочита — рекао је, ова књига ће вредети милион долара. Други нису делили ово мишљење и одричу књизи сваку вредност.

И тако данас се још ништа поуздано не може рећи и књига мирно спава у сефу Краусове добро осигуране собе: можда је само маштовит хербаријум, а можда права темпирана бомба у историји науке која само чека човека способног да је протумачи.

Н. Л.

ПАЖЊА
ОРГАНИЗАТОРИМА
ЂАЧКИХ
ЕКСКУРЗИЈА

ВОДИЋУ

ВАС

КРОЗ

БЕОГРАД!

САНИТЕТСКИ ПОТПУКОВНИК У ПЕНЗИЈИ ПЕТАР МИЛОВАНОВИЋ СПРЕМАН ЈЕ ДА (БЕСПЛАТНО) ВОДИ ЂАЧКЕ ЕКСКУРЗИЈЕ ПО БЕОГРАДУ И ОПИШЕ ЂАЦИМА ЗНАМЕНИТОСТИ ГЛАВНОГ ГРАДА.

Драги Забавниче!

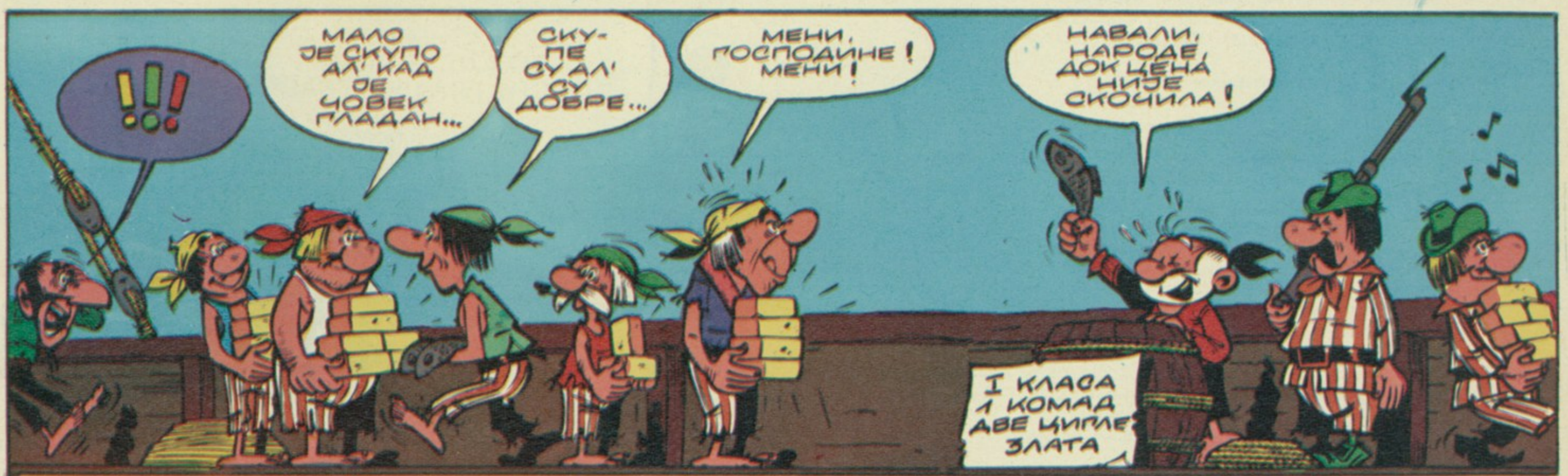
Срео сам по Београду много ђачких екскурзија и често сам видео како ђаци и њихови наставници ЛУТАЈУ по граду јер не могу брзо да нађу споменике или установе главног града које желе да посете. За који дан ћу у пензију, па ћу имати времена и желео бих да један део тога времена употребим за наставнике и ђаке који из унутрашњости долазе у Београд на екскурзије. Спреман сам да будем ђачким екскурзијама бесплатни водич по Београду.

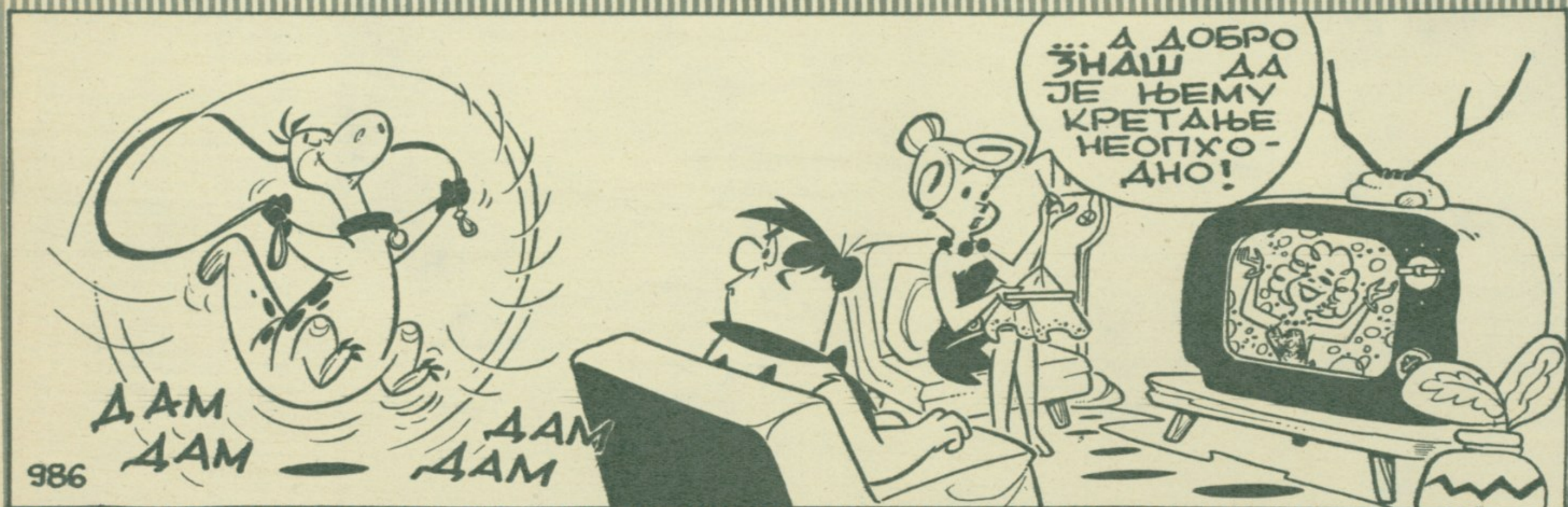
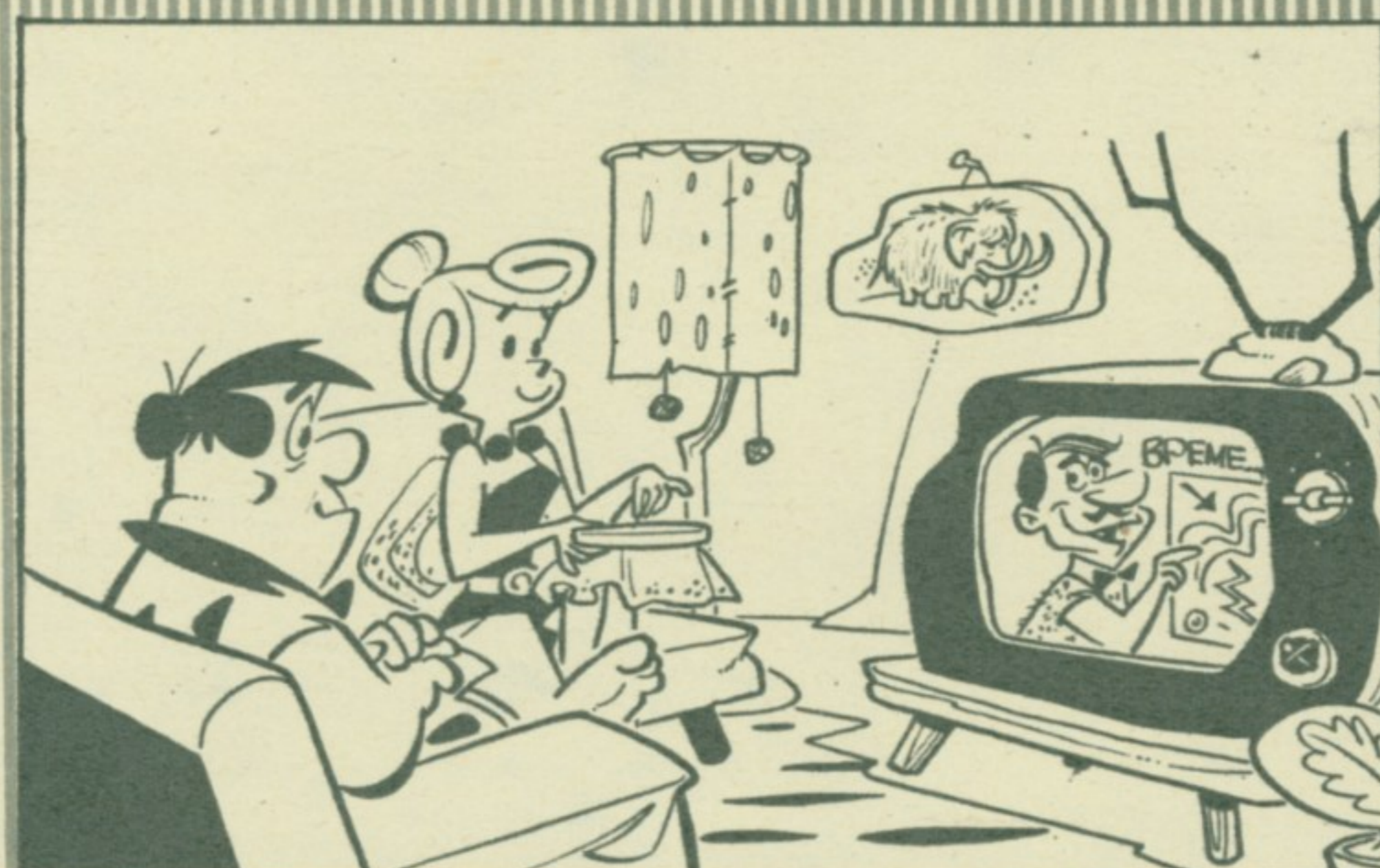
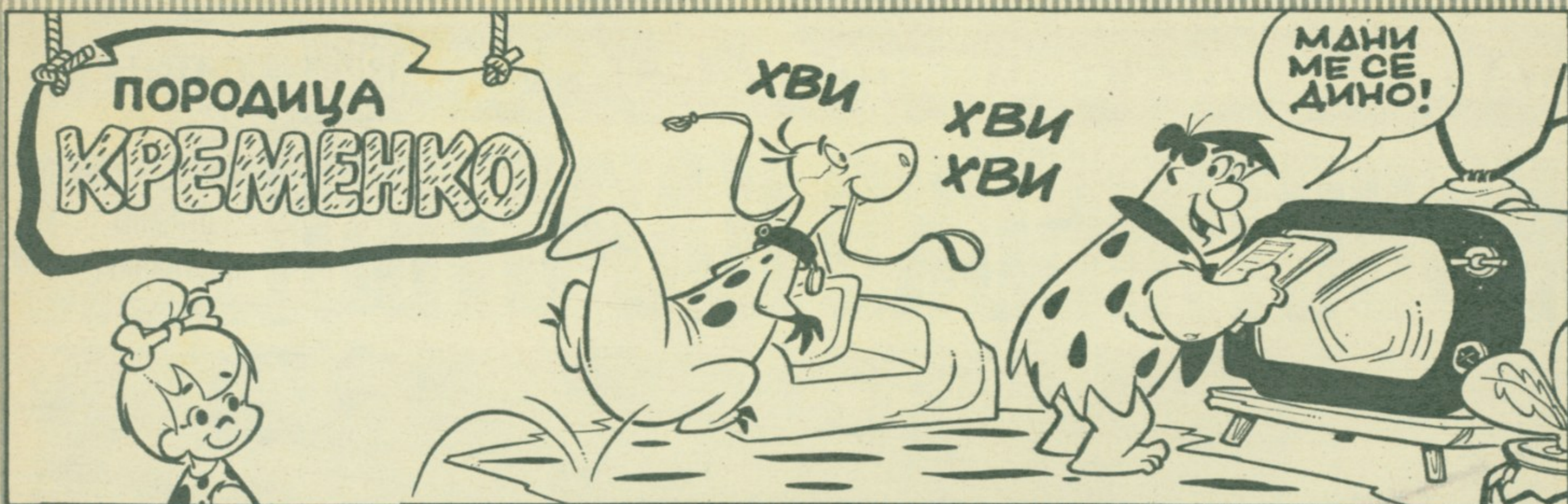
Сачекаћу наставника и екскурзију на железничкој или аутобуској станици. Одвешћу их тамо где треба да буду смештени, а затим ћу их водити по граду, у музеје или друге установе које желе да посете. Познајем добро Београд и надам се да сам у стању да прилично помогнем екскурзији.

Петар Миловановић
санитетски потпуковник

„Забавник“ радо прихвата понуду потпуковника Миловановића. Према томе сви наставници који желе да посете Београд нека пишу Политикином забавнику, Београд, Македонска 29. Писма која добијемо предаћемо потпуковнику, а он ће одмах писмом обавестити наставника чију ће екскурзију водити, а исто тако известити и наставника чију екскурзију не може пратити. Са наставником чију ће екскурзију водити по Београду преко поште ће се договорити која ће места у Београду посетити. Забавник моли заинтересоване наставнике да се на време јаве.

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

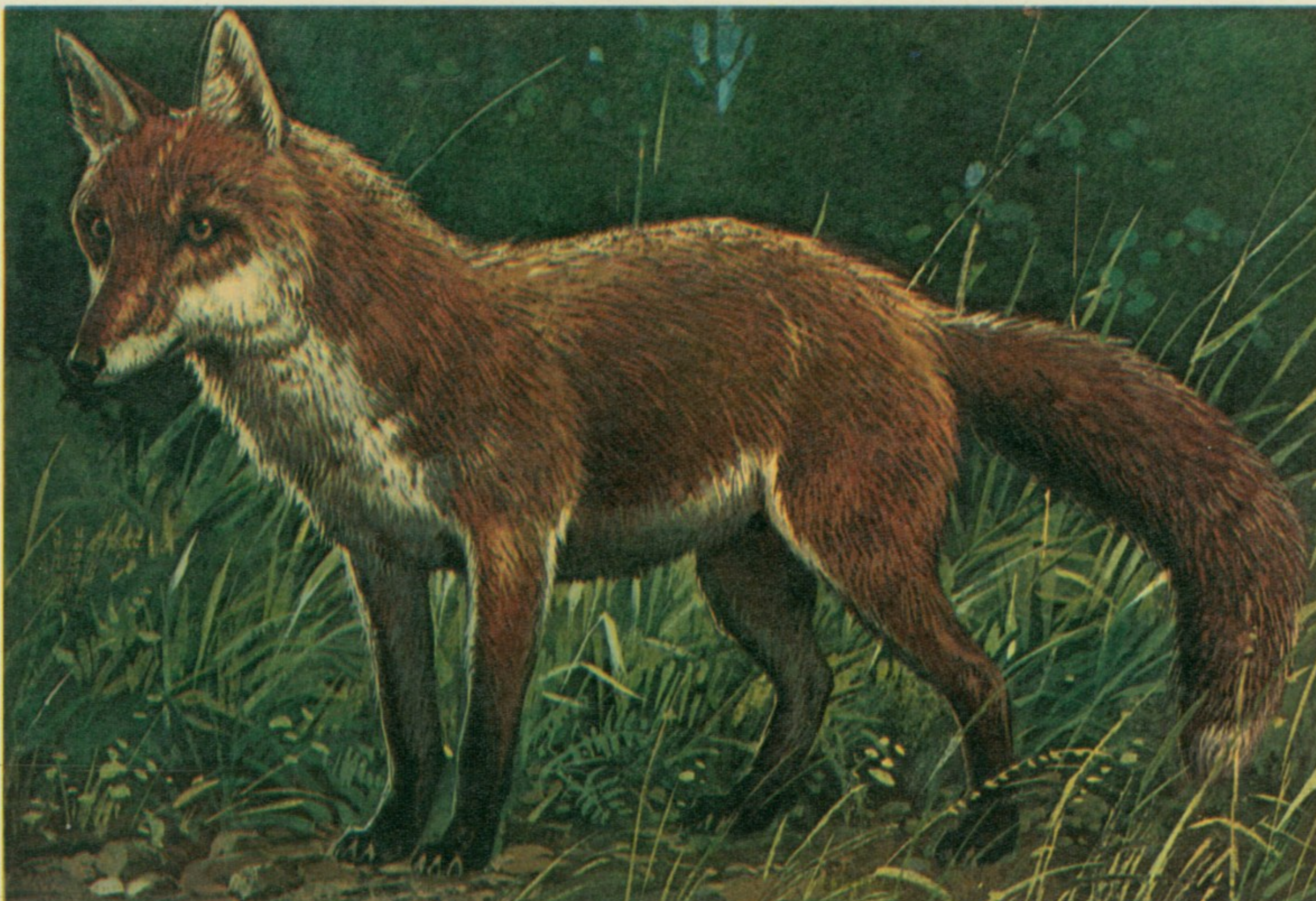

ЖИВОТИЊСКО ЦАРСТВО

ДА ЛИ
РОВЧИЦА ЛУЧИ
ОТРОВНУ
ПЉУВАЧКУ?

27

РОВЧИЦА — Живи у Европи, Азији, Африци и Америци. То је мала животиња, много мања од миша, а неке врсте тежке су свега око два грама а дугачке неколико см. Али, тојој не смета да буде раздражљива и горопадна, увек спремна за мегдан. Само змије и неке птице грабљивице смеју да јој се супротставе. Зато је њен утршак енергије огроман а потреба за храном велика. Једе често и много, најрадије инсекте, а кад нема шта чак и сопствене младунце или своје слабије сроднике. (Бубојед).

28

ЛИСИЦА — Има је дванаестак врста а живи на свим континентима и у свим могућим климатским подручјима, од шума умереног појаса до афричких и азијских пустиња и снежних области Сибира и Хималаја. О њеној интелигенцији и лукавству написани су томови књига од чега је већи део обична измишљотина, али у којима има и доста истине. Мада прави покоље у кокошарницима, лисица је више корисна но штетна животиња јер тамани глодаре. Њено скуповено крзно од памтивека је мета ловаца. (Звер, пас).

Наградни конкурс: Чувајте ову страну! Одговорите на крају серије на питање. Награде: Бицикл Џони експрес, транзистор, књиге итд.

ПИТОН

ПРОТИВ ГАВРАНА

КРАЈ ОБАЛЕ ОКЕАНА, У БЛИЗИНИ ВЕЛИКИХ МОЧВАРА, ЈАТО ДИВЉИХ ПАТАКА УГЛАШЕНО ЈЕ ПОЛЕТЕЛО КАД ЈЕ ИЗ МОРА ИЗРОНИО ПИТОН... У ЧИЈОЈ СУ КАБИНИ НАШИ СТАРИ ПОЗНАНИЦИ ДОИ И ВИК...

И ЈЕДАН ЛОВАЦ ЗАСТАО ЈЕ ЗАПРЕПАШЕН...

ШТА? З... ЗМИЈА! ЧИНОВСКА ЗМИЈА!

УГЛАШИЛИ СМО НЕКОГ... НА СМРТ! БОЛЕ ДА ОПЕТ "ЗАРОНИМО"... НАШ ДОЛАЗАК ТРЕБА ДА ОСТАНЕ ТАЈНА!

У КАБИНИ ПИТОНА...

КАКО КАЖЕШ!

ПИТОН СЕ ОПРОМНОМ БРЗИНОМ ПРОБИЈАО КРОЗ ЗЕМЉУ...

ДОБРО ЈЕ! ИЗРОНИЉЕМО, ДОИ! УЛОГОРИЉЕМО СЕ У ШУМИ, ЗАПАДНО ОД МОЧВАРА!

ЗЕМЉА КАО ДА ЈЕ ЕКСПЛОДИРАЛА...

ОДЛИЧНО, ВИК!

УПОТРЕБИЉУ МЕХАНИЗАМ ЗА КАМУФЛАЖУ! "ПРЕТВОРИЉЕМО" ПИТОНА У ДРВО...

ВЕЛИКА МЕТАЛНА ГЛАВА ПОЧЕЛА ЈЕ ДА РИЈЕ...

ЗНАШ ЛИ, ВИК, ДА САМ СЕ ЗАЖЕЛЕО ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ... ЛУДИ... БИОСКОПА...

ИЗ ПИТОНА СУ "ИЗНИКЛЕ" ГРАНЕ С ЛИШЉЕМ...

ЧЕЛИЧНИ ЛУК ЗА ЛОВ! ПОТРЕБНА НАМ ЈЕ ХРАНА... АЛИ БЕЗ ПУЦЊАВЕ!

ПИТОН САД ИЗГЛЕДА КАО ПРАВО ДРВО! НЕБЕ ПРИВЛАЧИТИ ПАЖЊУ!

ИЗНЕНАДА СЕ ШУМОМ ПРОЛОМИО КРИК...

УПОМОГ! УПОМОГ! ЗА... ЗАКЛИЊЕМ СЕ... НЕ БУ ГОВОРИТИ! ИМАЈТЕ МИЛОСТИ!!

ТОП ЧОВЕКА...
ЈУРИ ВИТЕЗ У
ОКЛОПУ!
ОТКУД
ВИТЕЗ
У
ОВИМ
МОЧВАРА-
МА...

...И У
ОВОМ
ВЕКУ!
ПОМИСЛИО
БИХ ДА
СА-
ЊАМ...

... ДА
И ТИ НЕ
ВИДИШ
ИСТО
ШТО
И ЈА!
ВИК, МОРАМО
ПОМОГИ
ТОМ
ЈАДНИКУ!

ЧЕЛИЧНИ ЛУК СЕ
ЗАТЕГАО...

ТИ У ТОЈ
ЛИМЕНОЈ КУТИ-
ЈИ! ОСТАВИ ЧО-
ВЕКА... ИНАЧЕ
ЊЕШ ИМАТИ
ПОСЛА С
НАМА
ДВОЈИЦОМ!

БАЦИ МАЧ...
ИЛИ БЕ ТЕ
СЛЕДЕБА
СТРЕЛА
ПОГОДИТИ!

ОПРОМНИ
МАЧ
ФИЗУКНУО
ЈЕ КРОЗ
ВАЗДУХ...

ПРЕСЕКАО
ЈЕ
ДРВО
ЈЕДНИМ
УДАРЦЕМ!

ВИК,
ЧУВАЈ
СЕ!

ОНО ШТО СЕ ДО-
ГОДИЛО БИЛО ЈЕ
КАО У СТРАШНОМ
СНУ...

СВЕ СЕ...
НАЈЕДНОМ...
ПРОМЕНИЛО!
ОВО
ПРОБЛЕ...
ОТКУД СЕ
СТВОРИЛО?

МО-
ЖДА
ЈЕ
ФАТАМОР-
ГАНА ИЛИ
ХИПНОТИ-
ЧКА ХАЛУЦИ-
НАЦИЈА!

ПОТРЧАЛИ СУ И... НА-
ЛЕТЕЛИ НА СПОМЕНИКЕ...

НИЈЕ
ФАТАМОРГА-
НА!
КАМЕЊЕ
ЈЕ ПРАВО!

ОВО
ЈЕ...
КАО
СТРАШАН
САН!

ОВАЈ У
ОКЛОПУ И ПРО-
ГОЊЕНИ ЧОВЕК
МОРА ДА
ЗНАЈУ ИСТИНУ!
ПОКУШАЈМО
ДА ОД ЊИХ
ДОЗНА-
МО!

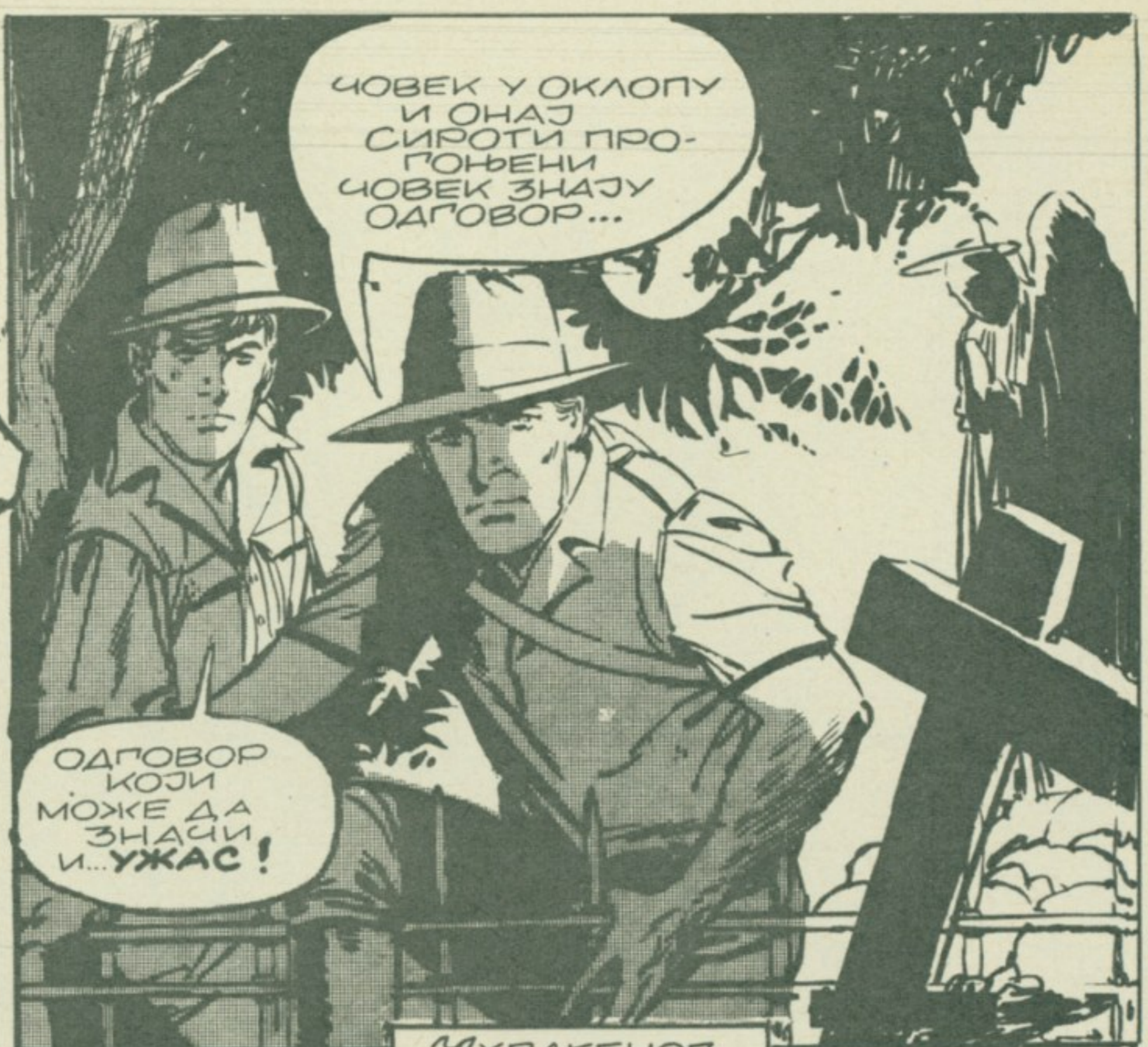
ИЗ-
НЕНА-
ДА...

ЛЕТЕКИ
ГМИЗАВЦИ...
ИЗ
ПРАИСТОРИ-
ЈЕ!
НАПАДА-
ЈУ...

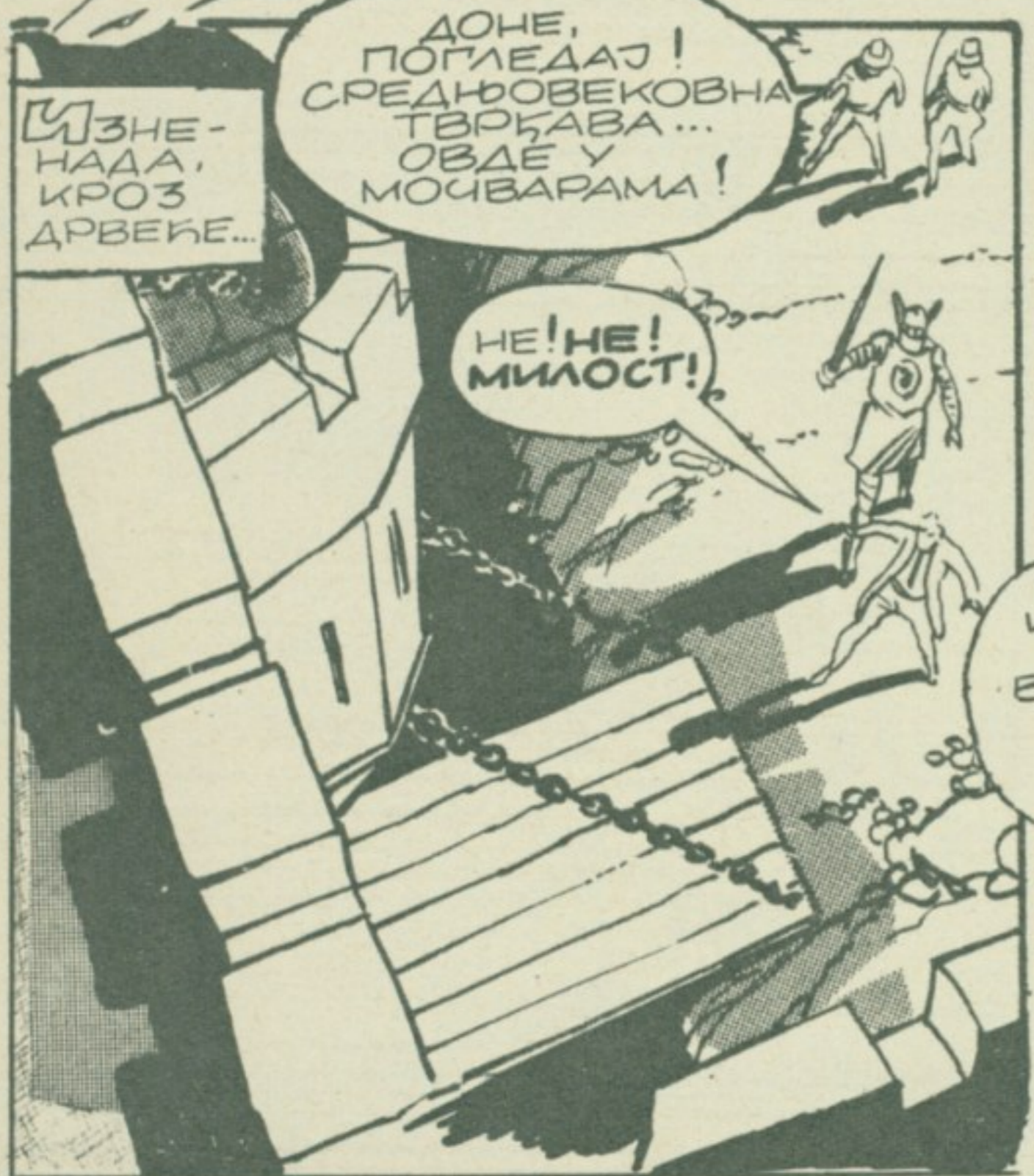
СТАРО ГРОБЉЕ... ОГРАДА... ВИТЕЗ У ОКЛОПУ... ОТКУД СУ СЕ СТВОРИЛИ?

ЗА ЊИМА... АКО ЖЕЛИМО НЕШТО ДА ДОЗНАМО!

ЧОВЕК У ОКЛОПУ И ОНАЈ СИРОТИ ПРОГОНЕНИ ЧОВЕК ЗНАЈУ ОДГОВОР...

ОДГОВОР КОЈИ МОЖЕ ДА ЗНАЧИ И...УЖАС!

УЗНЕ-НАДА, КРОЗ ДРВЕКЕ...

ДОНЕ, ПОГЛЕДАЈ! СРЕДЊОВЕКОВНА Тврђава... ОВДЕ У МОУВАРАМА!

НЕ! НЕ! МИЛОСТ!

И-ААААХ!

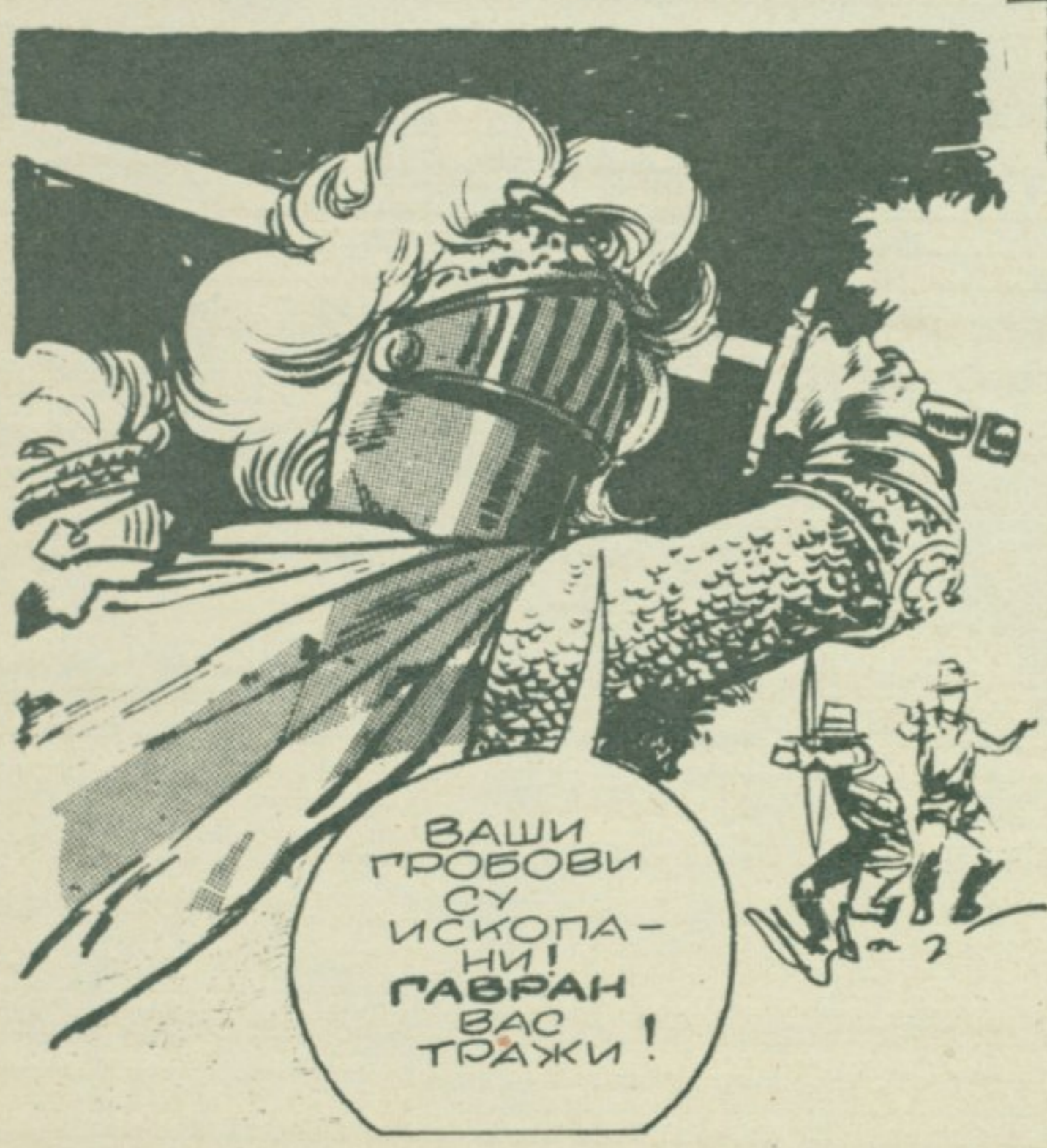
ВИТЕЗОВИ... ИМА ИХ ЈОШ! ДОНЕ, ВИДИШ ЛИ СНАГУ ТОГ ЧУДОВИШТА!

УХВАКЕНОГ ЧОВЕКА УВУКЛИ СУ У ЗАМАК...

ИДУ НА НАС!

АКО БАШ ХОРЕ КАВГУ... ИМАКЕ ЈЕ!

ВАШИ ГРОБОВИ СУ ИСКОПАНИ! ГАВРАН ВАС ТРАЖИ!

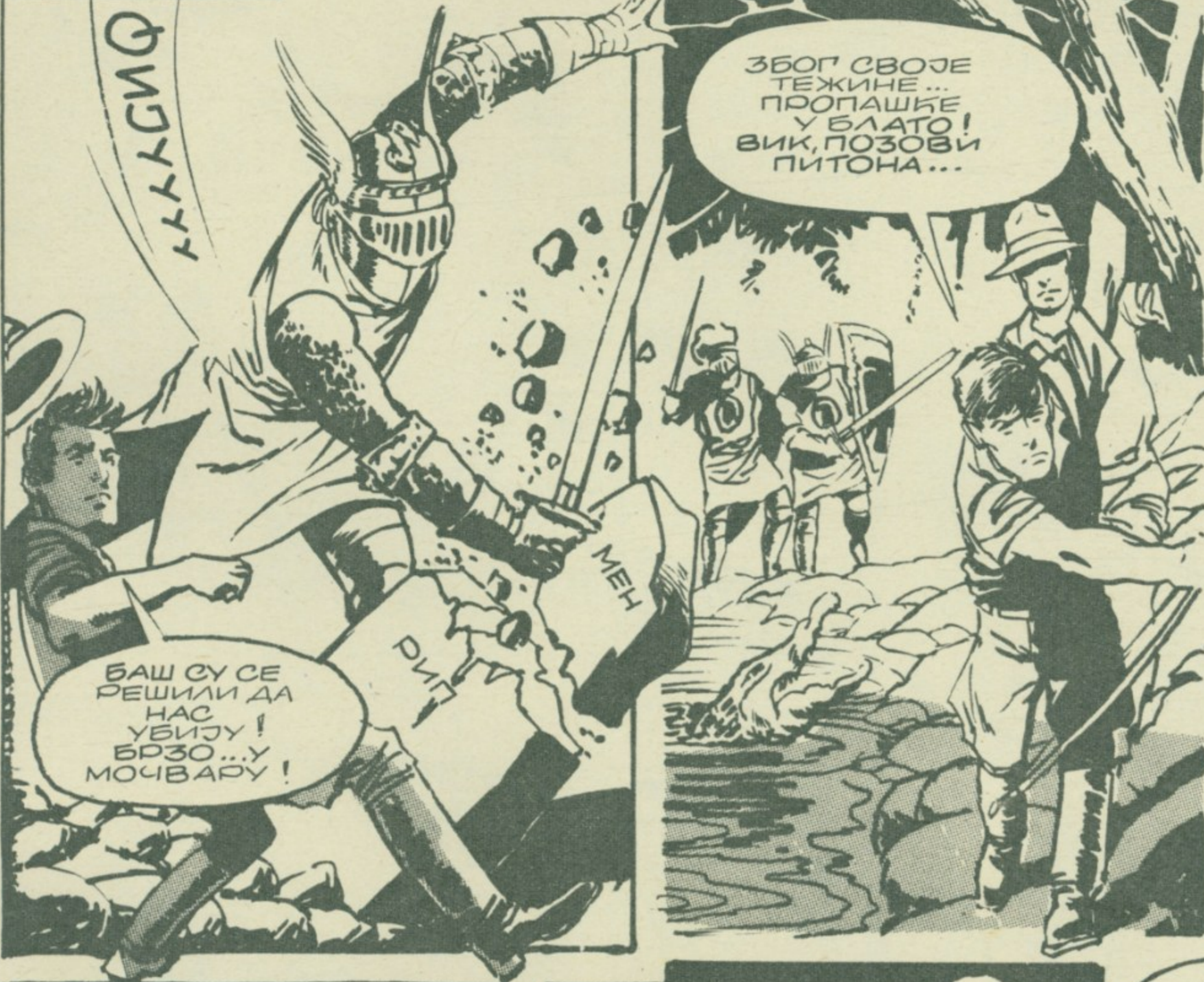
МЕЦИ СЕ ОДВИЈАЈУ О ЊИХОВЕ ОКЛОПЕ!

НЕ МОЖЕМО ИХ ЗАУСТАВИТИ, ДОНЕ! БЕЖИМО!

У ПРАВУ СИ, ВИК! БЕЖИМО!

ДОК СЕ
НА ВРЕМЕ
БАЦИО
У СТРАНУ...

КЛАНУТ!

ЗБОГ СВОЈЕ
ТЕЖИНЕ...
ПРОПАШЌЕ
У БЛАТО!
ВИК, ПОЗОВИ
ПИТОНА...

БАШ СУ СЕ
РЕШИЛИ ДА
НАС
УБИЈУ!
БРЗО...У
МОЧВАРУ!

АЛИ, ДОК ЈЕ ДОВО
ПОМОЋУ ДАЛДИНСКОГ
УПРАВЉАЧА ПОКУ-
ШАВАО ДА ДОЗО-
ВЕ ПИТОНА...

З...ЗИД СЕ
ДИЖЕ
ИЗ
ВОДЕ!

У
КЛОПЦИ
СМО!

ЗАТО
ВРЕМЕ,
ПИТОН
КАМУ-
ФЛИРАН
КАО
ДРВО,
ПОКРЕ-
ЊУО
СЕ...

... ОГРОМНОМ
БРЗИНОМ...

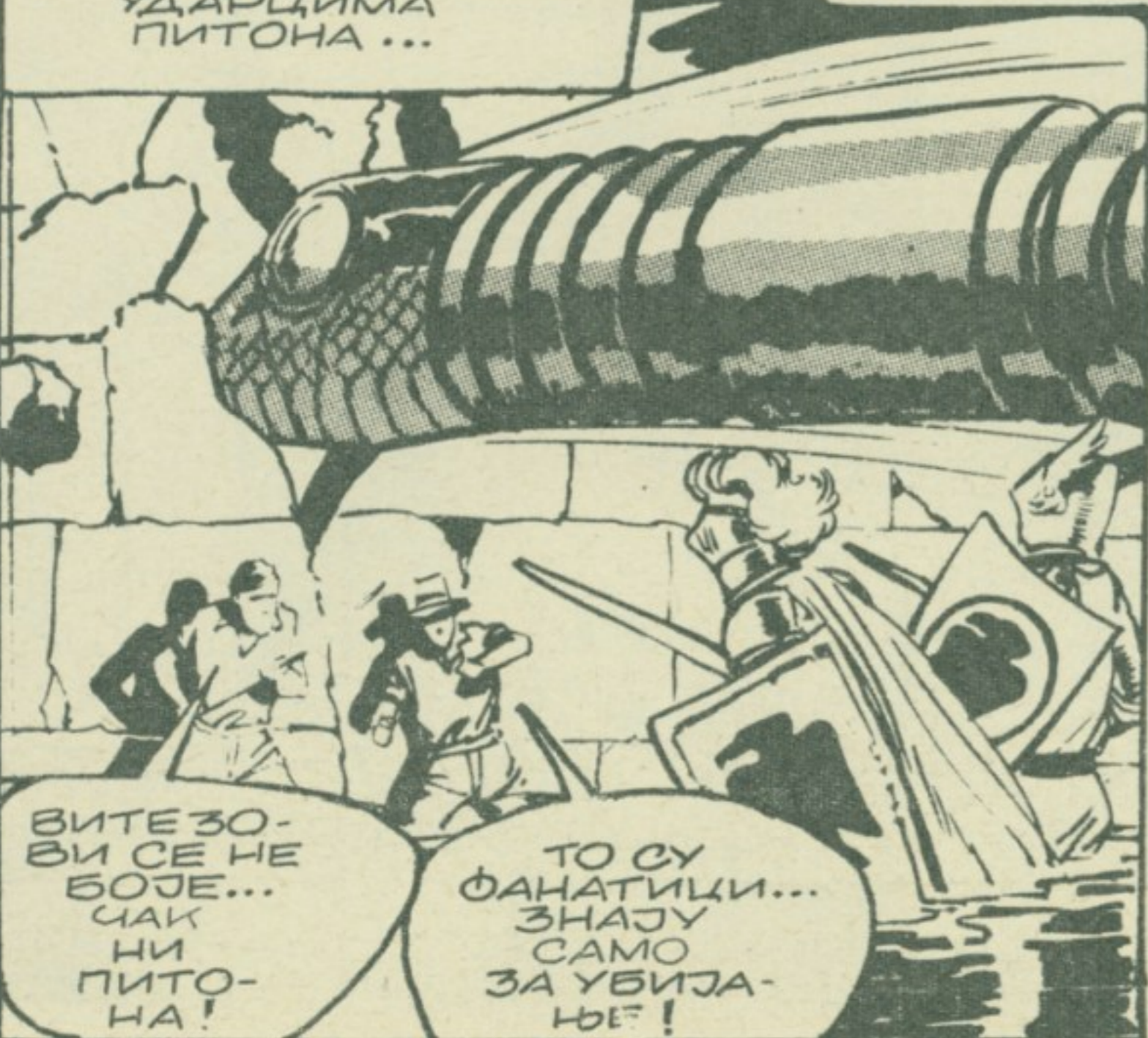

ПИТОН
ДОЛАЗИ!
УПРАВИ ГИ НА
ВИТЕЗОВЕ...
И НЕКА
РАЗРУШИ
ЗИД!

ТИ
ОКЛОПЕНИ
БАВОЛИ...
ВЕЈ НАС
СТИЖУ!

ЗИД СЕ РУШИ ПОД
УДАРЦИМА
ПИТОНА...

ВИТЕЗО-
ВИ СЕ НЕ
БОЈЕ...
ЧАК
НИ
ПИТО-
НА!

ТО СУ
ФАНАТИЦИ...
ЗНАЈУ
САМО
ЗА УБИЈА-
ЊЕ!

А ТАДА...

СМРТ!

ВИК,
ПРЕКАСНО ЈЕ!
УБИЈЕ НАС ПРЕ
НО ШТО
ПИТОН
СТИГНЕ
ДА НАС
СПАСЕ!

Пре но што је
мач фијукнуо,
страховит
млаз врелог вазду-
ха покуцао
је из
питонових
уста...

Вик,
шта
се
догађа?
Витезо-
ви
посрку...
како?

Дир-
гована
одбрана
питона...
ваздушни
млазеви!
сетио сам
их се у
последњем
тренутку!

На
питону
су се
отвори-
ла
врата...

Улази! Брзо!
Витезови нас
опет зуре!

Пожу-
ри!

Сада смо у безбедно-
сти! и могли бисмо
покушати да
одгонетемо тајну...
ухвативши
једног
од њих!

Са
задовољ-
ством!

Питон је
кренуо у напад...

Сада
прићи...
потребан
си нам!

Гавран!
Гавран!

Опрезно, вик! Посту-
паћемо с њим боље но што
заслужује!

А тада...

Доне,
он...
нестао
је!
Нема
га!

Крећимо
према
замку...
тамо је
онај
несрећник
кога су за-
робили!

МАЛО
КАСНИЈЕ...

ЗАМАК ЈЕ ЧВР-
СТО ГРАЂЕН! АЛИ
ЗА ПИТОНА
НЕМА
ПРЕПРЕКЕ!

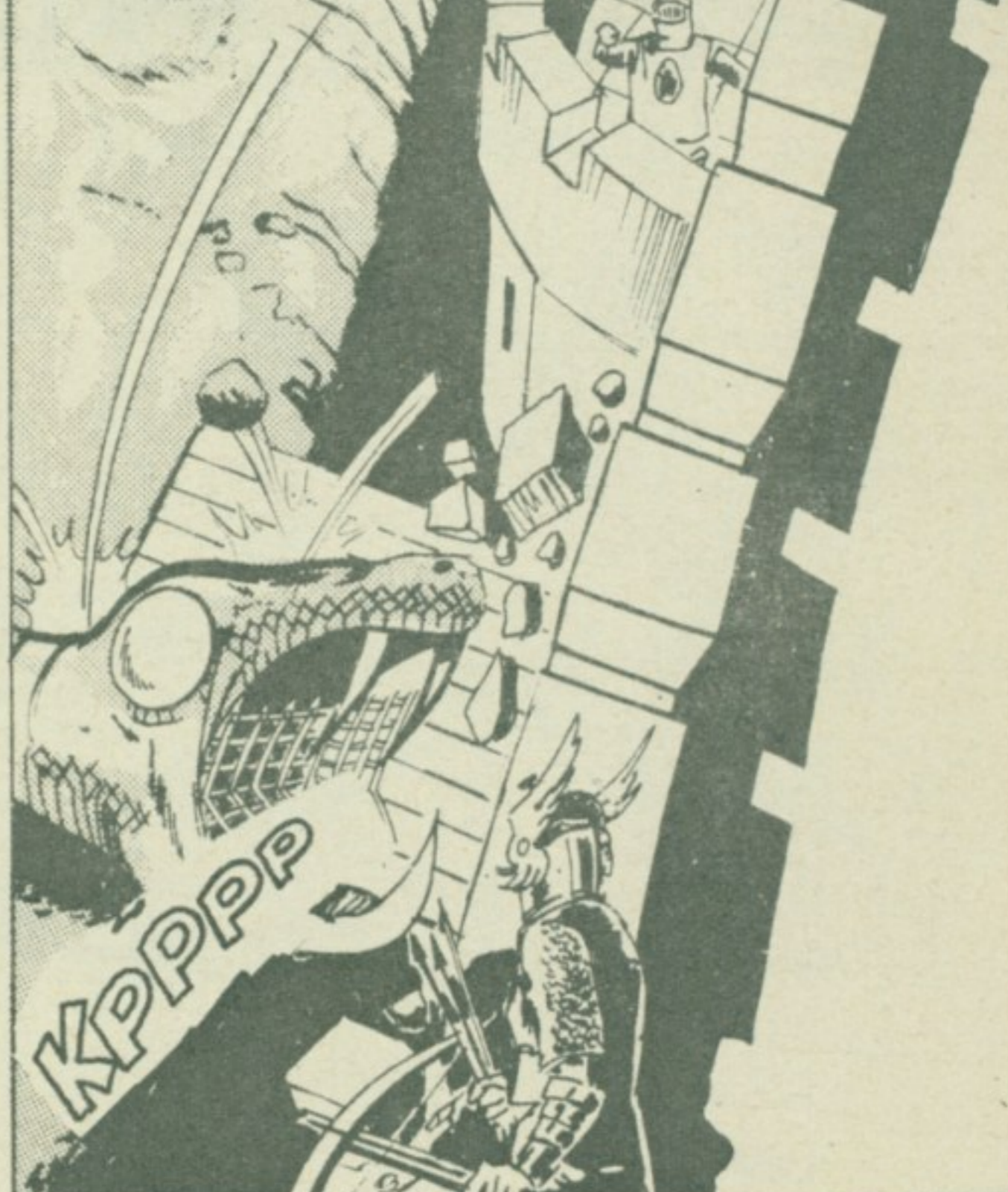

КА
ЗИДИНА СУ
ПОЛЕТЕЛЕ
СТРЕЛЕ...
ГВОЗДЕНА
ОГРАДА
СЕ
СПУСТИЛА...

МОЖДА ОНИ
НЕ ЗНАЈУ ДА
ЈЕ ОВО 20.
ВЕК! САД
ЊЕ
ДОЗНАТИ!

ДОК
СУ СЕ
СТРЕЛЕ
ОДБИЈАЛЕ
ОД
ПИ-
ТОНА...

МЕЈСОН ЈЕ ОПРЕЗНО
КРЕНУО...

УСКОРО...

НЕМА
ВИТЕЗОВА!
ГДЕ СУ?

НЕ УЗБУКУЈ
СЕ, ВИК!
СПУСТИКУ
СЕ... ДА
ВИДИМ!

ШТА
ЈЕ?
ШТА
СИ
НАШАО?

ЛАБОРА-
ТОРИЈСКИ
МАНТИЛ... ТАКАВ
ЈЕ ИМАО И
ОНАЈ
НЕСРЕЋНИК
КОГА СУ
УХВАТИЛИ.

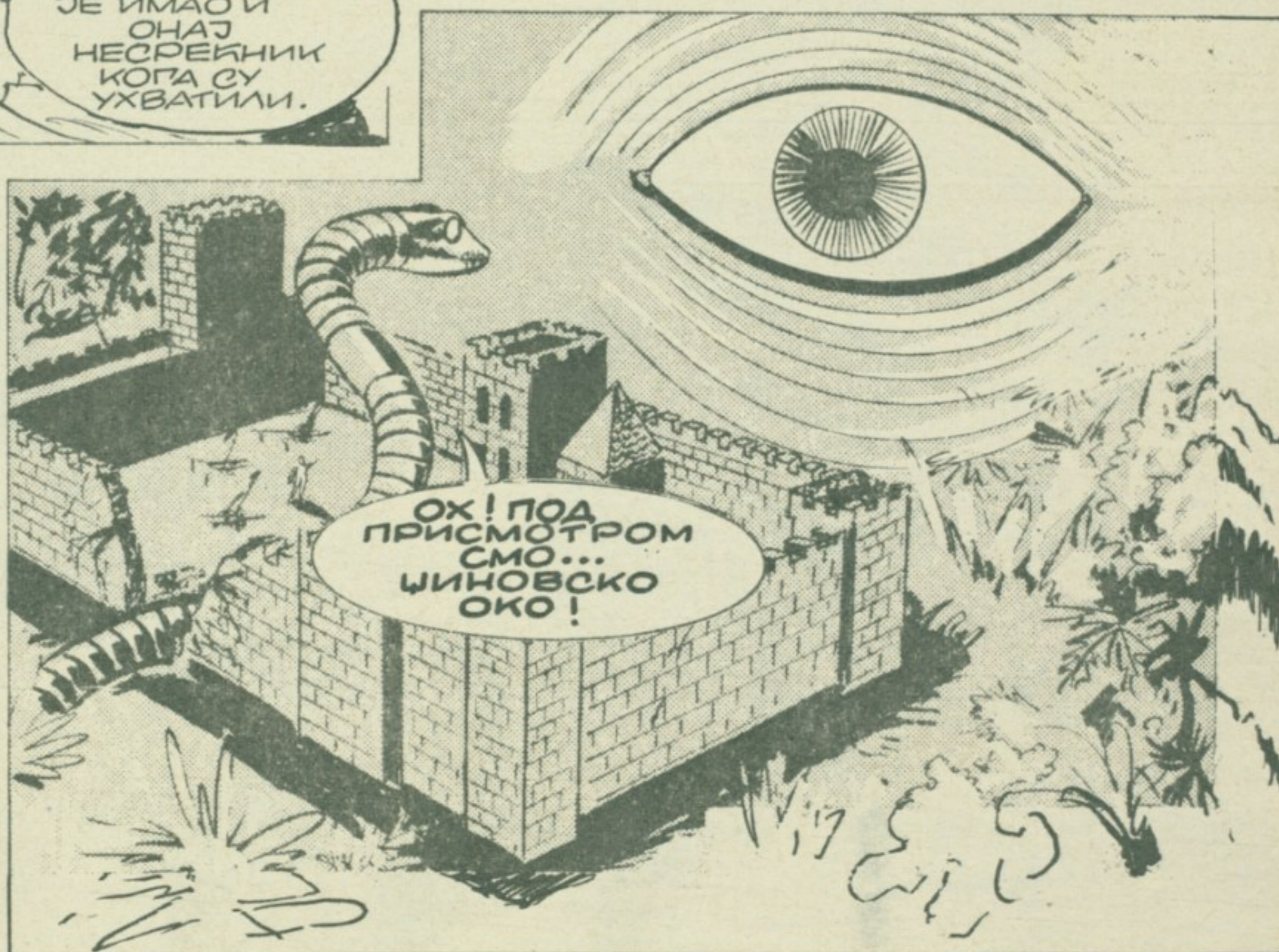
ПРИПАДА
НЕКОМ
КЕЛИЈУ... А ЕВО
И ЗНАКА
ИСТРАЖИВА-
ЧКОГ ИНСТИТУТА
„АЛМО“!

ДОНЕ!
ВИДИ... НЕКА
БЛЕДА СВЕЛОСТ...!
СТАЗА... СТАРИ
НАДГРОВНИ СПО-
МЕНИЦИ...
НЕСТАЈУ!

ОХ! ПОД
ПРИСМОТРОМ
СМО...
ШИНОВСКО
ОКО!

ДОНЕ, БРЗО!
ВРАТИ СЕ!
НЕШТО СЕ
ДОГАЂА!
ЦИНОВСКО
ОКО...
МОТРИ
НА НАС!

ШТА ЈЕ...?

ГЛАВА
МЕТАЛНЕ
ЗМИЈЕ СЕ
СПУСТИЛА...

ОДМАХ...

КАД
СЕ ДОН
НАШАО У
ПИТОНУ...

ЧИТАВ
ЗАМАК СЕ
ГУБИ...
НЕСТАЈЕ!

ВЕК
НАУКЕР ТРЕНУТКА
ОД НЕГА НИЈЕ
БИЛО НИ
ТРАГА...

ДОНЕ, НИШТА
НИЈЕ ОСТАЛО...
СЕМ
БАРУШТИНЕ
И БИДА!
ДА НИСМО СВЕ
ОВО САЂАЛИ?

НИСМО! ЕВО
ЛАБОРАТОРИЈСКОГ
МАНТИЛА СА
ИМЕ-
НОМ
КЕЛИ!

У
ПРАВУ
СИ,
ДОНЕ!
ШТА БЕМО
САД?

ОКО НИЈЕ
ИШЧЕЗЛО!
ВИК, ЗАРОНИ
ОВО МЕСТО
ЈЕ
ПРОКЛЕТО!

ДРЖИ
СЕ!
КРЕ-
БЕ-
МО!

МЕТАЛНИ
ГМИЗАВАЦ
ПОДРХТАВАО ЈЕ
ОД ЕНЕРГИЈЕ...

ТЕК САА
СМО У
СИГУРНОСТИ!
ЦИНОВСКО
ОКО НАС НЕ
МОЖЕ
ВИДЕТИ!
МИРНО
МОЖЕМО
ДА
РАЗГОВАРАМО...

ПОД
ЗЕМЉОМ...

ПОЧЕКЕМО ТИМЕ ШТО БЕМО ПОТРАЖИТИ ИСТРАЖИВАЧКИ ЦЕНТАР „АЛМО“! ТУ ЈЕ КЕЛИ РАДИО...

НИКАД НЕЌУ ЗАБОРАВИТИ КАКО ЈЕ ЗВАО У ПОМОГ!

ОБОЈИЦА СУ СЕ ЖИВО СЕБАЛИ СТРАШНЕ СЦЕНЕ...

УПОМОГ! УПОМОГ! ЗА... ЗАКЛИЊЕМ СЕ... НЕЌУ ГОВОРИТИ! ИМАЈТЕ МИЛОСТИ!

АЛИ, ТРЕБАЛО ЈЕ МИСЛИТИ НА САДАШЊОСТ...

МОЖДА ЋЕ БИТИ НАЈПАМЕТНИЈЕ ДА ПОСЕТИМО ИСТРАЖИВАЧКИ ИНСТИТУТ И ИСПРИЧАМО КОЛЕГАМА ШТА СМО ВИДЕЛИ!

ПИТОН ЈЕ ИЗБАКИО ПЕРИСКОП...

ЕНО ГА! ВИК, МОРАМО ОПЕТ ДА КАМУОЛИРАМО ПИТОНА!

ПИТОН СЕ ПОЧОВО „ПРЕТВОРИО“ У ДРВО...

ОДЛИЧНО ЈЕ КАМУОЛИРАО!

ПОНЕО СИ МАНТИЛ? ТО НАМ ЈЕ ЈЕДИНИ ДОКАЗ ДА СМО КЕЛИЈА ВИДЕЛИ!

ДОН И ВИК СУ ОСТАВИЛИ КАМУОЛИРАНОГ ПИТОНА

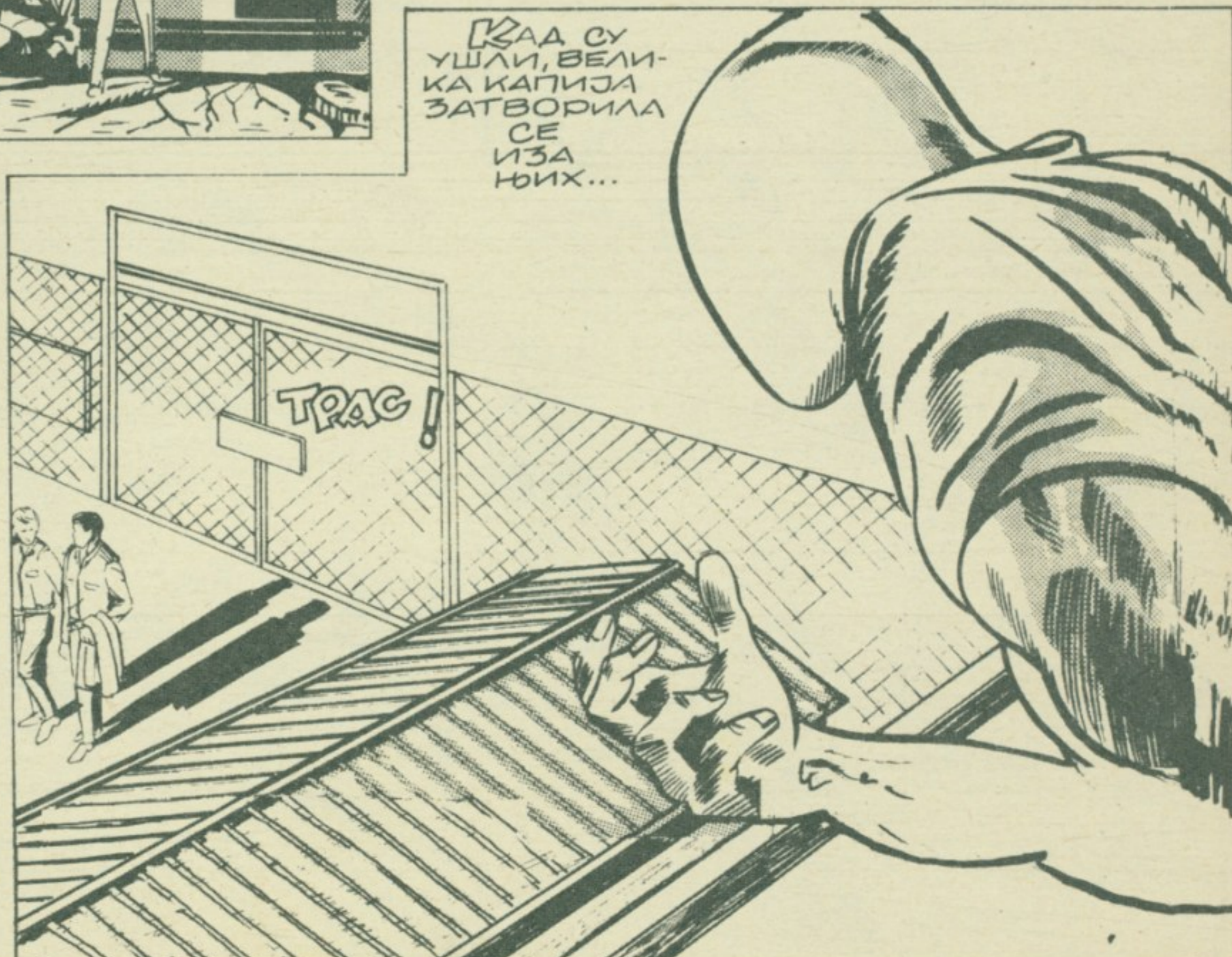
ДА ЛИ БЕМО МОЖИ ДА УБЕМО БЕЗ ПРОПУШТИЦЕ!

ПОКУША БЕМО!

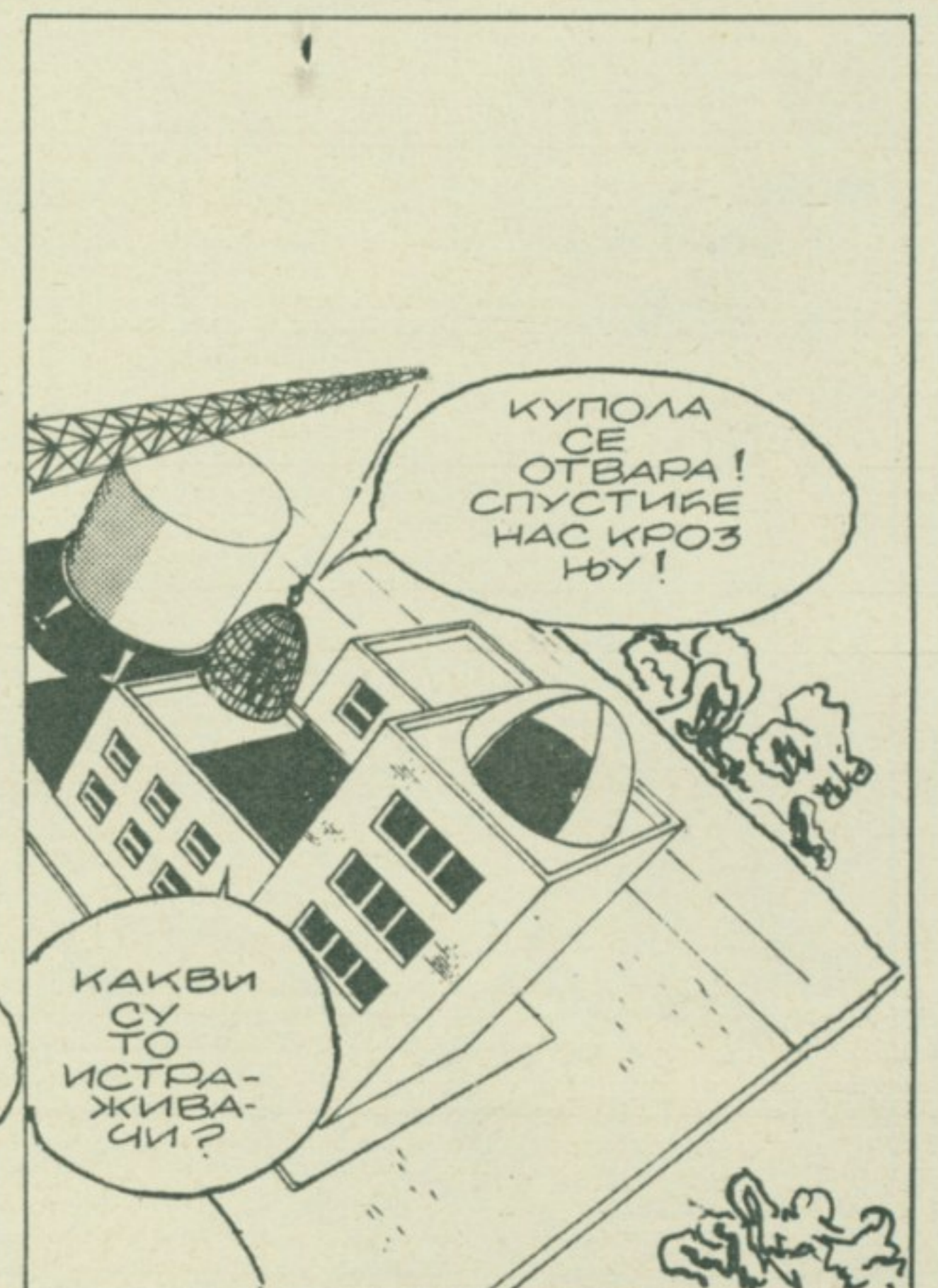
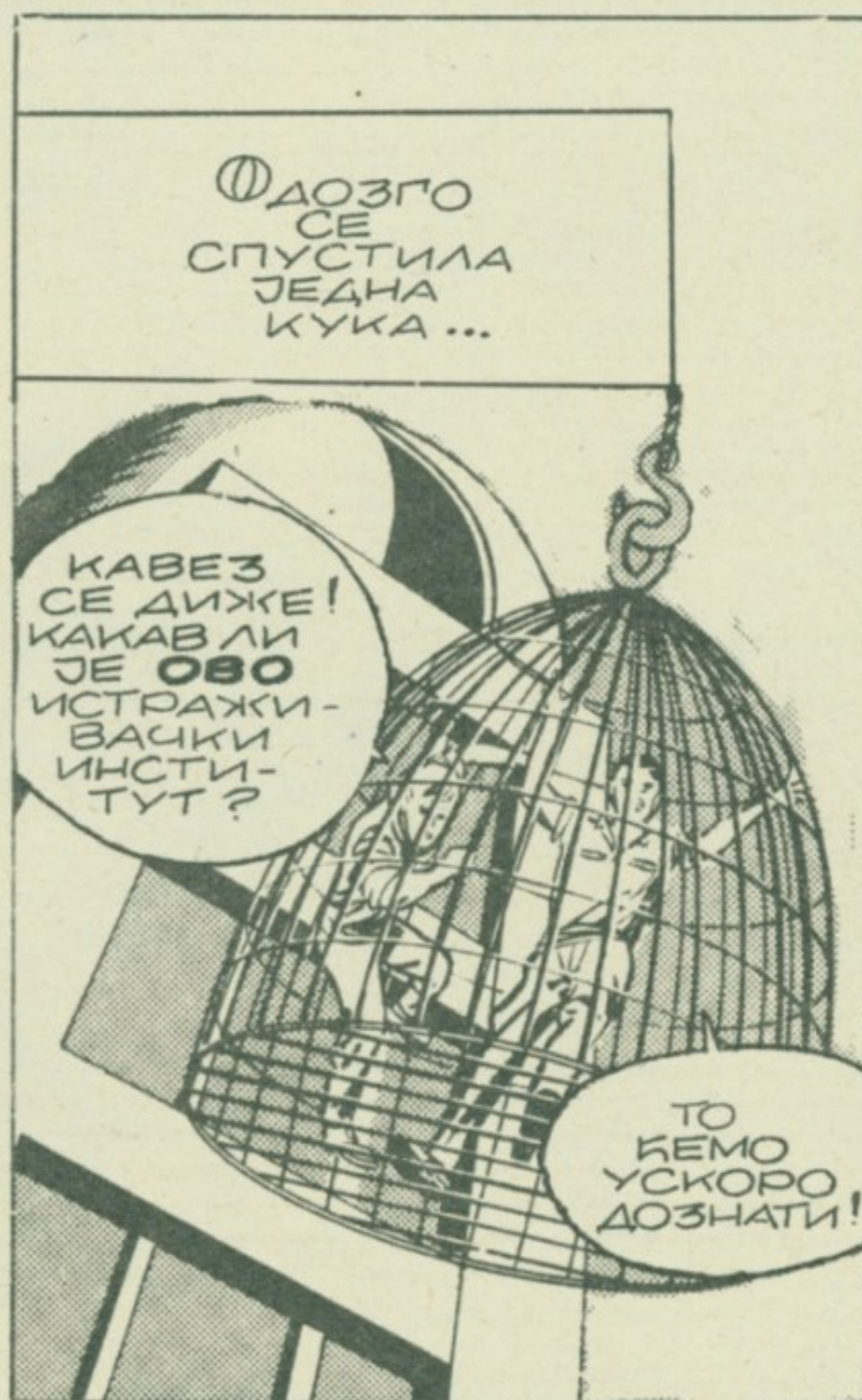
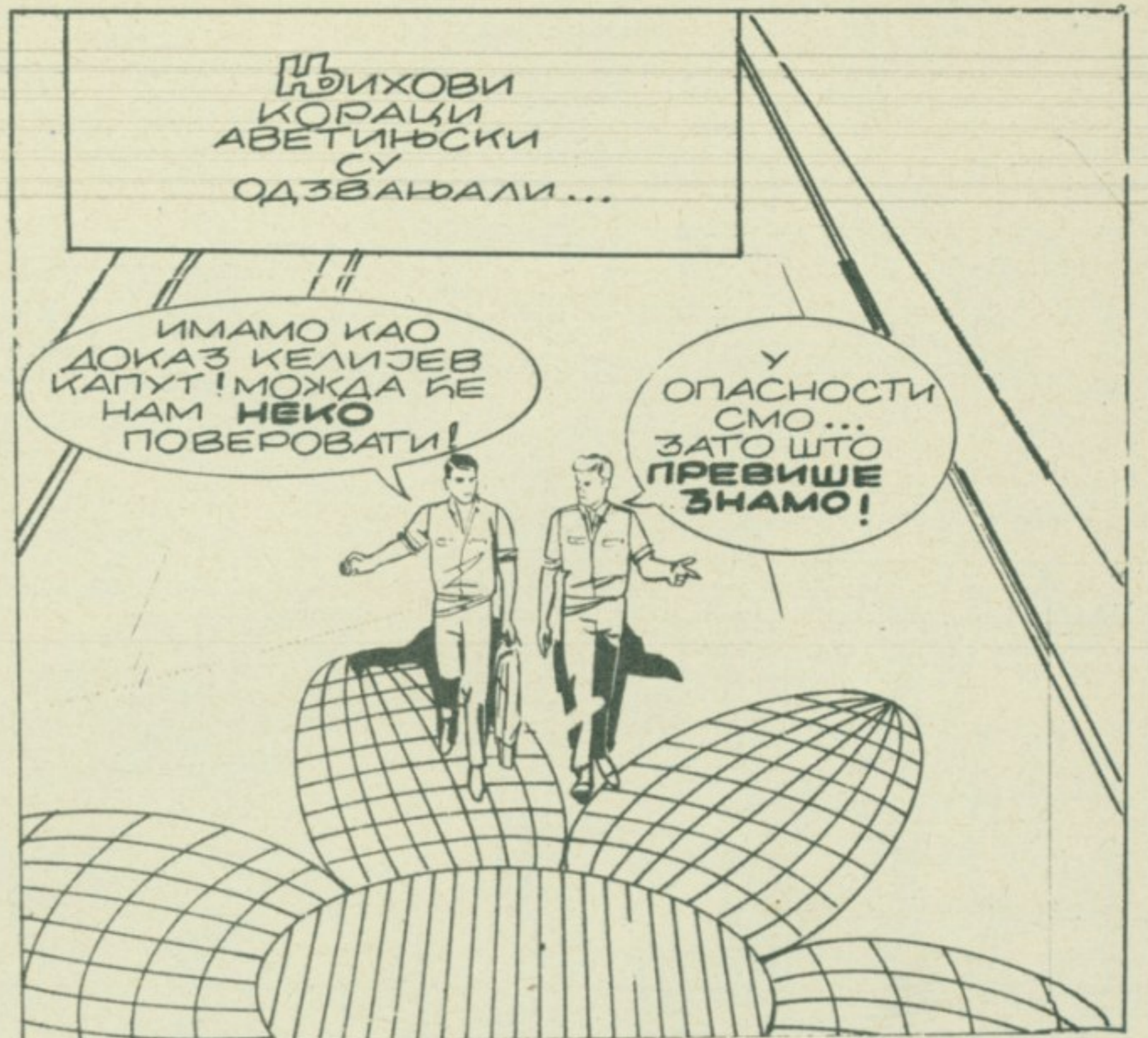
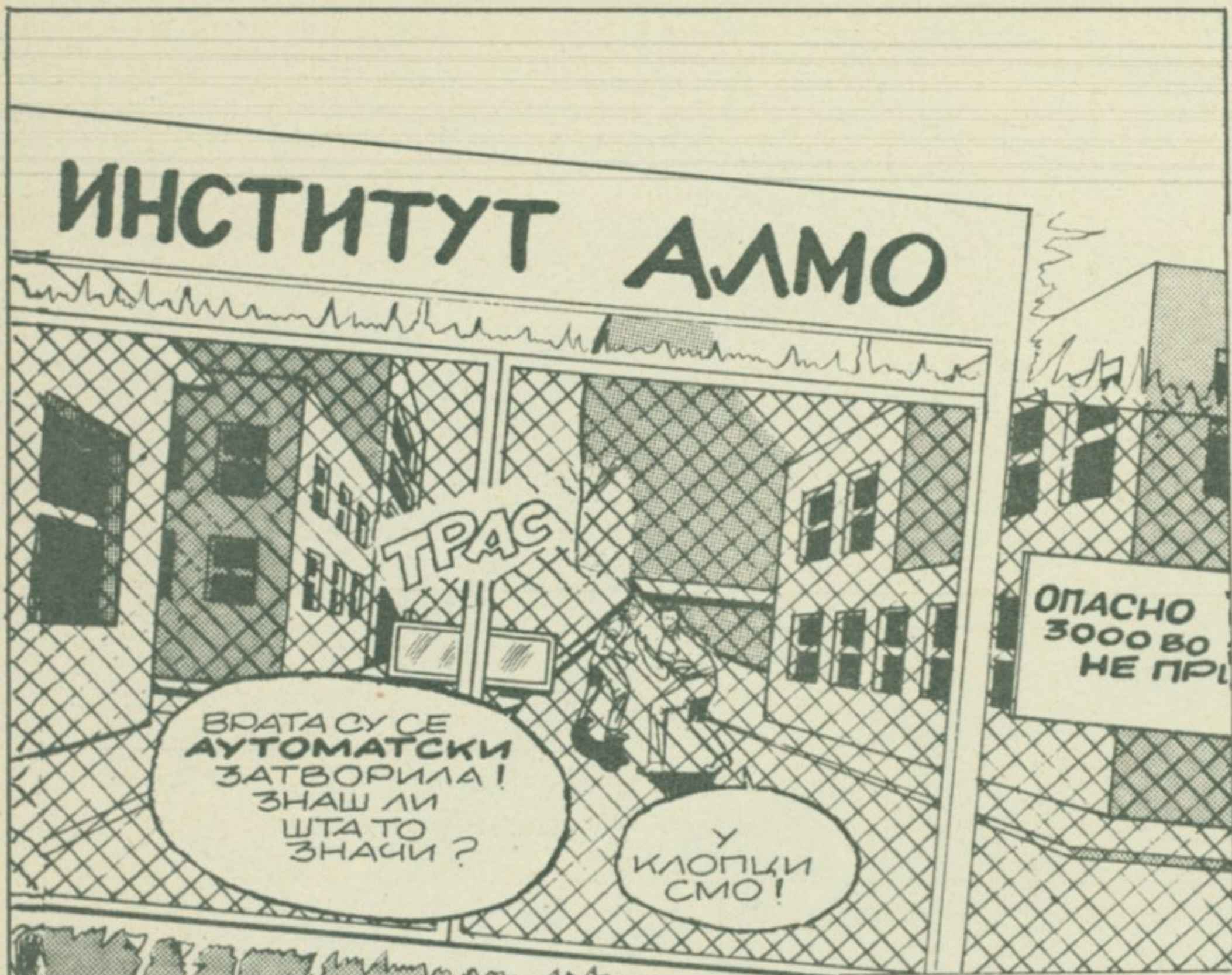

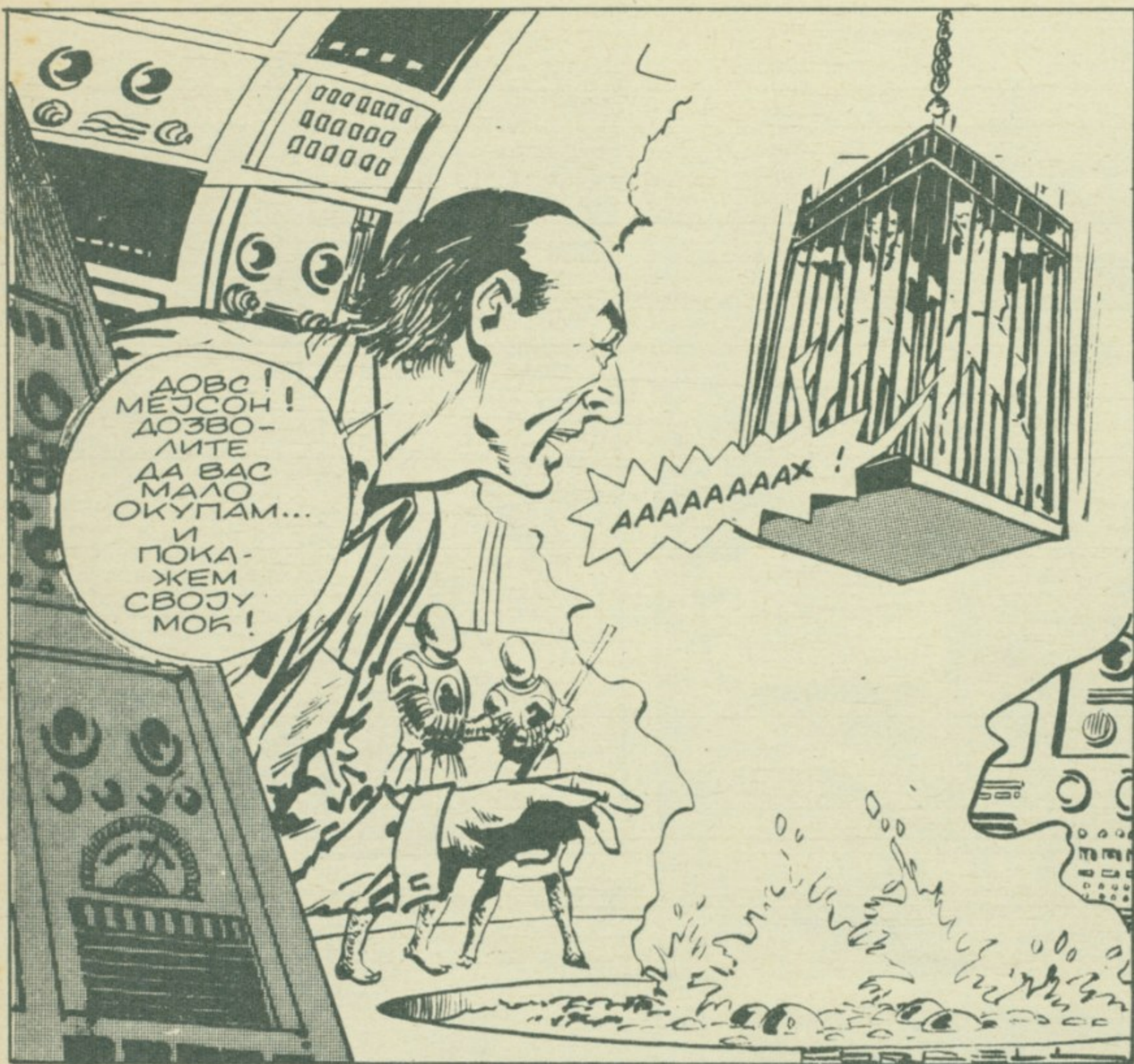
ШЕНАДА

ВРАТА СЕ ОТВАРАЈУ! КАО ДА ЈЕ НЕШТО ОДВУКЛО ПАЖЊУ СТРАЖАРА! ИСКОРИСТИМО ПРИЛИКУ!

КАД СУ УШЛИ, БЕЛИКА КАПИЈА ЗАТВОРИЛА СЕ ИЗА ЊИХ...

ДОВЕ!
МЕЈСОН!
ДОЗВО-
ЛИТЕ
ДА ВАС
МАЛО
ОКУПАМ...
И
ПОКА-
ЖЕМ
СВОЈУ
МОК!

АААААААААХ!

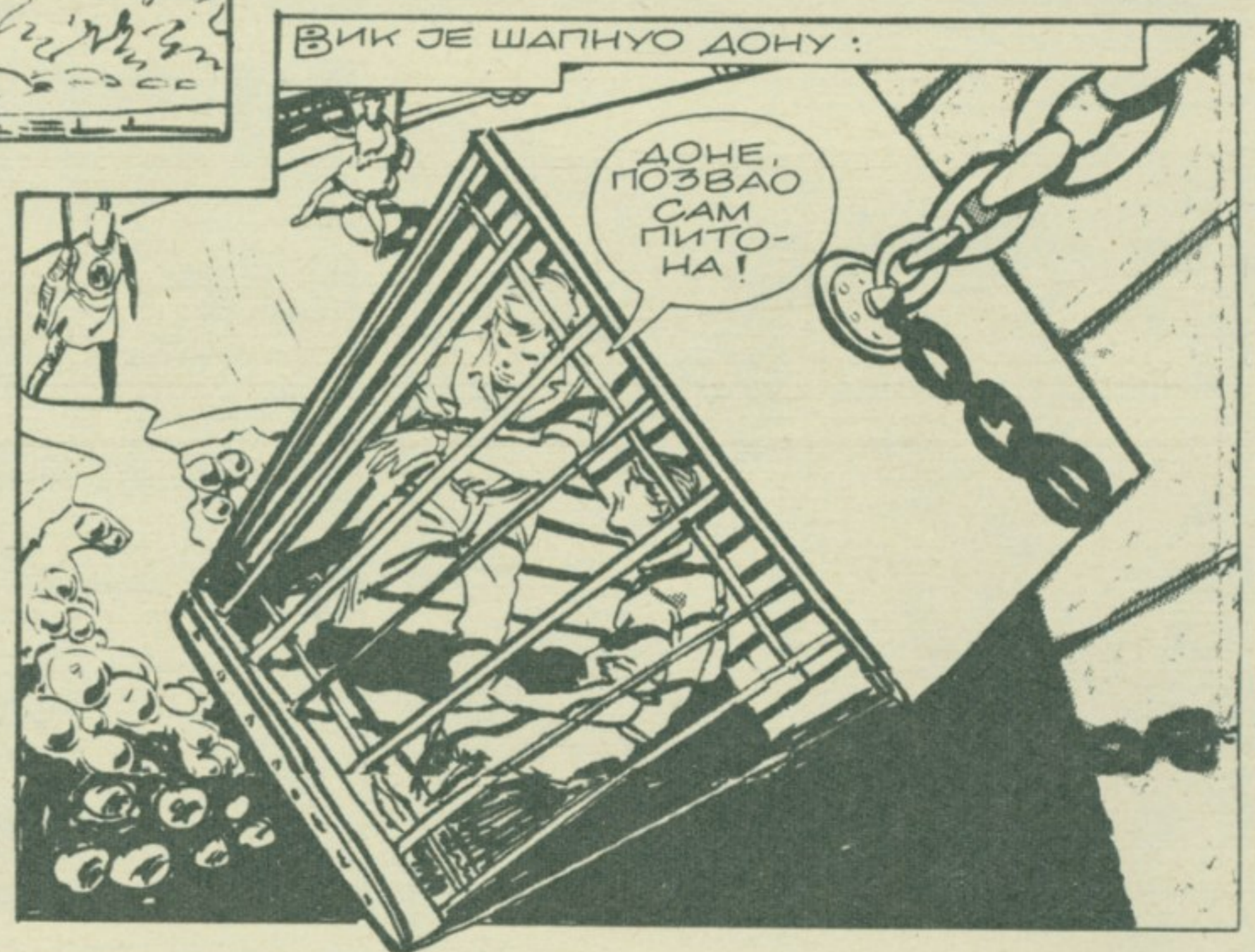

ТО СУ
НАШИ
ДВОЈНИЦИ!
МЕХАНИЧКИ
БУДИ... РОБОТИ!
НАШ НЕПРИЈА-
ТЕЉ ЈЕ У
ЈЕДНОМ ТРЕ-
НУ СТВОРИО
НАШЕ
КОПИЈЕ
А У
ДРУГОМ
УНИШТИО!

Али, Дон и Вик
нису
били
праве
жртве...

ПОСЛЕДЊИ ПУТ ПИТАМ
ГДЕ СТЕ САКРИЛИ ПИ-
ТОНА? ЗАР ХОЋЕТЕ ДА
ВАС СТВАРНО СПУСТИМ
У КИСЕЛИНУ?

ВИК ЈЕ ШАПНУО ДОНУ:

ДОНЕ,
ПОЗВАО
САМ
ПИТО-
НА!

ЗАТО
ВРЕМЕ, ПОКРЕ-
НУТ ПОМОКУ
ДАВИНСКОГ
УПРАВЉА-
ЧА, ПИТОН ЈЕ
КРЕНУО...

ХИТНО!
ХИТНО!
ЗОВЕМ
ПИТОНА!

... ПРОБИЈАЈУЊИ
СЕ
КРОЗ
ЗЕМЉУ...

... КРОЗ ЗИДОВЕ
ИНСТИТУТА...

ПИТОН!
ВИК,
ПИТОН
НАМ ЈЕ
СТИГАО
У
ПОМОК!

КРРРРРРРР

УМРЕКЕТЕ,
ВИ ЛУДСКЕ
БУДАЛЕ!
НАЈСТРАШНИ-
ЈОМ
СМРКУ!

КАВЕЗ ЈЕ ОТКАЧЕН!

АЛИ,
ЦИ-
НОВ-
СКА
ГЛА-
ВА
БИЛА
ЈЕ
БОЖА
ОД
МУ-
ЉЕ...

ТАКО!
ДРЖИ
ЛАНАЦ...
ДА
НЕ
ПАДНЕ-
МО!

МОРАМО
СЕ
ИЗВУКИ
ИЗ
КАВЕЗА!

ПИТОН ЈЕ
ПУСТИО ЦИНОВСКУ
ТУРПИЈУ...

ДОНЕ,
ИЗЛАЗИ!
ПОКУШАЈ
ДА СЕ
ДОЧЕПАШ
УЛАЗА У
ПИТОНОВУ
ГЛАВУ!

ДИМ!
НЕКА ИСКРА
ОД КРАТКОГ
СПОЈА
ЗАПАЛИЛА
ЈЕ ЛАБО-
РАТОРИ-
ЈУ!

СТИГЛИ СУ ДО ОТВОРА...

ЈЕ-
ДВА...У
ПО-
СЛЕД-
ЊЕМ
ЧА-
СУ!

ВИК ЗА
КОМАНДЕ
ПАЛИЦЕ!
ИЗВЕДИ НАС
ИЗ ОВОГ ПАКЛА!

„МАТЕРИЈА-
ЛИЗАТОР“
ДРЖИ ЦИТАВ
ИНСТИТУТ У
СВОЈИМ РУКА-
МА! СВЕ НАУ-
ЧНИКЕ ЗАМЕ-
НИО ЈЕ МЕ-
ХАНИЧКИМ
„ДВОЈНИ-
ЦИМА“

МОРАМО
ОПОМЕНУ-
ТИ
СВЕТ...АКО
НАМ ИКО
БУДЕ
ПОВЕРО-
ВАО!

ДВОЈ-
НИЦИ
СТРА-
ЖАРА
ОТВОРИЛИ
СУ
ВАТРУ...

ПАЛИ!

ЈАВИТЕ
ЦЕНТРУ ДА СУ
НЕПРИЈАТЕ-
ЉИ НАПАЛИ
ИНСТИТУТ!

ВИК, ЧУЈЕШ ЛИ ОВО?
ЗНАЦИ ДА У ЦЕНТРУ
И НЕ СЛУТЕ ДА ИН-
СТИТУТОМ ВЛАДА
„МАТЕРИЈА-
ЛИЗАТОР“!
УХВАТИМО
ГА!

У ПРАВУ
СИ, ВИК!
САМО ТАКО
БЕМО
ДОКАЗАТИ
ДА ОН
НИЈЕ
ЛУДСКО
БИКЕ!

ОДЈЕКНУО ЈЕ СТРА-
ВИЧАН СМЕХ...

ИЛИ ОТИ!
ЈА НЕ МОГУ
БИТИ НИ
УХВАЊЕН
НИ
УНИШТЕН!
ГЛЕДАЈТЕ
КАКО
БУ
ВАМ
УМАКИ!

Али...

ВИК, ИМАМО ГА! ПОЛАКО ГА УВУЦИ У КАВИНУ! ЛИЧНО ОН БИМЕ ДОКАЗ ДА ГОВОРИМО ИСТИНУ!

X-3

ДОНЕ, ШТА СЕ ДОГАЂА? ОН... ПРЕТВАРА СЕ У ЈАЈЕ!

ИДИОТИ! РЕКАО САМ ВАМ ДА ЈА НЕ МОГУ БИТИ НИ ЗАРОВАНЕН НИ УНИШТЕН!

ПИТОН ЈЕ ПУСТИО "ЈАЈЕ"...

ВИК, ТО НИЈЕ ЛУДСКО БИМЕ! ОН... МОРА ДА ЈЕ ОСВАЈАЧ С НЕКЕ ДРУГЕ ПЛАНЕТЕ! ПОКУШАЈМО ДА УНИШТИМО "ЈАЈЕ"

ПИТОНОВЕ ЧЕЛУСТИ СУ СЕ СКЛОПИЛЕ АЛИ...

ОДСКОЧИЛО ЈЕ! ПИТОН ЈЕ ПРОМАШИО!

БЕЖИМО ОДАВДЕ! ПРЕ НО ШТО МИ БУДЕМО УНИШТЕНИ

ИЗНЕНАДА...

ВИК, ПАЗИ! БРЗО!

ЧИНОВСКА СЕКИРА... СТВОРЕНА ИЗ ВАЗДУХА!

ПИТОН ЈЕ ИЗБЕГАО УДАРАЦ...

ТО...ТО ЈЕ ОН МАТЕРИЈАЛИЗОВАО СЕКИРУ! ПУНОМ БРЗИНОМ, ВИК! ПРОБИЈМО СЕ КРОЗ ЕЛЕКТРИЧНУ ОГРАДУ!

ВАРНИЦЕ СУ СИГАЛЕ...

ТРИ ХИЉАДЕ ВОЛТИ! СРЕКА ШТО СМО ИЗОЛОВАНИ!

ЗАРНИ, ВИК!

ОПЕТ КРОЗ ЗЕМЉУ...

ШТА САД, ДОНЕ? ПРЕТПОСТАВЉАМ ДА БЕМО ТЕШКО НЕКОГ УБЕДИТИ У ТАЧНОСТ НАШЕ ПРИЧЕ?

ЈАСНО ЈЕ ДА НАМ НЕКЕ ВЕРОВАТИ... КАД ЈЕ МАТЕРИЈАЛИЗАТОР УЗЕО ЛИК ШЕФА ИСТРАЖИВАЧКОГ ИНСТИТУТА!

САМ ИЗГЛЕД ПИТОНА ДОВОЉАН ЈЕ ДА ОКРЕНЕ ЉУДЕ ПРОТИВ НАС! ЗАТО БЕМО СЛЕДЕКИ КОРАК ПРЕПУСТИТИ МАТЕРИЈАЛИЗАТОРУ! МИ СМО ГА УЗНЕМИРИЛИ...

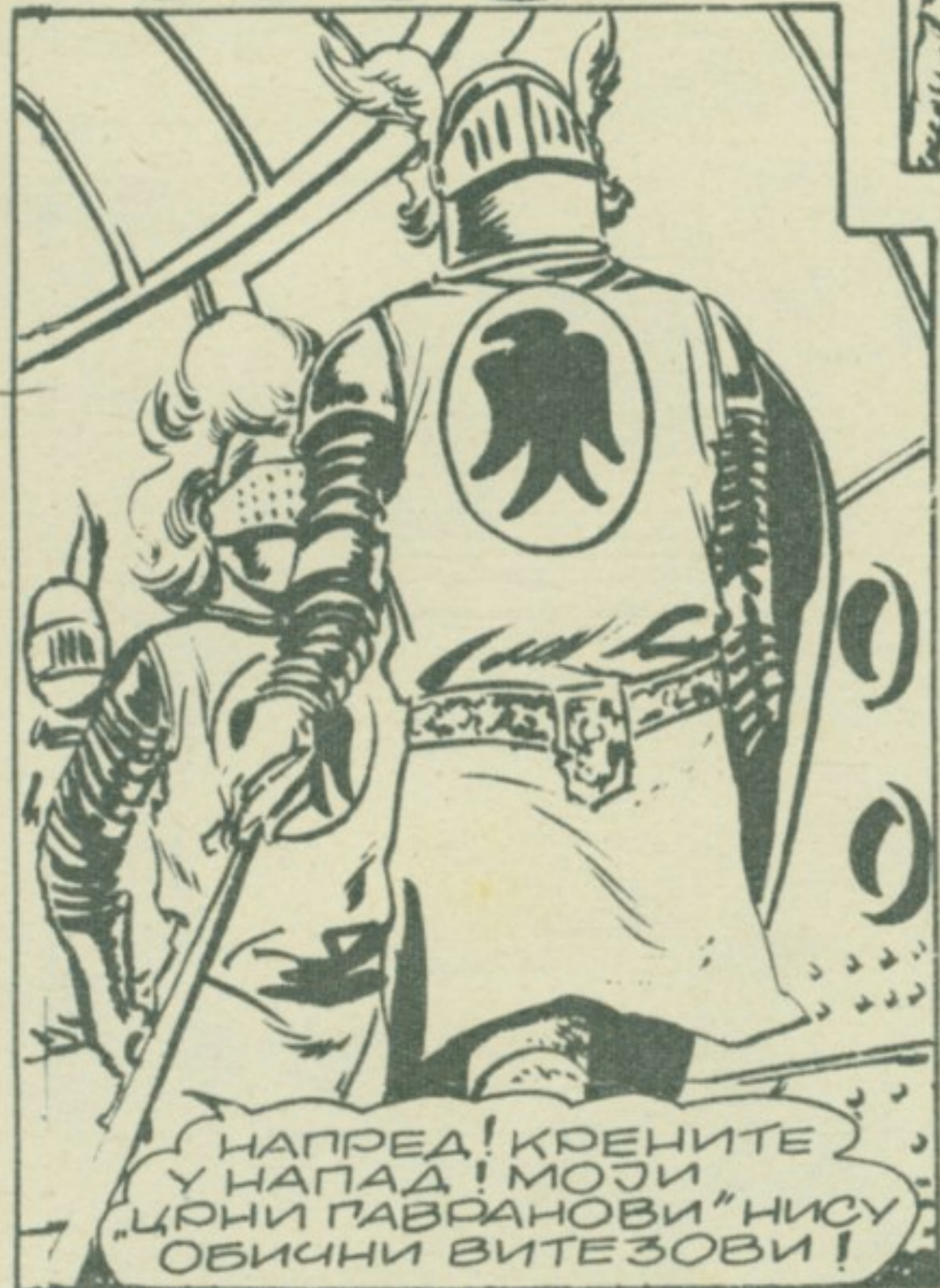
ЗА ТО ВРЕМЕ...

ПОБЕГЛИ СУ МИ! ЧИМ ПОНОВО ДОБИЈЕМ ОБЛИК ЧОВЕКА... ЧИТАВ ЉУДСКИ РОД ПЛАТИЋЕ МИ ЊИХОВУ ДРСКОСТ!

ПРЕОБРАЖАЈ ЈЕ ГОТОВ...

ЦРНИ ВИТЕЗОВИ СУ СПРЕМНИ ДА ИЗВРШЕ МОЈ ПЛАН! ПРАД КОЛТСБУР ЈЕ ПРВИ НА ЛИСТИ!

НАПРЕД! КРЕНИТЕ У НАПАД! МОЈИ "ЦРНИ ГАВРАНОВИ" НИСУ ОБИЧНИ ВИТЕЗОВИ!

ПОДНЕ У КОЛТСБУРУ...

ПРОВАЛА У ИСТРАЖИВАЧКОМ ИНСТИТУТУ! ПИТОН ПОНОВО ВИЂЕН!

ОПЕТ НЕКА НОВИНАРСКА ПАТКА!

ИДУКЕГ ТРЕНУТКА...

ХЕЈ! ОТКУД ОВА КАПИЈА?

БИЛА ЈЕ КАО СЕНКА... САД ДОБИЈА ОБЛИК!

ПОЈАВИЛА СЕ...НИ ИЗ СЕГА!

ЗАЧУО СЕ ТРЕСАК...

ШТА СЕ ДОГАЂА?

ААААХ!

О...ОПРОМНА РЕШЕТКА... КАО ШТО СУ ИХ ИМАЛИ СРЕДЊОВЕКОВНИ ГРАДОВИ!

ДОЧ И ВИК СУ УПРАВО РУЧАЛИ...

КАО ШТО СМО И ОЧЕКИВАЛИ! КРЕНУО ЈЕ У АКЦИЈУ! КАЈДЕМО!

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ! СВИ ВОЗАЧИ НЕКА ИЗБЕГАВАЈУ КОЛТСБУР... ПУТ ЗАТВОРЕН ГВОЗДЕНОМ РЕШЕТКОМ...

БРЗО...
ДО
ПИТОНА!
ОН ЈЕ
ВЕЉ
НАПАО
КОЛТ-
СБУР!

ГРАД
НИЈЕ
ДАЛЕКО!
СТИЃИ
КЕМО!

ШТО ЈЕ ДО
МАЛОЧАС
ИЗГЛЕДАЛО
КАО ДРВО
НАЈЕДНОМ
СЕ
ПОКРЕНУЛО...

ЕНО
ПИТО-
НА!
ПОКРЕ-
НИ
ГА...

ТО...ТО ЈЕ
ПИТОН!
ЧИТАЛИ
СМО О
ЊЕМУ У
НОВИНА-
МА!

ОНИ ЛУДИ...
УЛАЗЕ У
ЊЕГА... У ТО
ЧУДОВИШТЕ!

ПУНОМ БРЗИНОМ
НАПРЕД,
ВИК!
ИЗБЕГНИ
АУТО-ПУТ...
МОРА
ДА ЈЕ
ЗАКРЧЕН!

ДА!
ПИТОН
БИ
ИЗАЗВАО
ПАНИ-
КУ!

ДОН
И
ВИК
ИЗАБРАЛИ
СУ
НАЈКРАЊИ
ПУТ...

МАКСИ,
ШТА
ЈЕ
ОНО?

ВИК, У
ЗЕМЉУ!
БРЗО!

ВОЗИ...
БРЖЕ!

СВАКИ
МИНУТ
ЈЕ
ДРАГО-
ЦЕН...

САЊАМ
ЛИ ЈА?
ТА ЗМИЈА...
АКО НАС
НАПАДНЕ?

ОН...ОН
МОЖЕ
ДА
СТВОРИ
СВЕ ШТО
ЗА-
МИСЛИ!

СТИЃИ КЕМО
ЗА ТРИ МИНУТА!
РАДИО ЈЕ ПОМЕНУО
НЕКЕ
РЕШЕТКЕ...

ГВОЗДЕНЕ РЕШЕТКЕ ЗАТВОРИЛЕ СУ ГРАД...

СВИ У КУБЕ! НЕМА РАЗЛОГА ПАНИЦИ!

ИМАМО СТРУЦЊАКЕ КОЈИ ЋЕ ИСЕКИ РЕШЕТКЕ!

НА ДРУГОМ КРАЈУ ГЛАВНЕ УЛИЦЕ...

И ОВДЕ СЕ СТВОРИО ЗИД С РЕШЕТКОМ!

ТО... ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ!

ПАНИКА ЈЕ ЗАХВАТИЛА ГРАД...

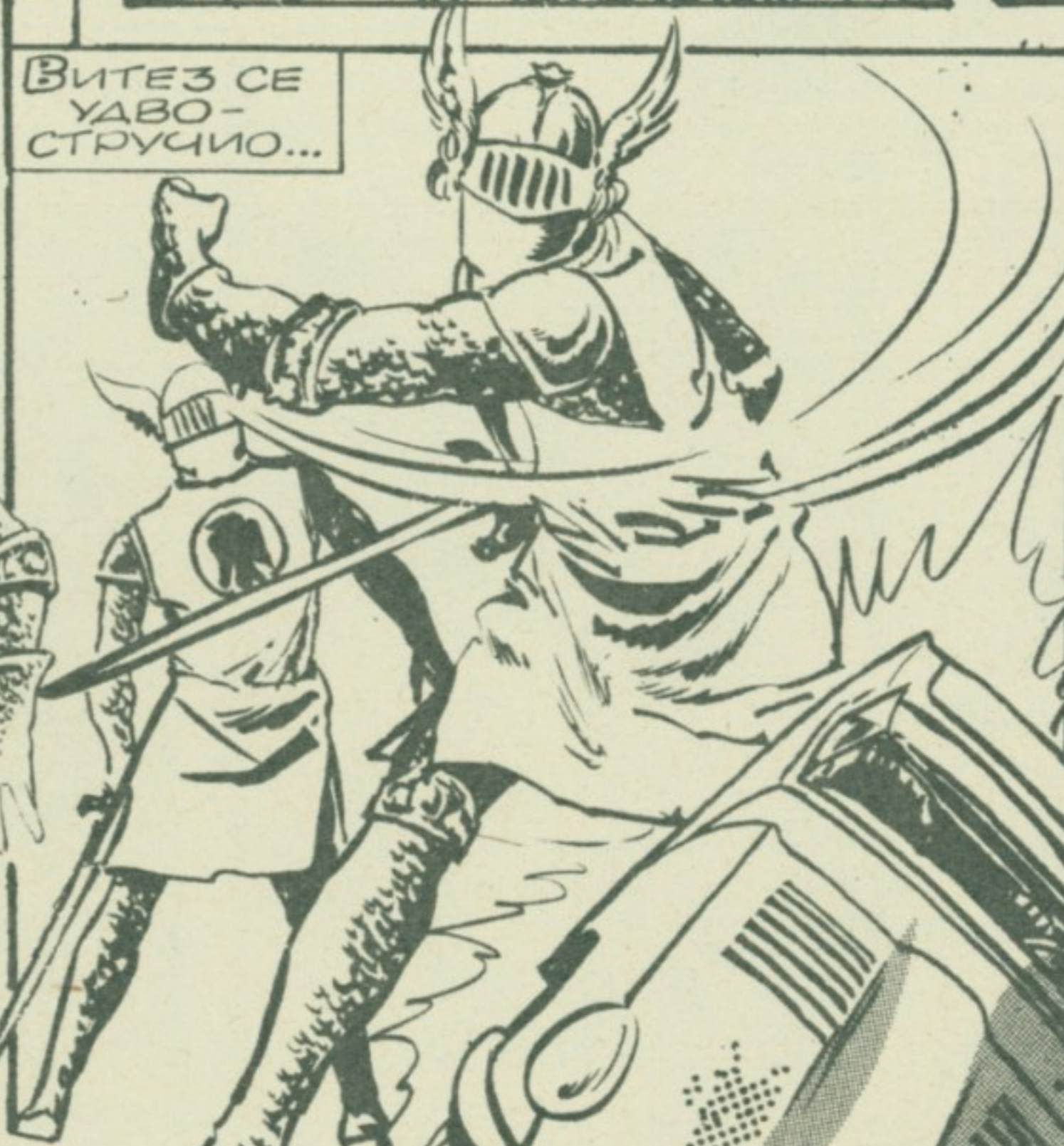
У КЛОПКИ СМО! НЕКА СИЛА НАС ЈЕ ОДСЕКЛА ОД СВЕТА!

У ЗАТВОРЕНОМ ГРАДУ...

ВИТЕЗ У ОКЛОПУ... НЕМОГУЋЕ!

СЛИКАЈ ГА, ЕЛМЕРЕ!

ВИТЕЗ СЕ УАВО-СТРУЦИО...

БАНКА

БОРИМО СЕ У ИМЕ ГАВРАНА! СКЛАЊАЈТЕ СЕ С ПУТА!

НАЗАД, ВИ С КОЛИМА!

У ТОМ ТРЕНУТКУ...

ВИК, ЕВО ТЕ РЕШЕТКЕ! ГРАД ЈЕ КАО ТАМНИЦА!

ШТА САД?

ПРИЈАТЕЉИ СУ СЕ ПОСЛУЖИЛИ ГЛАСНОГОВОРНИКОМ...

ГОВОРЕ ВАМ ДОИ МЕЈСОН И ВИК ДОВС! НЕ БОЈТЕ СЕ... МИ СМО ВАМ ПРИЈАТЕЉИ! ИМАЈТЕ ПОВЕРЕЊА У НАС И У ПИТОНА!

А ЗАТИМ...

ПИТОН ПРЕЛАЗИ ПРЕКО ЗИДА!

ПИТОНЕ, НЕ СПУШТАЈ СЕ НА УЛИЦУ! ЗАКРЧЕНА ЈЕ ЛУДИМА... ЗАРОБИКЕШ ИХ!

У ПИТОНОВОЈ КОНТРОЛНОЈ КАБИНИ...

И ПИТОН ЈЕ КРЕНУО КРОЗ ВАЗДУХ...

ТО ЈЕ НЕВЕРОВАТНО! КРЕЊЕ СЕ КАО ОГРОМНА ПУСЕНИЦА!

ХВАЛА НЕБЕСИМА... ШТО СУ МОМЦИ С ПИТОНОМ НА НАШОЈ СТРАНИ!

СТВАРНО! НЕМАМО КУД ДА СЕ СПУСТИМО! УЛИЦА ЈЕ ПУНА НАРОДА!

ПОМОЗИТЕ НАМ!

НЕ СМЕМО СЕ СПУСТИТИ! ИЛИ БЕМО ГОРЉИМ ПУТЕМ!

У ПРАВУ СИ! ЈЕДАН ПОПРЕШАН ПОТЕЗ... И СТРАДАЋЕ НЕВИН СВЕТ!

ЗА ТО ВРЕМЕ У ВЕЛИКОЈ КЛОПЦИ...

БАНКА

ПИТОН СЕ КРЕТАО ПРЕКО КРОВОВА...

ВИТЕЗОВИ КРЕЊУ НА БАНКУ! ЊИХОВА СНАГА ЈЕ НАД-ЉУДСКА!

ЗАСАД ЈЕ ДОБРО!

КРЕЊЕМО СЕ НАЈБРЖЕ ШТО МОЖЕМО!

БЕЖИТЕ!

БАНКА

ВИ, ИДИОТИ ОД ЉУДИ! БРАВЕ И КАТАНЦИ НАС НЕ МОГУ ЗАДРЖАТИ!

ЕНО ИХ... ВЕК НАПАДАЈУ!

ФИЈУКНУО ЈЕ МАЧ...

ВРАТА СУ ПОПУСТИЛА! ГОРЕ! МАЧ ЈЕ ЕЛЕКТРИЧАН!

КРРРРРР

МЕЦИ ИМ НИШТА НЕ МОГУ!

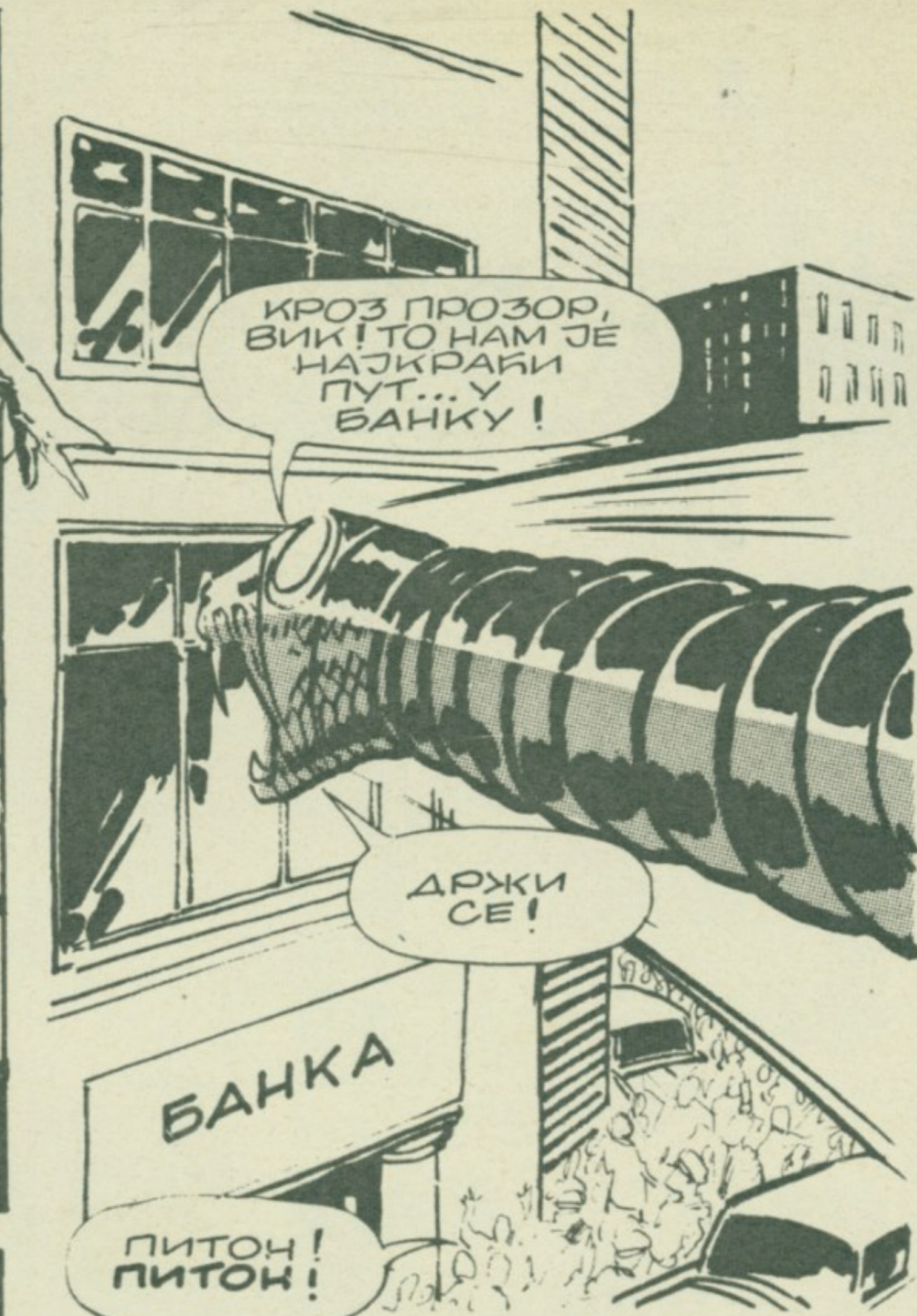
СКЛАЊАЈТЕ СЕ... ИЛИ БЕТЕ УМРЕТИ!

ОИЈУКНУЛА ЈЕ СЕКИРА...

ОИ... ПРОБИО ЈЕ ТРЕЗОР!

КРРРРРР

КРОЗ ПРОЗОР, ВИК! ТО НАМ ЈЕ НАЈКРАЈИ ПУТ... У БАНКУ!

ДРЖИ СЕ!

БАНКА

ПИТОН! ПИТОН!

ГЛАСНОГОВОРНИЦИ СУ ОПОМИЊАЛИ...

ГРАЂАНИ КОЛТСБУРА, РАЗИЉИТЕ СЕ! СКЛОНИТЕ СЕ... МИ СМО ВАМ ПРИЈАТЕЉИ!

А ТАДА...

ЦАНГРРР

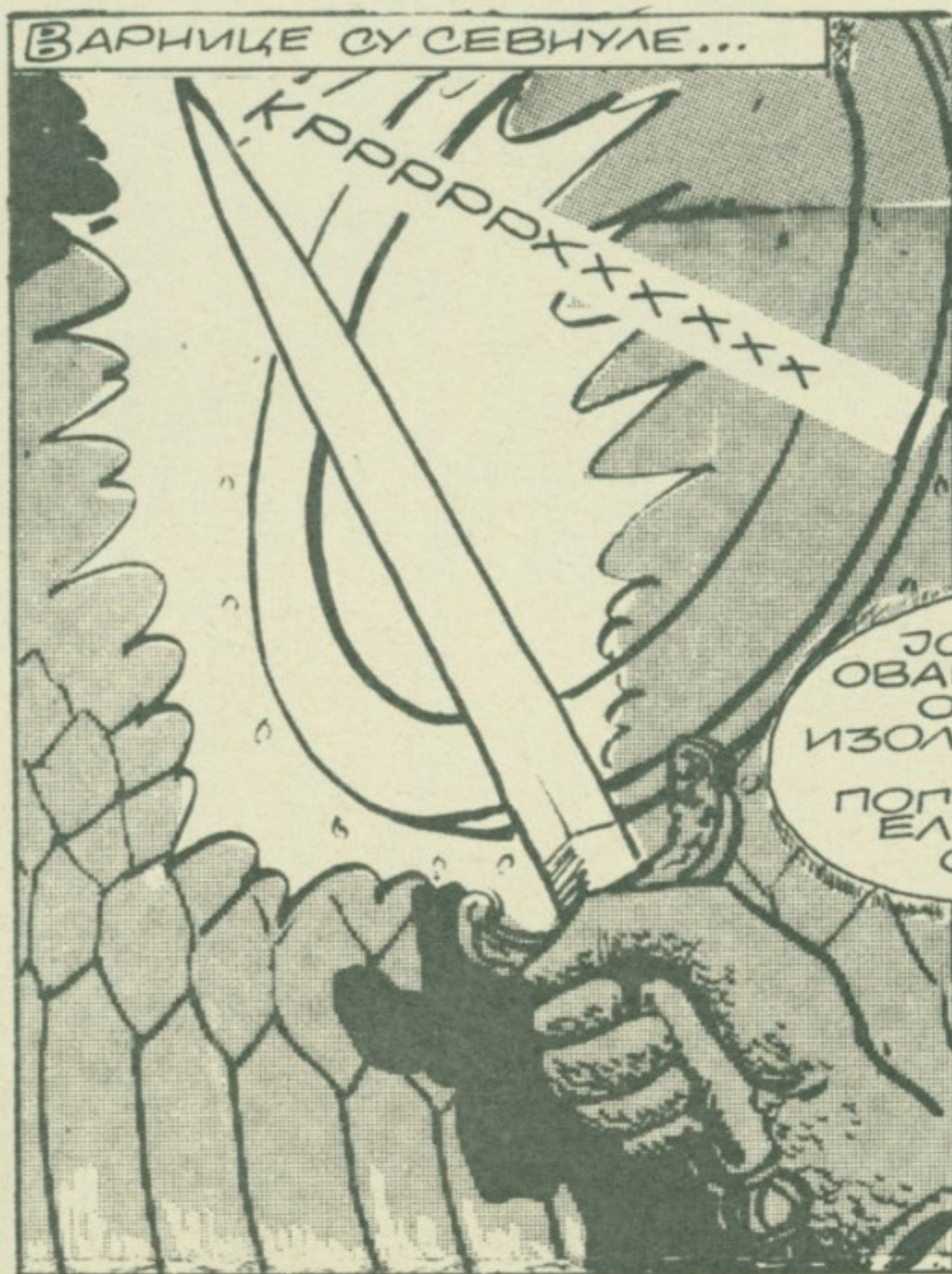
ВИК, КРЕНИ СТЕПЕНИЦАМА! БАНКА ЈЕ ДОЛЕ!

ВИТЕЗОВИ! САД ЋЕ ДОБИ ДО ОКРШАЈА!

ПРОКЛЕТИ ПИТОН! СЛЕДБЕНИЦИ ЦРНОГ ГАВРАНА... УНИШТИМО ГА!

ВАРНИЦЕ СУ СЕВНУЛЕ...

КРРРРРХХХХХ

У КАБИНИ...

ЈОШ ЈЕДАН ОВАКАВ УДАРАК И ОТИКИ ЋЕ ИЗОЛАЦИОНИ СЛОЈ! ДОНЕ, ПОГЛУЉЕМО ОД ЕЛЕКТРИЧНЕ СТРУЈЕ!

ДОНЕ!
ТАЈ МАЧ
ЊЕ НАС
УНИШТИТИ!
ЈОШ
ЈЕДАН
УДАРАЦ...

БРЗО!
УПОТРЕБИ
ВАЗДУШНИ
МЛАЗ!

КАД СЕ
СТРАШНА СЕЧИЦА
ПОНОВО
ПОДИГЛА...

ПУН
ГАС!
ОТВОРИ
РЕ-
ЗЕРВОАР...
САД!

АКО
НАМ ОВО
НЕ УСПЕ...
ГОТОВИ
СМО!

МЛАЗ ЗБИЈЕНОГ
ВАЗДУХА ЈЕ СУНУО...

ДА
ВИДИТЕ
КАКО
ИЗГЛЕДА
ПИТОНОВ
ТАЈОУН!

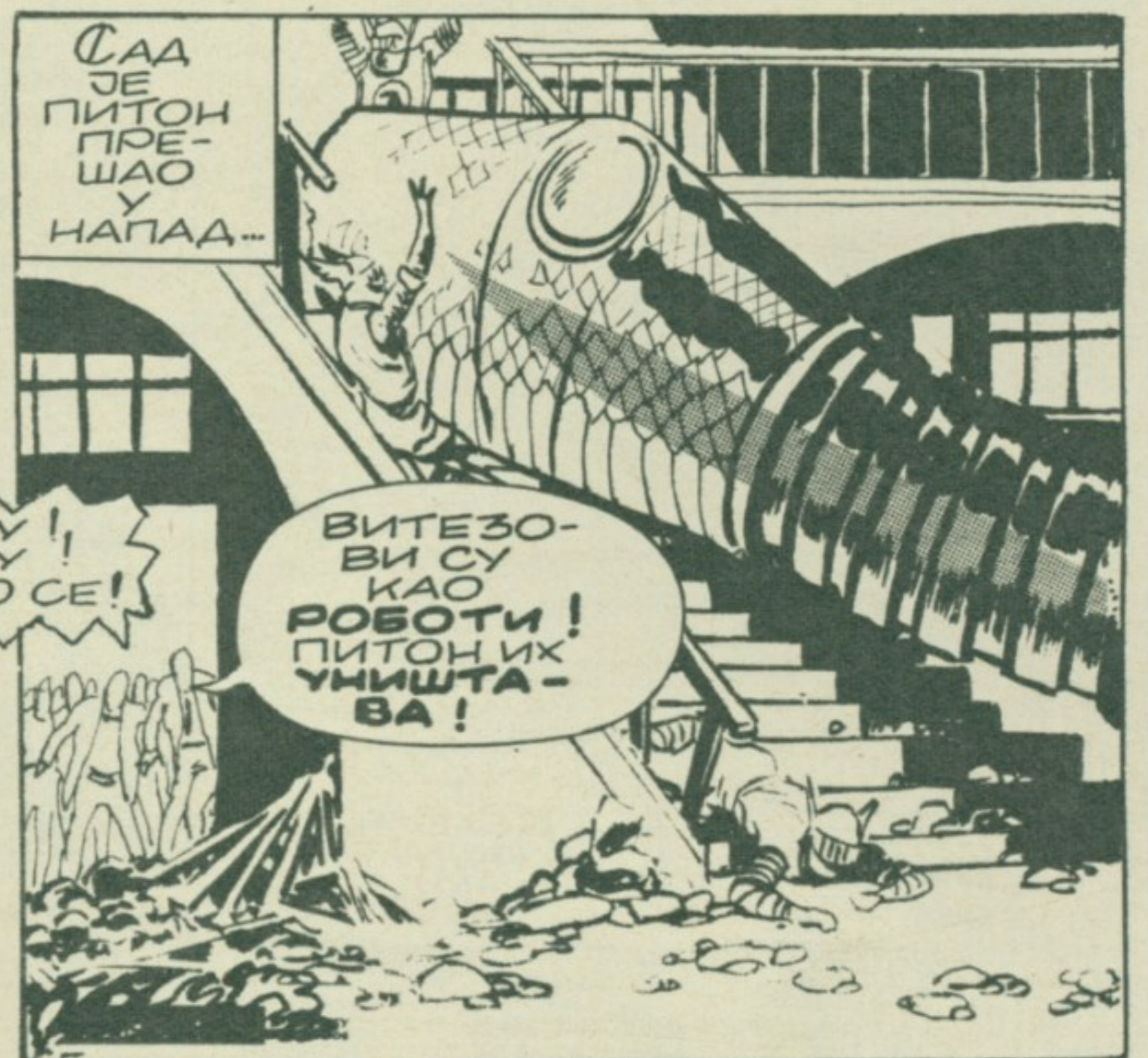
ХВУУУШ

АААХ

ГОСПОДАРУ!
ГОСПОДАРУ!
ПОВЛАЧИМО СЕ!

ПИТОН
НАС
ЈЕ
ПОБЕДИО!

САД
ЈЕ
ПИТОН
ПРЕ-
ШАО
У
НАПАД...

ВИТЕЗО-
ВИ СУ
КАО
РОБОТИ!
ПИТОН ИХ
УНИШТА-
ВА!

ПОЛАКО!
ПАЗИ
ДА ГА НЕ
СТЕГНЕШ
ПРЕВИШЕ!

ВИК, УПОТРЕБИ
ХВАТАЉКУ! МОРА-
МО УХВАТИТИ
ЈЕДНОГ ОД
ЊИХ...
ДА ГА
НАУЧНИЦИ
ИСПИТАЈУ!

АААХ!
ГОСПОДАРУ!
ГОСПОДАРУ!

ЗАСЛЕПЉУЈУКИ БЛЕСАК...

ОХ... ОХ ИШЧЕЗАВА!

ВИТЕЗ ЈЕ НЕСТАО... МАТЕРИЈАЛИЗАТОР ГА ЈЕ ОДВУКАО КРОЗ ПРОСТОР БРЗО, УХВАТИ ДРУГОГ... МОЖДА ОН НЕ МОЖЕ ИСТОВРЕМЕНО ДВОЈИЦУ ДА ПРЕТВОРИ У НИШТА...

ЗА ТО ВРЕМЕ...

СКЛАЊАЈТЕ СЕ С ПУТА!

ДОНЕ! ДОЛЕ СУ ЉУДИ... ДА ИХ НЕ ОЗЛЕДИМО!

ИЗ ГОМИЛЕ СЕ ЧУО КРИК...

НЕШТО СЕ ПОЈАВЉУЈЕ! ГЛЕДАЈТЕ... НЕКА СЕНКА!

ТО...ТО ЈЕ СЕНКА ОГРОМНОГ КОЊА!

СЕНКА СЕ МАТЕРИЈАЛИЗОВАЛА...

ТО ЈЕ КАО ТРОЈАНСКИ КОЊ! МАТЕРИЈАЛИЗАТОР ГА ЈЕ ПОСЛАО... ДА ЊЕГОВИ ВИТЕЗОВИ ПОБЕГНУ!

УЛАЗИТЕ, СЛЕДБЕНИЦИ ГАВРАНА!

ПРЕ НО ШТО ЈЕ ПОСЛЕДЊИ ВИТЕЗ УШАО...

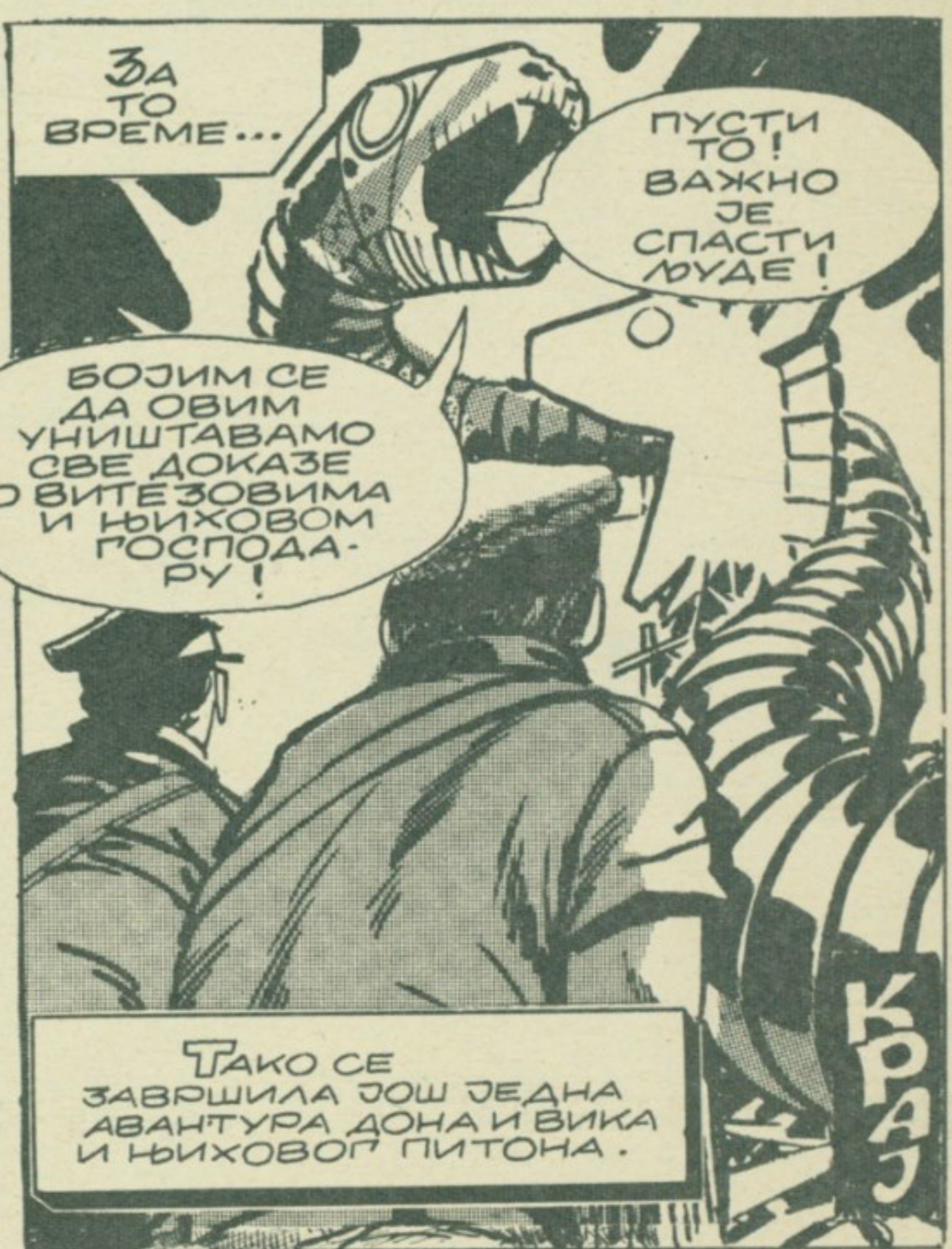
ВИК! НЕКА ПИТОН СТЕГНЕ КОЊА У 'ЗАГРЛАЈ'! ИНАЧЕ... УМАКИ БЕ НАМ!

И ДОК СЕ СТРАШНИ ЗАГРЛАЈ ПОЈАЧАВАО...

РЕ-ШЕТКЕ... НЕСТА-ЈУ! СЛО-БО-ДНИ СМО!

СТЕЖИ...ШТО ЈАЧЕ...ДА УНИШТИМО И КОЊА И ВИТЕЗОВЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ПУСТИ ТО! ВАЖНО ЈЕ СПАСТИ ЉУДЕ!

БОЈИМ СЕ ДА ОВИМ УНИШТАВАМО СВЕ ДОКАЗЕ О ВИТЕЗОВИМА И ЊИХОВОМ ГОСПОДАРУ!

ТАКО СЕ ЗАВРШИЛА ЈОШ ЈЕДНА АВАНТУРА ДОНА И ВИКА И ЊИХОВОГ ПИТОНА.

КРАЈ

ПРОЛАЗЕКИ
ЈЕДНОМ ПОРЕД ЈЕД-
НОГ ВЕЛИ-
КОГ ГРАДИЛИШТА,
ЗИП НОЛАН ЈЕ БИО
ПРИНУЂЕН ДА
ИНТЕРВЕНИШЕ...

НАЂИТЕ КРИВЦА СА

ЗИПОМ НОЛАНОМ

СКО
ЗЕБЕ
КЕЛЕР

ЗНАШ ЛИ
НЕКУ
БОЉУ
ЗАБАВУ,
ТАТИЦЕ?

ХЕЈ! ЗАР
ВИ ТО МОМЦИ
ПОКУШАВАТЕ
ДА ИЗВРШИ-
ТЕ САМО-
УБИСТВО?

ЧУЈТЕ, КЛИНЦИ!
ОВОГ ПУТА ВАС
НЕКУ УХАПСИТИ
АЛИ АКО ВАС
ПОНОВО
УХВАТИМ...

ХВАЛА!
НИКАД
ВИШЕ!
БИЛО НАМ
ЈЕ
ДОСАДНО...

ПРИСТУП
ЗАБРАЊЕН

УХВАТИЛИ СТЕ
ИХ НАЈЗАД! НА-
ДАМ СЕ ДА ЋЕ
ДОБИТИ ПО
ГОДИНУ...

ЧИСТИТЕ
СЕ!

НЕЋЕ НАС
УХАПСИТИ
САМО НАС ЈЕ
ОПОМЕНУО!

СЛУШАЈ, ТИ ПАЈКАНЕ!
МОЈА ФИРМА МОРА ДА ИЗПРА-
ДИ ОВАЈ ОБЛАКОДЕР ПРЕ НО ШТО
БЕРКЛИЈЕВА ЗАВРШИ СВОЈ! ОВИ
МАНГУПИ СУ НАС ОМЕТАЛИ У
РАДУ... ЗАХТЕВАМ ДА СЕ
УХАПСЕ!

И ЈА ИМАМ МО-
ТОЦИКЛ АЛ!
НЕ ПАДА МИ
НА ПАМЕТ ДА
СЕ ВОЗИМ ПО
СКЕЛАМА!
ТРАЖИМ...

ОВОГ ПУТА
ПРОБИ ЋЕ СА
ОПОМЕНОМ! ЈАС-
НО?

КАСНИЈЕ, ДОК ЈЕ ЗИП
НОЛАН ПРОЛАЗИО КРАЈ
БЕРКЛИЈЕВОГ
ГРАДИЛИШТА...

ДИЗАЛИЦА...
РУШИ
СЕ!

КАКВА
НЕСРЕЋА!

БЕРКЛИЈЕВО
ГРАЂЕВИНО
ПРЕДУЗЕЋЕ

ЧОВЕК ЈЕ ТЕШКО
РАЂЕН! БРЗО... ХИТНУ
ПОМОК! КО ЈЕ
НАДЗОРНИК?

ЈА! ЗОВЕМ СЕ
РОБИНСОН! ДИ-
ЗАЛИЦУ ЈЕ НЕКО
НАМЕРНО ОШТЕ-
ТИО! МИСЛИМ ДА
ЗНАМ КО!

ЈЕДАН ОД ОВИХ МАН-
ГУПА МОТОЦИКЛИС-
ТА КОЈИ СУ СЕ НЕ-
ДАВНО ВОЗИЛИТУ
ПО СКЕЛАМА...
ЗОВЕ СЕ ЧАК
БЛЕТЕН!

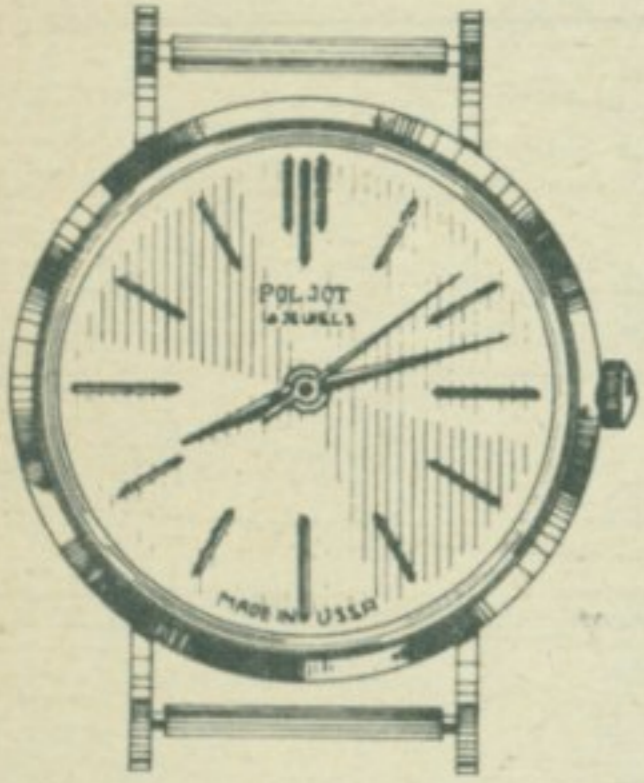
СИГУРНИ
СТЕ?

ОДАБЕРИТЕ САТ

ПАЖЊА!
САТОВИ СУ ОВДЕ ЈЕВТИ-
НИЈИ НЕГО У ТРГОВИНИ!

И УЧЕСТВУЈТЕ У ВЕЛИКОЈ НАГРАДНОЈ ИГРИ ●●●●●

1. **ПОЉОТ** — позлаћен мушки ручни сат са централном секундаром и 16 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. **ЗА ГОТОВО НД. 165. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 99, друга 33 и трећа 33.

КУПИ САТ ПО НИЖОЈ ЦЕНИ ЗА ГОТОВО!

1. Изрежи са ове стране САТ који купујеш и залепи га на наруџбеницу (види десно доле).
2. Читко попуњену наруџбеницу залепи на дописницу и пошаљи на адресу: „РАПИД“ Београд, Поштански фах 710.
3. Целу суму за сат платићеш поштару када ти га донесе (поузећеш).

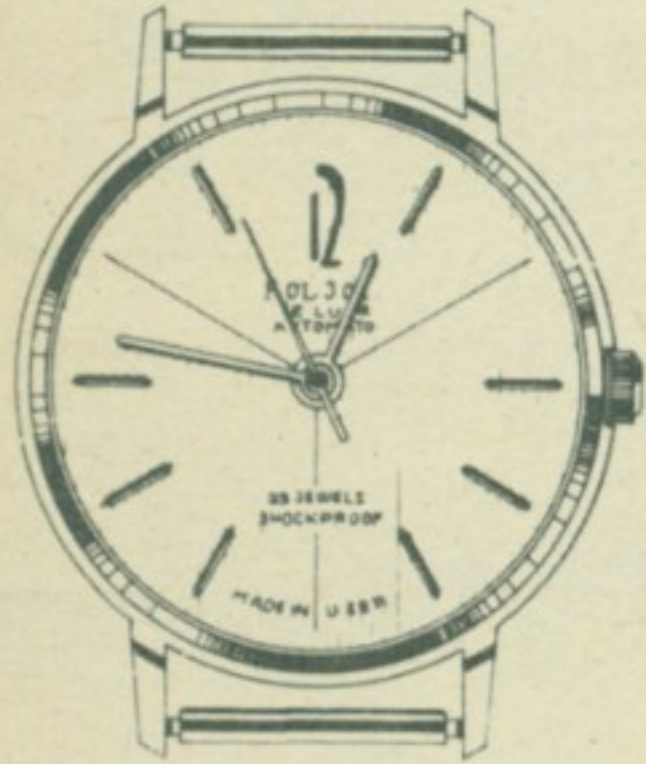
КУПИ САТ ПО НИЖОЈ ЦЕНИ НА ОТПЛАТУ ПРЕКО ШКОЛЕ!

1. Саставите у разреду или школи списак ђака који желе да купе сат у три месечне рате. Списак треба овако саставити:
а) РЕДНИ БРОЈ, б) ИМЕ И ПРЕЗИМЕ УЧЕНИКА И РАЗРЕД, в) поред имена и презимена упиши НАЗИВ САТА који купујеш и БРОЈ САТА под којим је уписан на овој страни ЗАБАВНИКА. (Пример: 1. Марко Марковић, VIII разред, Пољот 4.).

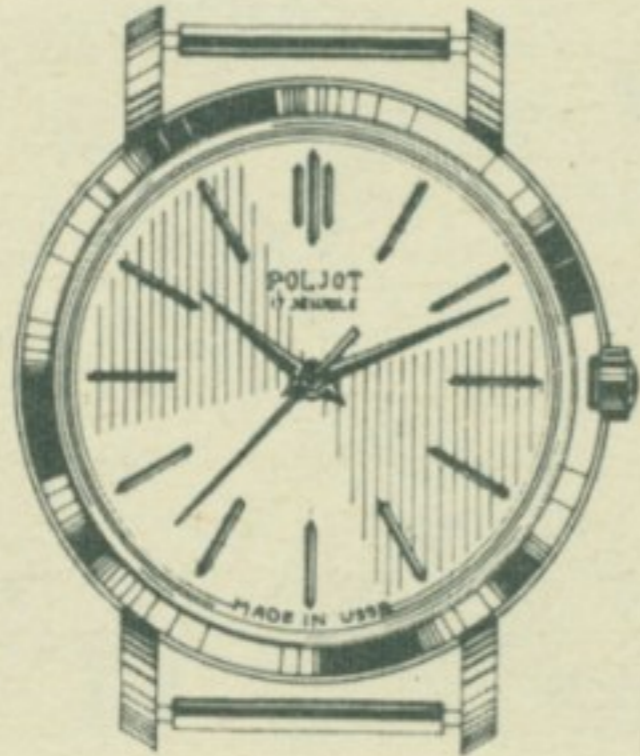
2. Овако састављен списак оверава се школским печатом и потписује га овлашћено лице из школе (наставник, секретар, управитељ итд.). Стави на списак адресу школе на коју треба послати сатове.
3. Списак стави у коверат и пошаљи на адресу: „РАПИД“, Београд, Поштански фах 710.

НАГРАДА САСТАВЉАЧУ СПИСКА ЗА КУПОВИНУ САТА НА ОТПЛАТУ ПРЕКО ШКОЛЕ!

1. Састављачу списка за куповину сата на отплату преко школе припада награда за сваки наручени сат: 5% ОД ЦЕНЕ УПИСАНЕ ИСПОД САТА.
2. Списак за куповину сата на отплату преко школе могу састављати: а) БАЧКЕ ЗАДРУГЕ, б) НАСТАВНИЦИ и в) СЕКРЕТАРИ ШКОЛА.

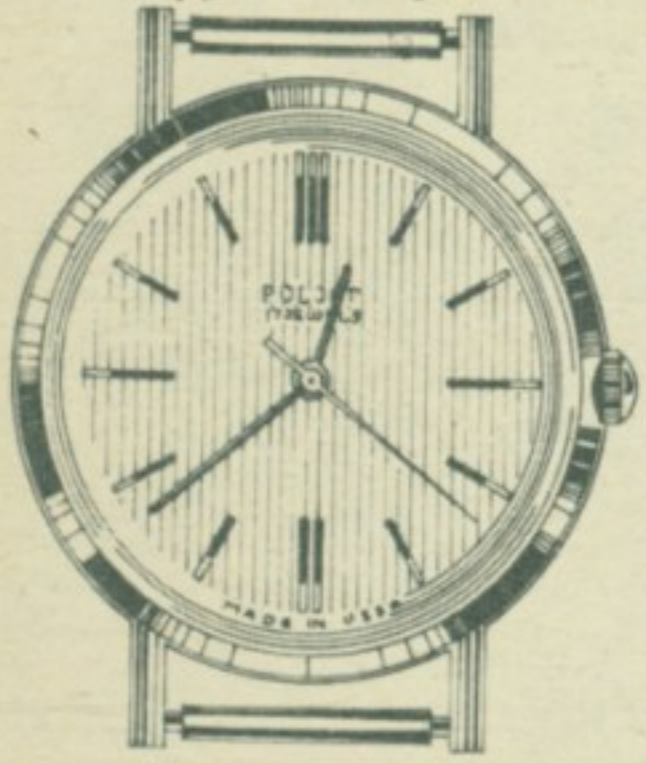
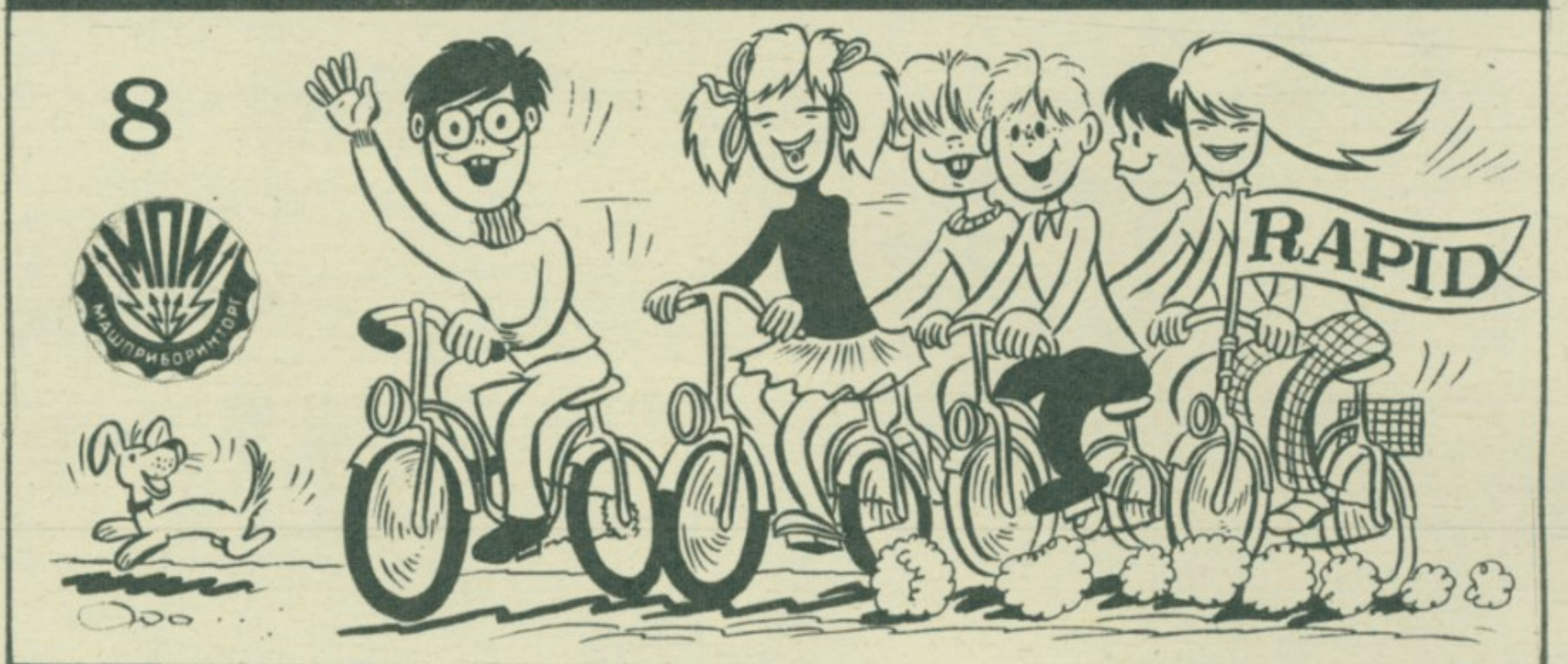

2. **ПОЉОТ АУТОМАТИК** — позлаћен мушки ручни сат са 29 рубина. Најтачнији сат међу аутоматима на свету. Отпоран на удар, влагу и прашину. **ЗА ГОТОВО НД 475. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 285, друга 95 и трећа 95.

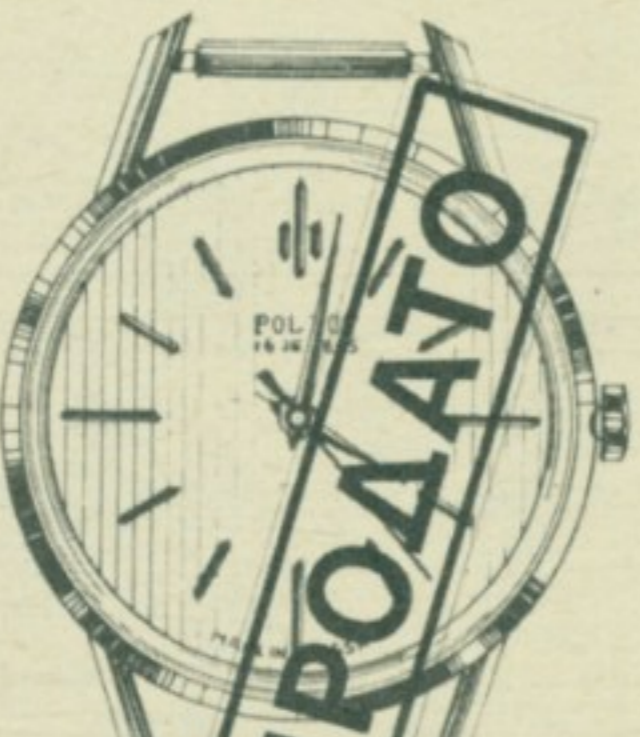

3. **ПОЉОТ** — позлаћен мушки ручни сат са 17 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. **ЗА ГОТОВО НД. 180. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 108, друга 36 и трећа 36.

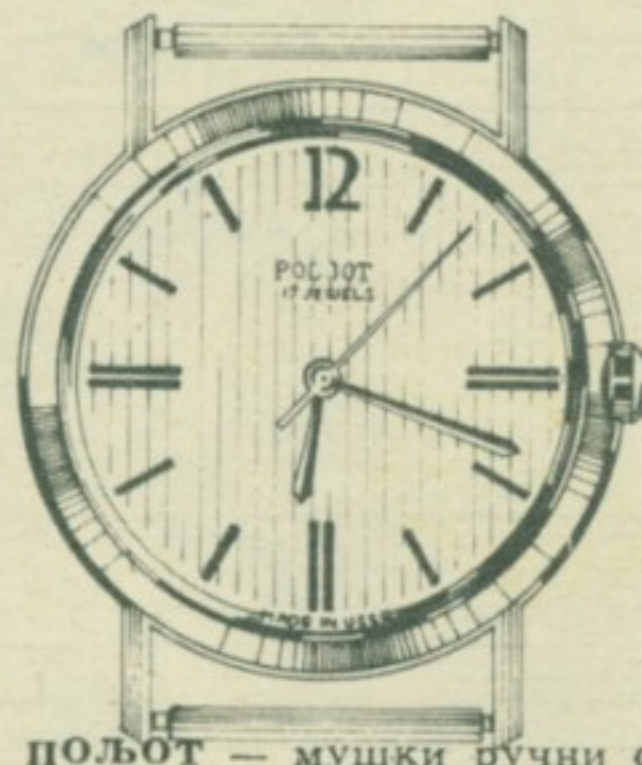
ЗАГОНЕТНИ ЦРТЕЖ ЗА ВЕЛИКИ НАГРАДНИ КОНКУРС

4. **ПОЉОТ** — хромирани мушки ручни сат са 17 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. **ЗА ГОТОВО НД 165. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 99, друга 33 и трећа 33.

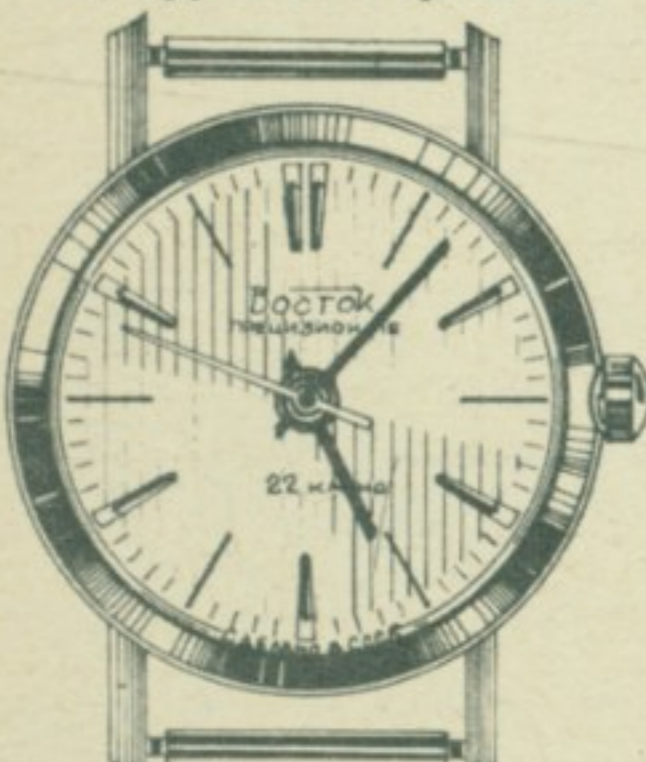
5. **ПОЉОТ** — хромирани мушки ручни сат са централном секундаром и 17 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. **ЗА ГОТОВО НД 155. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 93, друга 31 и трећа 31.

6. **ПОЉОТ** — мушки ручни сат од специјалног челика, масиван и издржљив са 17 рубина. **ЗА ГОТОВО НД 180. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 108, друга 36 и трећа 36.

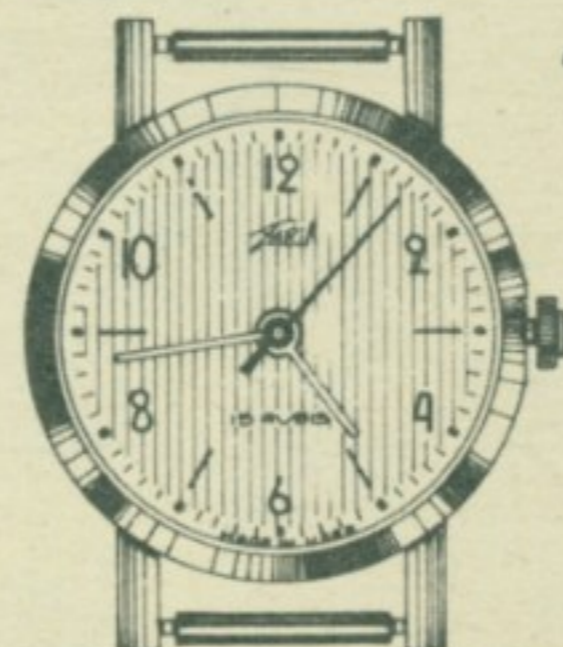
Сви који наруче сат учествују у великом наградном конкурс. Тајну конкурса сазнаћете ускоро!

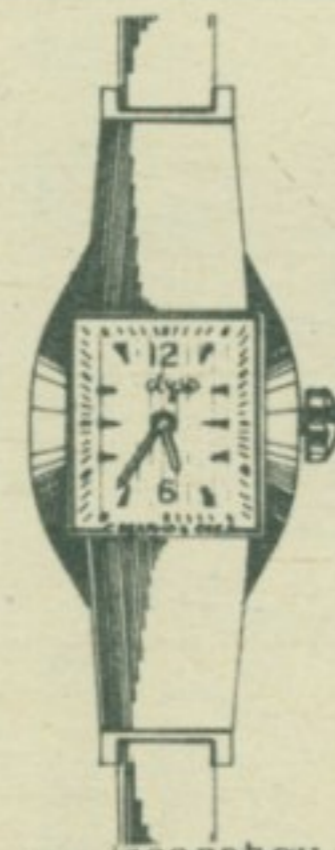
7. **ВОСТОК** — позлаћен мушки ручни сат са 22 рубина. Испитиван у климатским условима АФРИКЕ и СЕВЕРНОГ ПОЛА о чему поседује СЕРТИФИКАТ. **ЗА ГОТОВО НД 325. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 195, друга 65 и трећа 65.

8. **ЗАРЈА** — хромиран женски ручни сат са централном секундаром и 17 рубина. Отпоран на удар, влагу и прашину. **ЗА ГОТОВО НД 155. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 93, друга 31 и трећа 31.

9. **ЗАРЈА** — хромиран мушки ручни сат са 15 рубина. **ЗА ГОТОВО НД 120. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 72, друга 24 и трећа 24.

10. **ЛУЧ** — позлаћен женски ручни сат са наруквом. **ЗА ГОТОВО НД 210. НА ОТПЛАТУ:** прва рата НД 126, друга 42 и трећа 42.

ИЗРЕЖИ, И ОВДЕ ЗАЛЕПИ САТ КОЈИ НАРУЧУЈЕШ!

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем

Назив и број сата — _____

Име и презиме наручиоца _____

Адреса _____

(место, улица и број, задња пошта)

САТ ЋУ ПЛАТИТИ ПОШТАРУ КАДА МИ ГА ДОНЕСЕ (поузећеш)

НУЛА X • ТАЈАНСТВЕНО ОКО

ЗНЕНАДА...

... НА ЛИСТУ СЕ ОТВОРИЛО ЈЕДНО ЦРВЕНО ОКО...

... А ЗАТИМ ЈЕ ТАНКО, ОСЕТЛИВО КОРЕНЉЕ ПОЧЕЛО ДА ВИБРИРА ШАЉУБИ КРОЗ ЗЕМЉУ ТАЈАНСТВЕНЕ СИГНАЛЕ...

КАД СУ СЕ ЛУДИ ПРИБЛИЖИЛИ...

ГЛЕ-ДАЈТЕ... НА ЧИСТИНИ! ЈЕДАН ЦВЕТ!

УВЛАЧИ СЕ У ЗЕМЉУ! ЗГРАБИ ГА!

Али...

ПРО-МАШИО САМ ГА... ДО ЂАВО-ЛА!

ДИЊГА! ДИЊГА! ДИЊГА!
ДИЊГА! ДИЊГА! ДИЊГА!

ПОЛЕ, ОВО ПОСТАЈЕ СВЕ ЛУЂЕ! ШТА ЈЕ ОВО?

ТО БИХ И ЈАВОЛЕО ДА ЗНАМ! ПОМОЗИ МИ ДА КОПАМО. ПРЕГ...

РУПА ЈЕ ПОСТАЈАЛА СВЕ ДУБЉА...

НИШТА! САМО ЦРНА, ВЛАЖНА ЗЕМЉА!

БИЉКА НИЈЕ МОГЛА ТЕК ТАКО ДА ИШЧЕЗНЕ! МОРАО БИ ДА ОСТАНЕ КОРЕН ИЛИ ЛУКОВИЦА!

СТОП! УСТАНИТЕ И ОКРЕНИТЕ СЕ ОВАМО...

ШТА?

ЗАОВИЏИТЕ ЖБУЊЕ И ПАЗИТЕ КАКО СЕ ПОНАШАТЕ!

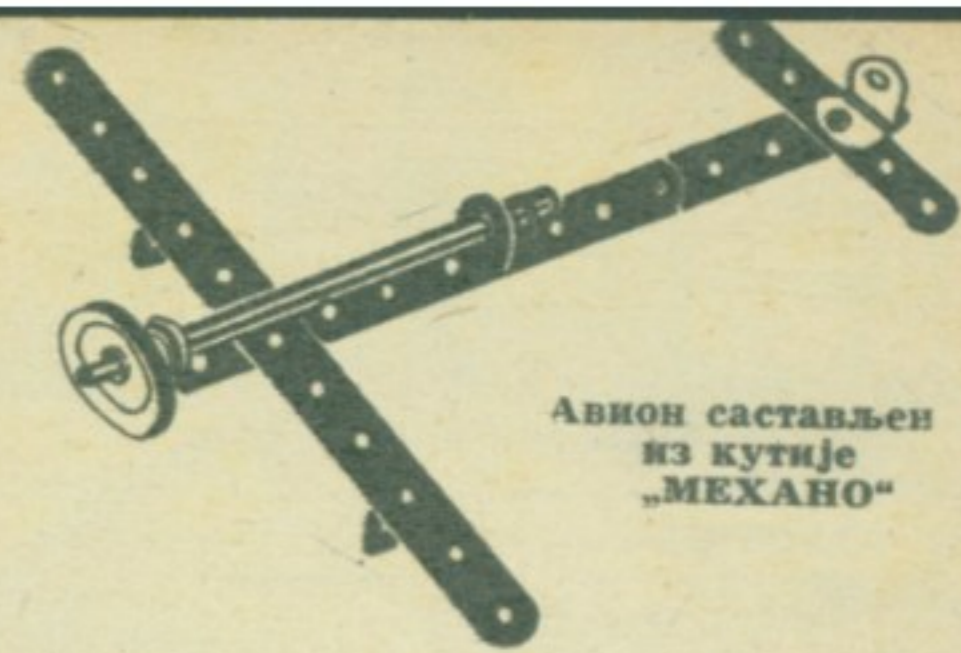
ОПОМЕНУО САМ ВАС! ЈЕДАН ПОКРЕТ... И УМРЕБЕТЕ!

БРЕД! ПА ТО ЈЕ БРЕД!

У ИДУЌЕМ БРОЈУ: ДА ЛИ ЈЕ БРЕД ЗАРОБЉЕНИК?

ХОБИ ДВАДЕСЕТОГ ВЕКА: МЕХАНОТЕХНИКА

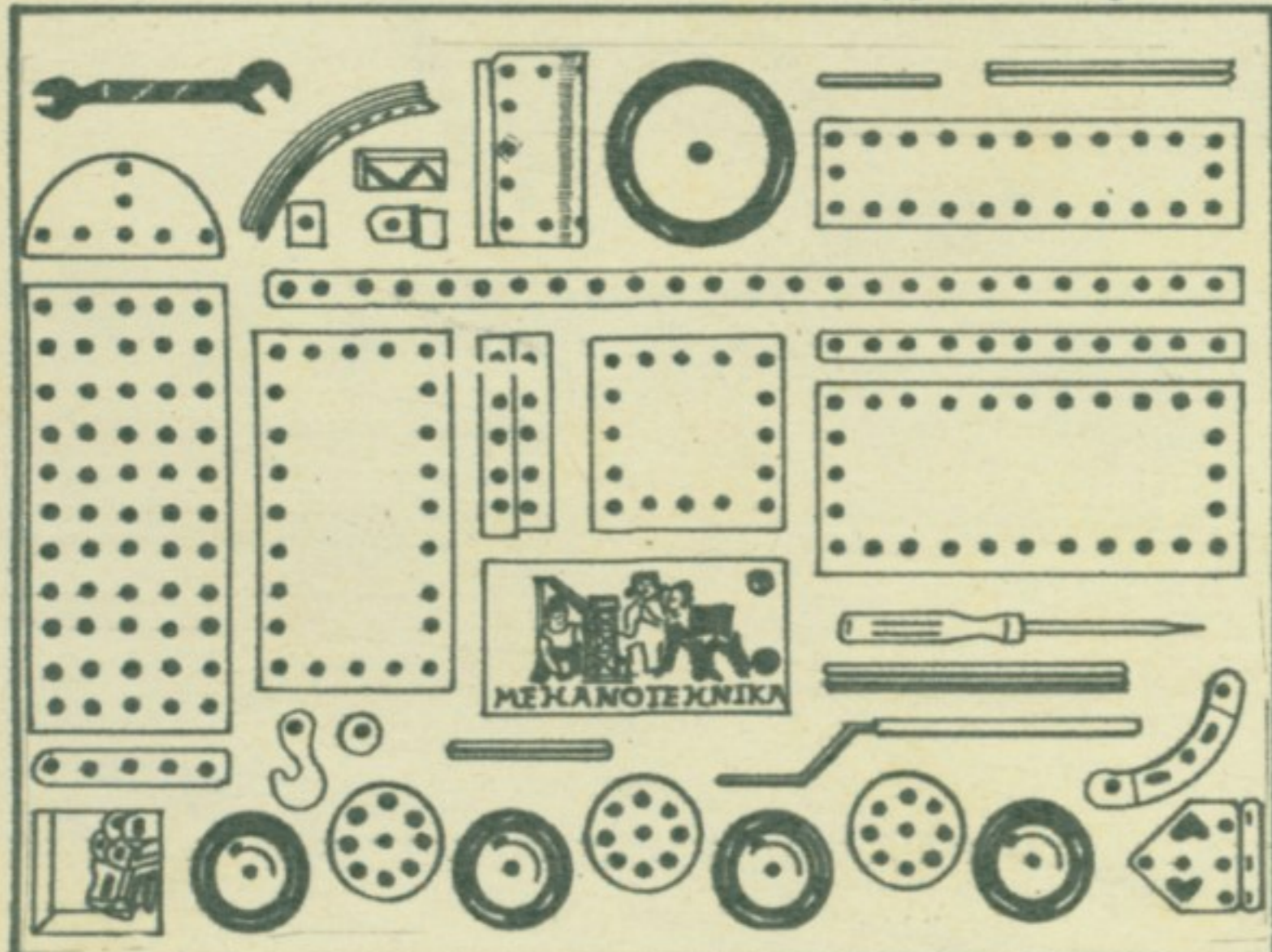
КУПИ ПРЕКО ПОШТЕ!

Авион састављен из кутије „МЕХАНО“

На НАРУЏБЕНИЦИ заокружите број производа фабрике „МЕХАНОТЕХНИКА“ из Изоле који желите да купите. Читко попуните наруџбеницу — попуњава лице које ће платити поштару када пакет донесе.

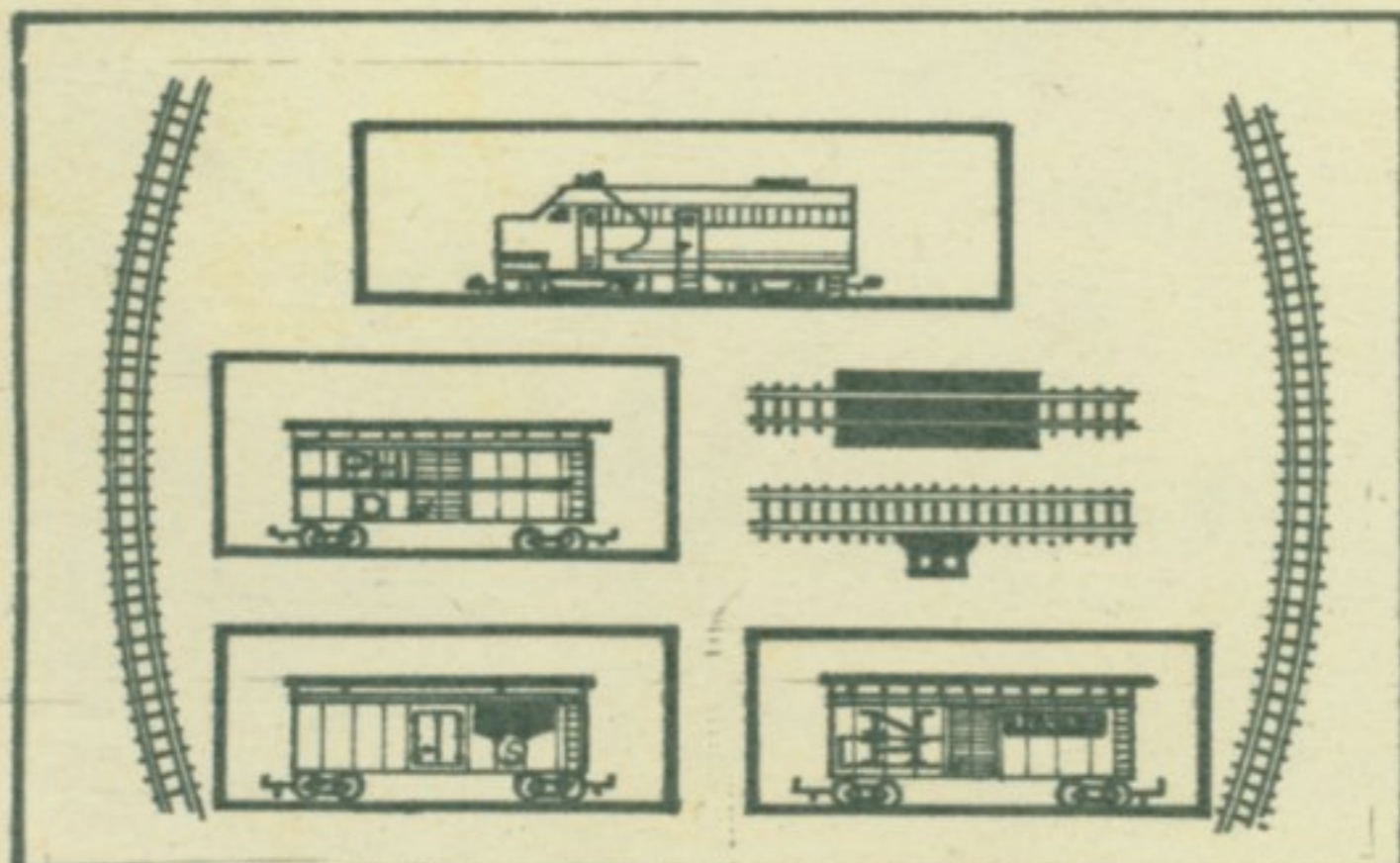
Наруџбеницу послати на адресу: „МЕХАНОТЕХНИКА“, Изола

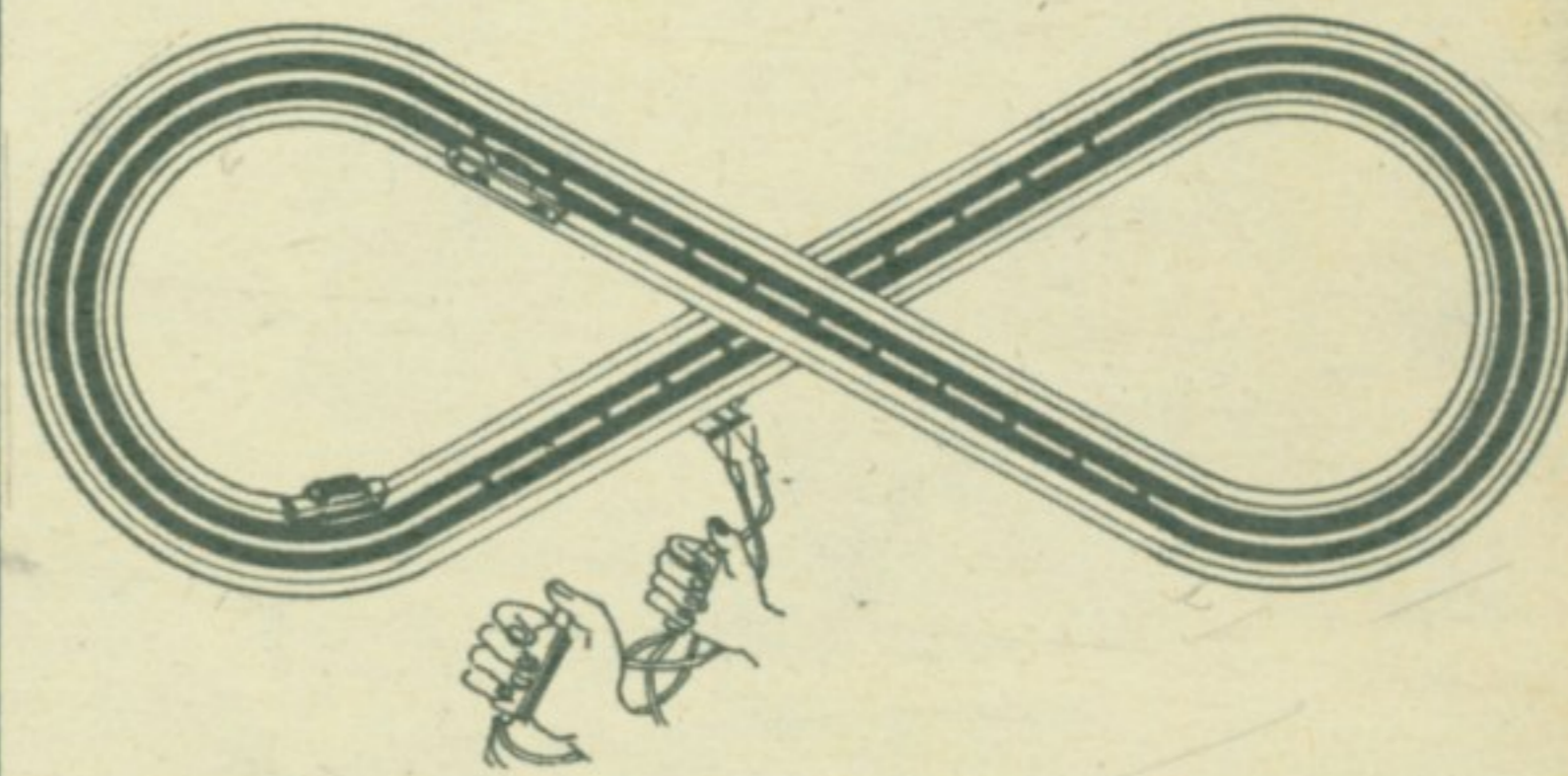
- 1 001 МЕХАНО бр. 1
У кутији има 57 разних делова и прибор за састављање модела.
Дин. 27,40
- 2 002 МЕХАНО бр. 2
У кутији има 69 разних делова и прибор за састављање модела.
Дин. 33,90
- 3 003 МЕХАНО бр. 3
У кутији има 109 разних делова и прибор за састављање модела. Са тим деловима могу се саставити компликоване конструкцијске замисли.
Дин. 50,30
- 4 004 МЕХАНО бр. 4
У кутији има 141 разних делова, који су распоређени у два пластична уло-

шка. Приложен је прибор са којим можете саставити компликоване конструкције.

- 5 005 МЕХАНО бр. 5
У кутији има 207 разних делова и прибор који су распоређени у три пластична улошка. Са овим деловима могу се састављати компликоване конструкцијске замисли.
Дин. 120,30
- 6 006 МЕХАНО бр. 6
У кутији има 125 разних делова и прибор који су распоређени у три пластична улошка. Са тим деловима могу се састављати компликоване конструкцијске замисли.
Дин. 142,20

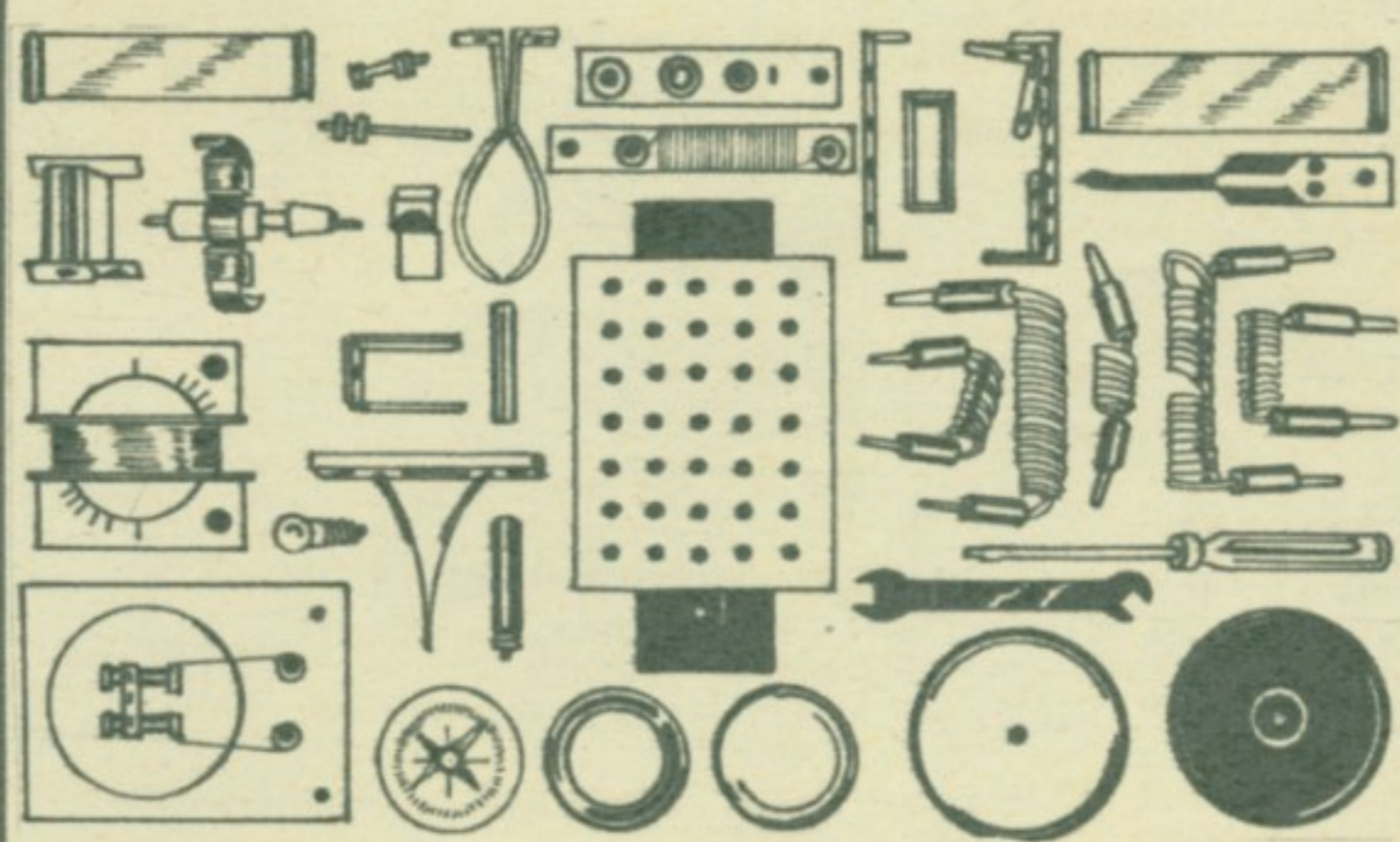

- 7 3500 ТЕРЕТНИ ВОЗ
Композиција се састоји из једне дизел докомотиве и три теретна вагона. Приложени су и криви елементи за састављање кружне пруге са прикључним колосеком и колосеком за намештање као и кутијом за батерије.
Дин. 87,20

- 8 8000 ТРКАЧКА СТАЗА ТЕМПО ТУР
Комплет се састоји из: два електрична тркачка аутомобила, делова за тркачку стазу у облику осмице, трансформатора и два регулатора.
Дин. 153,10

- 9 183 ЕЛЕКТРОПИОНИР — почетник
У кутији су 32 различита дела и прибор као и књижица која на педагошки начин описује 60 разних експеримената из подручја електротехнике. Огледи су поучни и практично приказују основна начела електротехнике.
Дин. 50,30

ЕЛЕКТРОПИОНИР — спада међу тражене поучно-техничке играчке. Одлично је школско помагало за техничко обрађивање.

- 10 182 ЕЛЕКТРОПИОНИР
Са 47 саставних делова и прибором електропионира могу се направити многи прави експерименти с подручја електротехнике и магнетизма. У књижици, која је приложена, педагошки је обрађено 160 огледа, од којих је сваки за себе занимљив и пружа својервсно задовољство извођачу.
Дин. 71,10

Верне репродукције модела са уграђеним електричним моторчићем

- 11 8200 Аутомобил JAGUAR XKE GRAN TURISMO Дин. 19,70
- 12 8202 Аутомобил CORVETTE STING RAY Дин. 19,70

Свака од ових играчака причиниће велико задовољство како малим тако и старијим читаоцима. Електропионир и Механо допринеће да се машта и способност развијају неограничено.

»Механотехника« — Изола НАРУЏБЕНИЦА

Неопозиво наручујем:

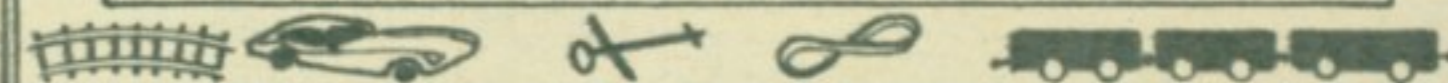
1. 001 Механо бр. 1	од 27,40 нд
2. 002 Механо бр. 2	33,90 ..
3. 003 Механо бр. 3	50,30 ..
4. 004 Механо бр. 4	76,60 ..
5. 005 Механо бр. 5	120,30 ..
6. 006 Механо бр. 6	142,20 ..
7. 3500 Теретни воз	87,20 ..
8. 8000 Tempo tour	153,10 ..
9. 183 Електропионир — почетник	50,30 ..
10. 182. Електропионир	71,10 ..
11. 8200 Аутомобил JAGUAR	19,70 ..
12. 8202 Аутомобил CORVETTE	19,70 ..

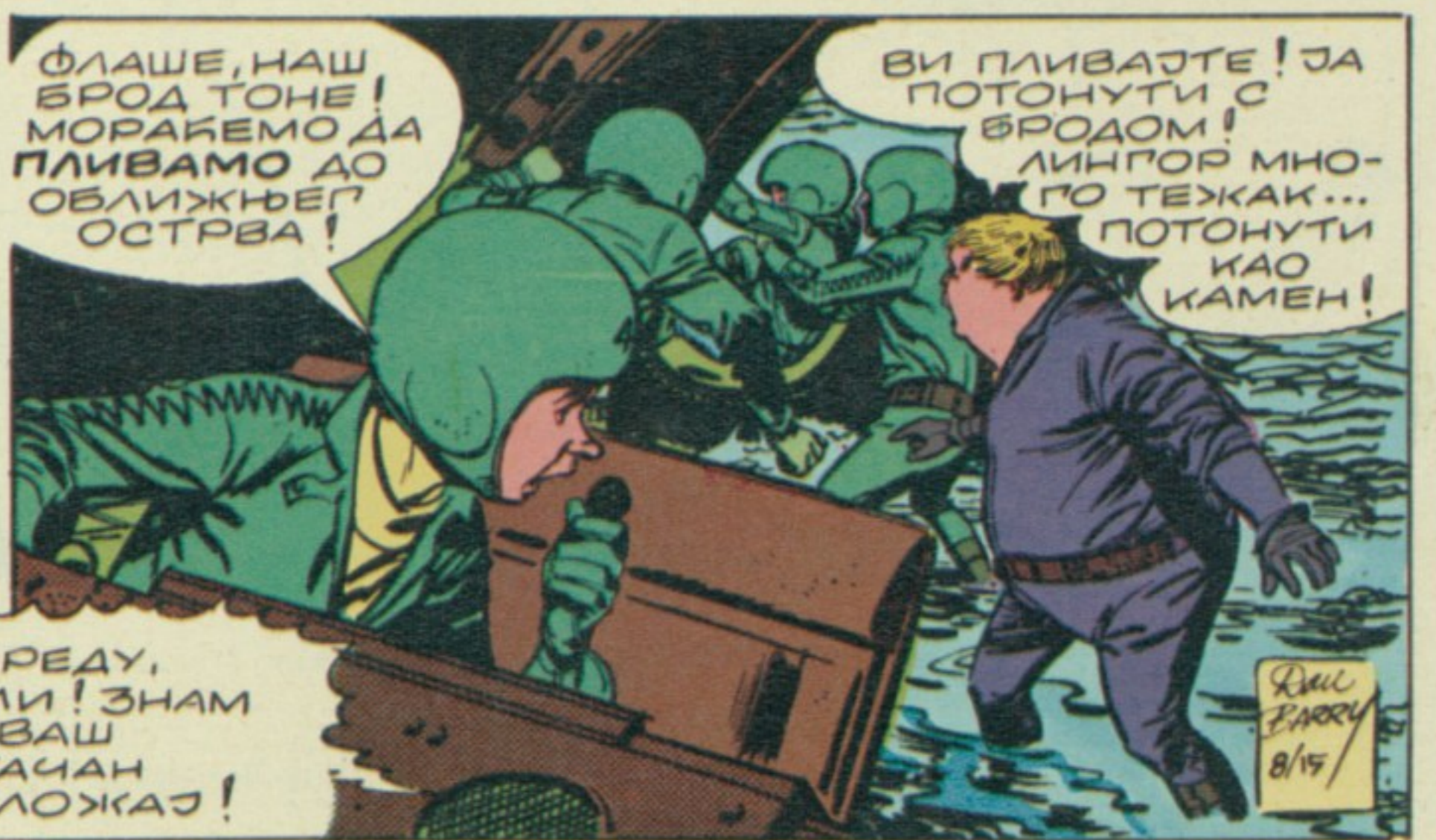
(Заокружи број модела који купујеш)
Платићу поштару кад ми донесе пакет кући (поузећем) и трошкове паковања и поштарине.

(Читко: име и презиме)

(Место, улица и број)

Наруџбеницу попуњава лице које ће платити робу.

У СЛЕДЕЌЕМ НАСТАВКУ: НА ОКЕАНУ!

ЦАР КАО РЕТКА ЖИВОТ

Чим се појавио, роман Јарослава Хашека „Добри војник Швејк“ освојио је чешку, а убрзо и добар део светске јавности. Ко је био Јозеф Швејк, који је на ведар и мудар начин рушио старо и велико аустријско царство? Хашек је у предговору свога романа рекао за неке личности ко су, али ко је био Швејк није казао. То би, можда, остала тајна за вечна времена да једнога дана, после првог светског рата, нису у Праг стигли извесни документи из Бечког архива. Из њих се види да Јозеф Швејк није био нико други него сам писац Јарослав Хашек!

Кад је букнуо први светски рат, многи становници Прага који су се налазили под Аустријанцима били су јако збуњени али, новинар и књижевник Јарослав Хашек не. Остао је хладнокрван. Одлучио је да исмеје тадашњу аустроугарску власт, а то је постигао тиме што се правио будала. Док су други били збуњени он је изигравао великог патриота и тобоже вршио пропаганду за рат.

**Све је црно,
џа и џубо**

Одмах после сарајевског атентата у свим прашким но

винама објављена је на првој страни слика цара Франца Јосифа. На њој се види како цар клечи пред неком иконом и моли се за „добро својих народа“.

Хашек је у то време био уредник зоолошког часописа „Из животињског царства“. Да не би „заостао у патриотизму иза других“, он је ову цареву фотографију објавио на истој страни где је пре тога из недеље у недељу објављивао слике ретких животиња. Док се публика смејала, цензура није ништа приметила, нити је схватила ову Хашекову подвалу.

Убрзо после тога Хашек је ухапшен, али не због исмевања цара него зато што је у гостионици извесног Паливеца, кад га је овај упитао

— ЈА САМ ЗВАНИЧНИ ИДИОТ! — РЕКАО ЈЕ ХАШЕК ПРАВЕЋИ СЕ ЛУД, А АУСТРИЈСКИ ЛЕКАР МУ ЈЕ ОДГОВОРИО: — И ЈА САМ...

хоће ли црно или бело пиво, рекао:

— Дајте ми црно! Нека се види да сам у жалости као и они у Бечу због тога што су Босанци извршили атентат на надвојводу Фердинанда!

Та Хашекова изјава унета

је у полицијске акте у којима се говори о њему.

2X2=17

Даље се из ових докумената види да је Хашек „опасна и сумњива личност“, затим да су војне власти издале уверење Хашеку у коме се каже да је он исправан војник, али да је идиот. Отуд и она сцена у роману у којој се он пријављује као добровољац да иде у рат против Србије. На питање зашто то чини, Хашек је одговорио:

— Зато што сам званично проглашен идиотом.

У тим документима постоји и лекарско уверење које су Хашеку издали лекари луднице у Бохњицама, где је Хашек провео неко време. Ти лекари констатовали су да је Хашек „ограничен, али да није опасан за околину“. За то тврђење они су навели и доказе. Кад су га упитали на ком је месту река Влтава најдубља, Хашек им је одговорио тачно: под Вишеградском Стеном. Али, кад га је један лекар упитао колико је два пута два, Хашек се сада прави луд и одговара:

— Два пута два јесу седамнаест!

Овим доказима лекари су придодали и „апсолутан доказ“ свога налаза да мозак код Хашека слабо функционише. Кад су га увели у салу за испитивање лудака, Хашек је брзо појурio пред слику Франца Јосифа и одушевљено узвикнуо:

— Живео бесар Франц Јосиф први!“

И ову епизоду Хашек је навео у свом роману.

**Срби иду с
Турцима на нас!**

На основу овог лекарског уверења Хашек је отпуштен из војске. Рат се већ увелико водио. Стање је било веома тешко. Али, велики писац не губи главу. Он измишља нове сцене да би потврдио свој „званични идиотизам“ и лакше исмејао царство које се љуљало. То је чинио на разне начине. Отишао је тако код свог комшије који је боловао од узетости и позајмио његова колица. Сео је у њих, закитио се каранфилом, а преко крила пребацио две штаке. Затим је замолио газдарицу да га одгуре кроз најживље улице до Стрелачког Острва, где се вршила регрутација. И газдарица је волела шалу, па је испунила Хашеку жељу. Док га је гурала кроз најживље улице, Хашек је из свега гласа викао:

— На Београд! На Београд! Ми марширамо на Београд! Без нас неће победити! Живео принц Еуген Савојски!

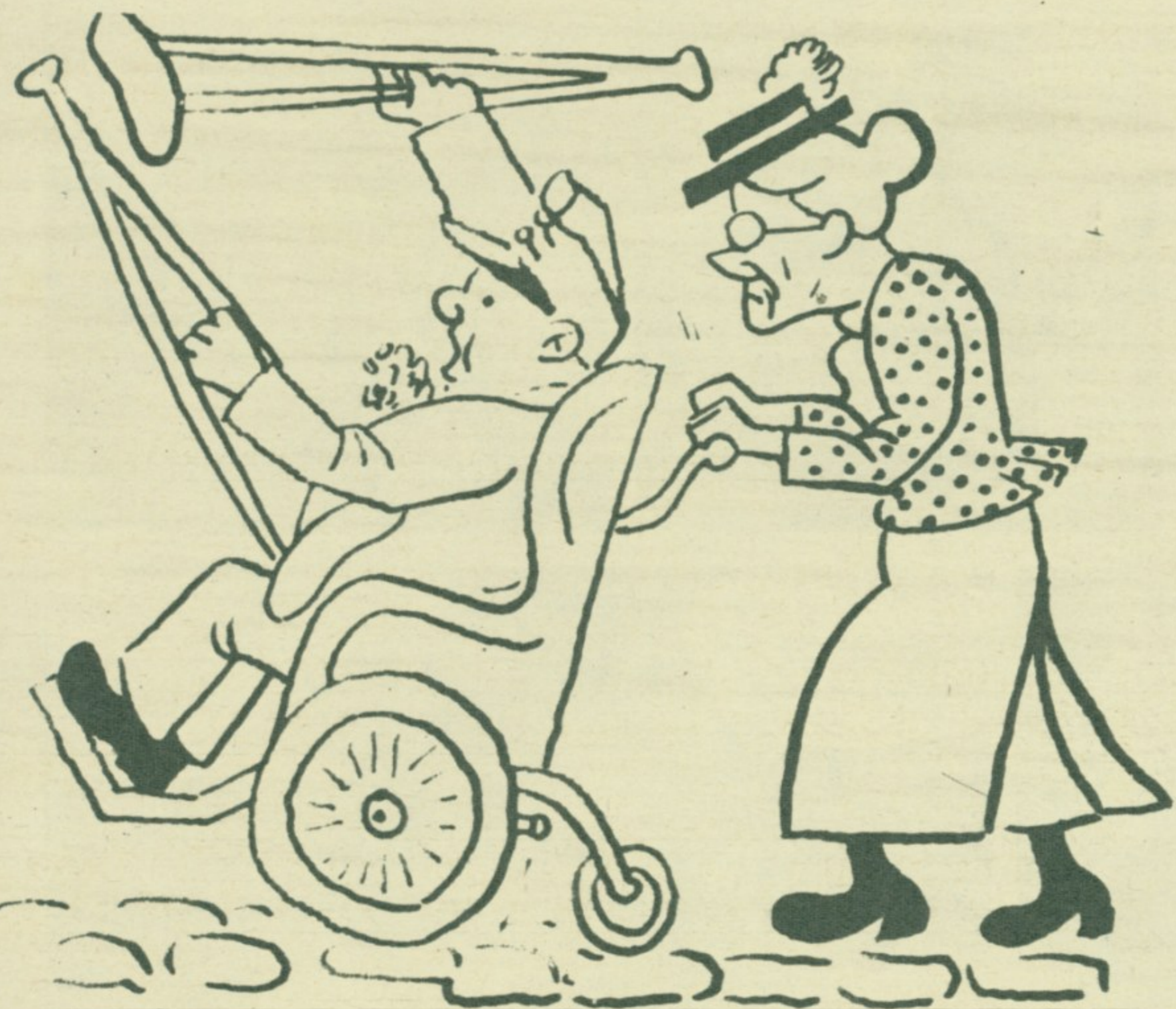
Свет трчи за његовим колицима. Маса постаје све већа. Хашек поново држи говор окупљеном народу у коме каже:

— Господо, Срби су, убили стрица нашег премилости вог цара! Срби иду са Турцима на нас. Ми се не бојимо ни једних ни других. Осветићемо им се! Живео Франц Фердинанд и његова племенита госпођа Софија!“

Публика је убрзо увидела да Хашек исмева рат јер је Еуген Савојски умро 1736. године, Фердинанд и његова жена Софија већ су били мртви, а Срби и Турци били су противници у првом светском рату, а не савезници. Полиција није схватила у чему је ствар, па га је, мислећи да је Хашек велики патриота, одвела на Стрелачко Острво, где је вршена регрутација. Заштићен од полиције, Хашек се обраћа народу и узвикује:

— На Београд! На Београд! Без нас ништа не може да буде!

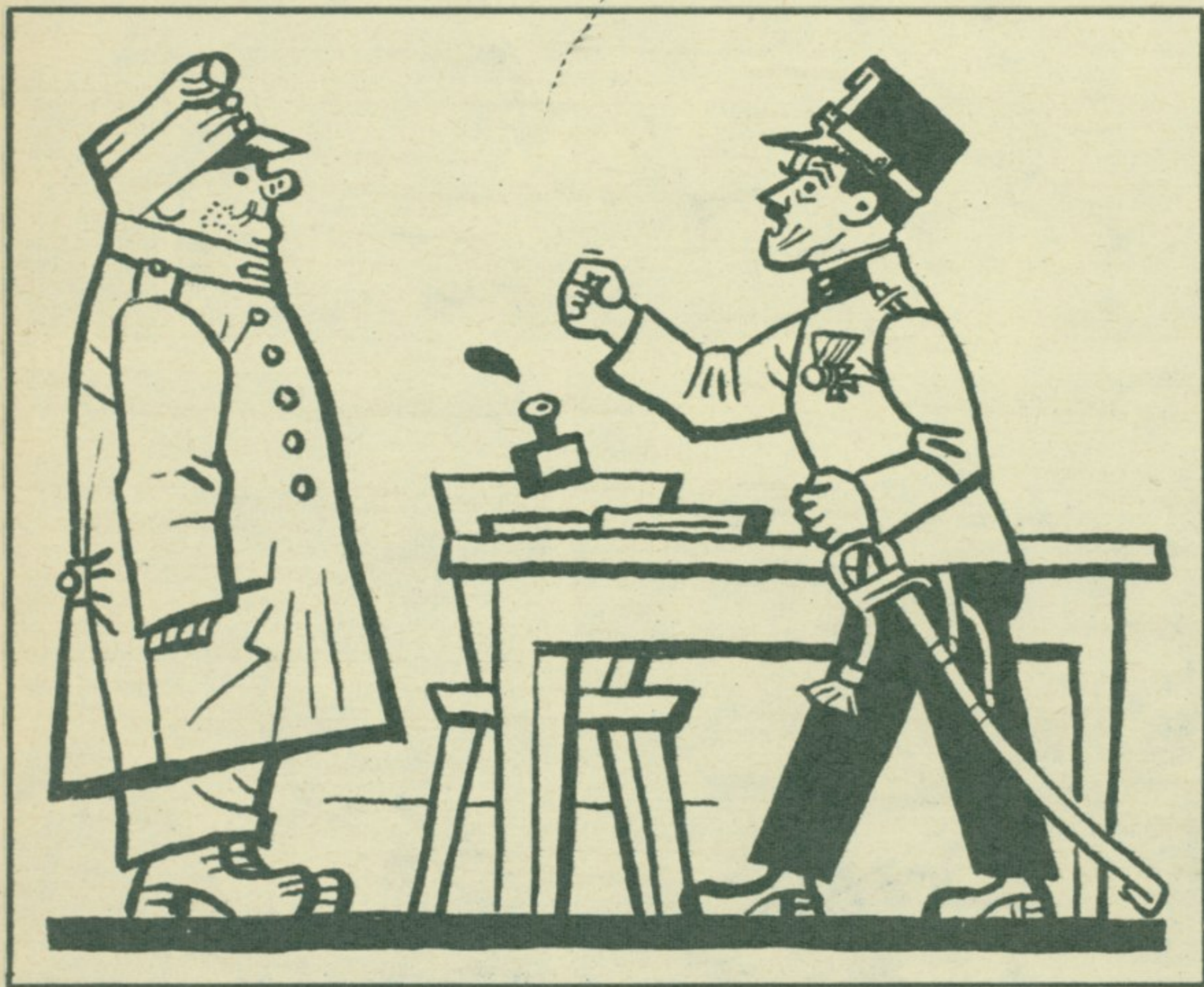
Колико су ондашње власти биле у заблуди о Хашеку види се и из једног малог чланка који је исечен из немачких новина и придодат Хашековим документима у Бечкој архиви. У тим нови-

— НА БЕОГРАД! НА БЕОГРАД! — УЗВИКУЈЕ ХАШЕК ЗАЧУЉНОМ НАРОДУ, КОЈИ ЈЕ УБРОЗО СХВАТИО ШАЛУ. САМО ПОЛИЦИЈА НИЈЕ НИШТА РАЗУМЕЛА.

ИЊА

ЧЕШКИ ПИСАЦ ХАШЕК СТАВИО ЈЕ НА ПРВУ СТРАНУ ЛИСТА »ИЗ ЖИВОТИЊСКОГ ЦАРСТВА« СЛИКУ ЦАРА ФРАЊЕ ЈОСИФА И ЗБУЊЕНА ЦЕНЗУРА ПРОПУСТИЛА ЈЕ ОВУ ЛАКРДИЈУ

ШВЕЈК, У СТВАРИ САМ ПИСАЦ ХАШЕК, И НАТПОРУЧНИК ЛУКАШ.

нама писало је да је „један чешки инвалид био захваћен ратним одушевљењем у толикој мери да га је његова мајка одгурала у колицима на регрутацију“.

Ја сам званични идиот

Када је Хашек ушао у салу за регрутацију, видео је војнике који чекају на преглед. Одмах је запазио да се сви жале лекару да болују од неке болести; желели су да се извуку. Лекар је био Немац и знао је свега неколико чешких речи. Кад би упитао неког регрута од чега је болестан и овај му рекао да болује, на пример, од туберкулозе, лекар је по једном шаблону одговарао болеснику:

— Ти имала туберкулозу, ја имала туберкулозу, господин официјал имала туберкулозу, господин генерал имала туберкулозу и ми сви слушила војска. Слушила и ти.

Ову реченицу лекар је понављао свима који су се ту жили да су болесни, само је уместо речи туберкулоза убацивао болест срца, ако се на то регрут тужио, затим равне табане, чир у стомаку итд.

Духовити Хашек све је то слушао, па му се дала згодна прилика да и овде изрази „свој патриотизам“. Када је дошао на њега ред и лекар га упитао на шта се тужи, Хашек је, правећи се луд, рекао:

— Ја сам званични идиот! Лекар му је, као и другима одговорио:

— Ти била званични идиот, господин официјал званични идиот, господин гене-

рал званични идиот и ја званични идиот и ми сви слушила војска. Слушила и ти!

Присутни регрути ваљали су се од смеха. Када су доктору превели шта је изговорио, он је одмах наредио да се Хашек ухапси. Из других аката се види да је Хашек био отпремљен у болницу што се помиње у роману.

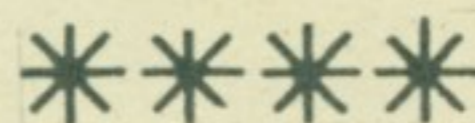
Знао је шта чини

Хашек се извукао из затвора. Ту му је помогао војни свештеник Ото Кац који га је узео за послатог јер је „био уверен да је Хашек невино осуђен, пошто због слабе памети не зна шта чини“.

Све те и многе друге сцене из свог живота за време рата Хашек је унео у свој роман, Хашеково дело „Добри војник Швејк“ доказало је не само колико је овај писац био генијалан хумориста, као писац, већ и као човек у обичном животу. Јарослав Хашек родио се 24. априла 1883. у Прагу, а умро 2. јануара 1923. у Липници. Као повинар написао је безброј чланака, као писац више дела, али је бесмртну славу стекао романом „Добри војник Швејк“.

ЈАРОСЛАВ ХАШЕК — ЦРТЕЖ ЈОЖЕФА ЛАДЕ КОЈИ ЈЕ ИЛУСТРОВАО СВА ХАШЕКОВА ДЕЛА И СТВОРИО ЛИК ШВЕЈКА.

Природа

ПЕХАР ЗА МИША

У Великој Британији постоји клуб љубитеља мишева чији се чланови баве одгајивањем и негом мишева и пацова, па чак и приређују изложбе на којима се додељују награде најоднегованијим примерцима ових глодара. На једној изложби приређеној недавно у граду Мелтону, између пет стотина изложених мишева прву награду је добио овај бели мишић стар четрнаест недеља.

ПОМАЈКА

Бени, керуша бернардинске расе, иако има своја три штенета усвојила је — једног лабудина. Мало лабуда одбацила је рођена мајка због тога што се излегао из јајета два дана после своје браће. Посвојече се брзо снашло у новој породици, чак се мало и осилила па Бенине псиће понекад удари кљуном. Бени и њена необична породица живе у једном немачком градићу у близини Нириберга.

ЗАШТИЋЕНИ ЈЕЖЕВИ

Последњих година зоолози у Европи све чешће захтевају да се јеж стави под заштиту закона јер на листи корисних животиња заузима прво место. Закон о заштити јежева постојао је једино у Холандији али је 1963. укинут, што је изазвало протесте стручњака. На Новом Зеланду јежеви, додуше, нису заштићени а ипак уживају заштиту свих грађана. Наиме, јежеви су на Нови Зеланд пренесени из Европе и показали су се толико корисни да су добили „право грађанства“. Тамо чак и деца знају да јежеве треба штитити. Због тога је мали Џони Гиб нашавши у врту јежиће чија је мајка угинула учинио све да их његова мачка „усвоји“.

ДОК ЈЕ КИКИ БИЛА ЗАДРЖАНА КАО ТАЛАЦ, ЏОНИ ЈЕ ЗАМЕНИО РАЗНОСЛАЧА РОБЕ...

ИИЈУУ! ЏИМСИ! ПА ОВО НИЈЕ ОНО ШТО СМО ЧЕКАЛИ ВЕЋ СТВАРНА ХАЉИНА...

ТАЈ МАТОРИ! ОН ДА СЕ УСУДИ МЕНИ ДА ПОДВАЛИ!

ИКА

РЕАКЦИЈА ЈЕ КАО ШТО САМ И ОЧЕКИВАО! САД У АКЦИЈУ!

ШТА ЛИ ЈЕ ТО ОРХИДЕЈА СМИСЛИО? ДА МИ УМЕСТО МОЈЕ ТРАВЕ ПОШЛАДЕ ТЕ КРПЕ?

УДАВИЋУ ГА!

ПРЕТПОСТАВЉАО САМ ДА ЋЕ БИТИ ТОЛИКО БЕСАН ДА НЕЋЕ ТЕЛЕФОНИРАТИ ВЕЋ ДА ЋЕ ЛИЧНО ОТИЋИ!

ОВОМ ПРЕЦИЦОМ СТИЋИ ЋУ ПРЕ ЊЕГА!

МАЛО КАСНИЈЕ

ДОБРО ЈЕ! ЈОШ АКО ЈЕ ПОДРУМСКИ ПРОЗОР ОСТАО ОТВОРЕН...

ОДМАХ ЗАТИМ СТИГАО ЈЕ И ЏИМСИ И ЗАУСТАВИО КОЛА ПРЕД РАДЊОМ...

П...ПОКАЗАЋУ ВАМ...ТА ПРАВА ВАРАЛИЦА!

...И УПАО...

ПА, ОРХИДЕЈО! ТУ СЕ КРИЈЕШ...

РАЧУНАО САМ ДА ЋЕ ДОЋИ ХАЗАРД, ДА ТЕБЕ СПАСАВА, КИКИ! И НИСАМ СЕ ПРЕВАРИО! ЕВО ГА...

Џ...ЏОН... ОХ!

НЕ ВРИШТИ, ДЕВОЈЧИЦЕ! ИНАЧЕ ЋУ ПУЦАТИ!

У ОПШТОЈ ЗБРЦИ НИКО СЕ НИЈЕ СЕТИО КОМПОЗИЦИЈЕ 67 КОЈА ЈЕ ИЗ СУПРОТНОГ СМЕРА ЈУРИЛА ПРАВО ПРЕМА СРУШЕНОМ МОСТУ

ПРИЧА
ИЗ
ЖИВОТА

ЗАУСТАВИТЕ ВОЗ!

И Том и Лу радили су на возовима али нису били железничари. Заједно су имали свега двадесет година и већ дуго времена продавали су путницима сендвиче, колаче, кока-колу, бомбоне. Нису били одушевљени о њим што су радили али у Америци 1859. за десетогодишње дечаке није било бољег посла. Ни једном ни другом није падало на памет да читавог живота остану на железници. Лу је сањао о томе да постане официр и прослави се у неком рату а Том... његов сан био је тако фантастичан да се није усуђивао да о њему повори.

»ТАЈНО« СПОРАЗУМЕВАЊЕ

Тог јутра дечаци су на пустом перону чекали воз. Роминала је досадна хладна киша која је већ две недеље падала у читавом Охају.

— На ком ћеш возу радити овог месеца, Томе?

— На броју 45, одавде до Кливленда и назад, са свим успутним станицама, разумеш се. А ти?

— Број 67, од Кливленда догде и обрнуто. Ево наших возова, здраво, Томе!

— Тууу ту туу ту — званично је Том у знак поздрава.

— Тууу ту тууу ту, туууу, туууу тууу тууу — одговорио је Лу и дечаци су се растали.

Ови звиждуци нису били неко тајно споразумевање двојице малишана већ обична Морзеова азбука коју су добро знали и често помоћу ње разговарали. Недељу дана касније киша се претворила у прави потоп. Возови су се тешко пробијали кроз водену завесу и маглу, реке су наводиле и изиле се...

СРУШИО СЕ МОСТ

— Слаткиши, сендвичи, кока-кола, бомбоне! Слаткиши, сендвичи, кока-кола, бомбоне! — Том је продао нешто робе и, од вагона до вагона, стигао до локомотиве. Волео је да седи у локомотиви. Тамо су били његови пријатељи машиновођа Питер и локоач Харис.

Затекао их је како седе и причају. Најједном старом Питеру застаде реч у грлу:

— Фењер! Неко стоји на прузи и даје нам сигнале!

И заиста, стотинак метара од захуктале локомотиве неко је махао великим фењером. Светлост се јасно видела кроз маглу и кишу. Питер је махинално почео да кочи.

— Томе, трчи по возовођу, вероватно се нешто догодило! Пази само да не уплашиш путнике!

Велика композиција се управо заустављала кад је Том пронашао возовођу Бредока.

— Узбуна, господине, фењер на прузи... — муцао је Том.

— Какав фењер, каква узбуна, шта мупаш, мали? Ко се усудио да заустави воз?

Путници су се већ скупљали око узбуђеног возовође, свако је хтео нешто да пита, брзо се сазнало да се догађа нешто непредвиђено. Бредок их је једва умирио и журно пошао према локомотиви.

— Несрећа, господине Бредок, срушио се мост! Вода је однела један стуб и...

— Немогуће, направљен је пре три године...

— Погледајте сами!

А ВОЗ ИЗ КЛИВЛЕНДА?

Путници су, не обазирјући се на кишу, силазили из вагона. Узбуђено су разговарали, страховали од оног што би се догодило да се воз није на време зауставио. Одједном се из помиле зачу узвик:

— А воз из Кливленда!

У општој збрци нико се није сетио композиције број 67 која је долазила истим путем само из супротног смера и коју је требало зауставити с друге стране реке. Настала је паника. Возовођа се пресао као у грозници.

— Запалимо ватру! — предложио је један железничар.

— По овом плуску!? Немогуће!

— Воз ће наићи сваког трећа, морамо га зауставити! Брзо на другу обалу...

— Сувише касно! Шта да радимо, сви ће изгинути!

— Господине Бредок, ја...

— зауставио је Том.

— Не можемо чекати скрштених руку... то је страшно, сви...

— Господине, ја могу да зауставим тај воз!

— Томе сада није тренутак за шалу, остави ме на миру!

— Убице! Пустите их да изгину! — вриштала је нека жена.

— Шта је то рекао мали Том? — дошло је до мозга Бредоку.

— Зауставићу воз! Пустите ме у локомотиву!

— Глупост, само ћемо изгубити у времену!

— Пустите га, пустите, и овако ништа нећемо учинити! — чули су се повици из помиле путника. И Бредок га је пустио.

Дечак је зграбио ручицу сирене и кроз кишу су одјекнули звуци Морзеове азбуке: дугачак писак, па кратак, дугачак, кратак... Мислио је на Луа. Само да га чује и разуме. Од тога је зависило све.

ЗАИСТА ДРЗАК ДЕЧАК!

У кливлендском возу било је топло и пријатно. Путници су дремуцкали или разговарали а Лу је ишао кроз вагоне нудећи своје сендвиче,

че, пиће и слаткише. Одједном:

— Тууу ту ту... ту тууу тууу ту, тууу тууу тууу...

— Какво време! Хеј, дечко, дај ми један сендвич!

— Одмах, господине! Са сенфом или без?

— Са сенфом, наравно!

— Шта ли сад значи ова проклета сирена! Пробаћу нам уши...

— Тишина! — изненада узвикну Лу.

— Штааа? Овај мали је заиста дрзак, какав је то начин...

— Ћутите! Морам да чујем шта је то!

— Е, ово је заиста превише, ти си...

— То је Том! Јавља нам ох... срушио се мост! Брзо зауставите воз! Брзо!!!

— Какав мост, па ми смо баш сада на мосту... МОСТ! Брзо помоћну кочницу!...

Воз се зауставио на самом мосту уз шкрипу и хиљаде варница. На другој обали видело се мноштво светилки. Ужаснути путници без речи су буљили у водену провалију испод себе.

После су новине писале о догађају нашироко и надугачко. Највећа заслуга припала је Бредоку који новинарима није ни поменуо Тома. Али, Бредоково име је данас заборављено а читаво човечанство добро познаје Тома. Ко није чуо за Томаса Алву Едисона, проналазача електричне сијалице с угљеним влакном, фонографа, микрофона и преко хиљаду других изума из области електротехнике?

Б. Д.

ТОПОВИ КИ

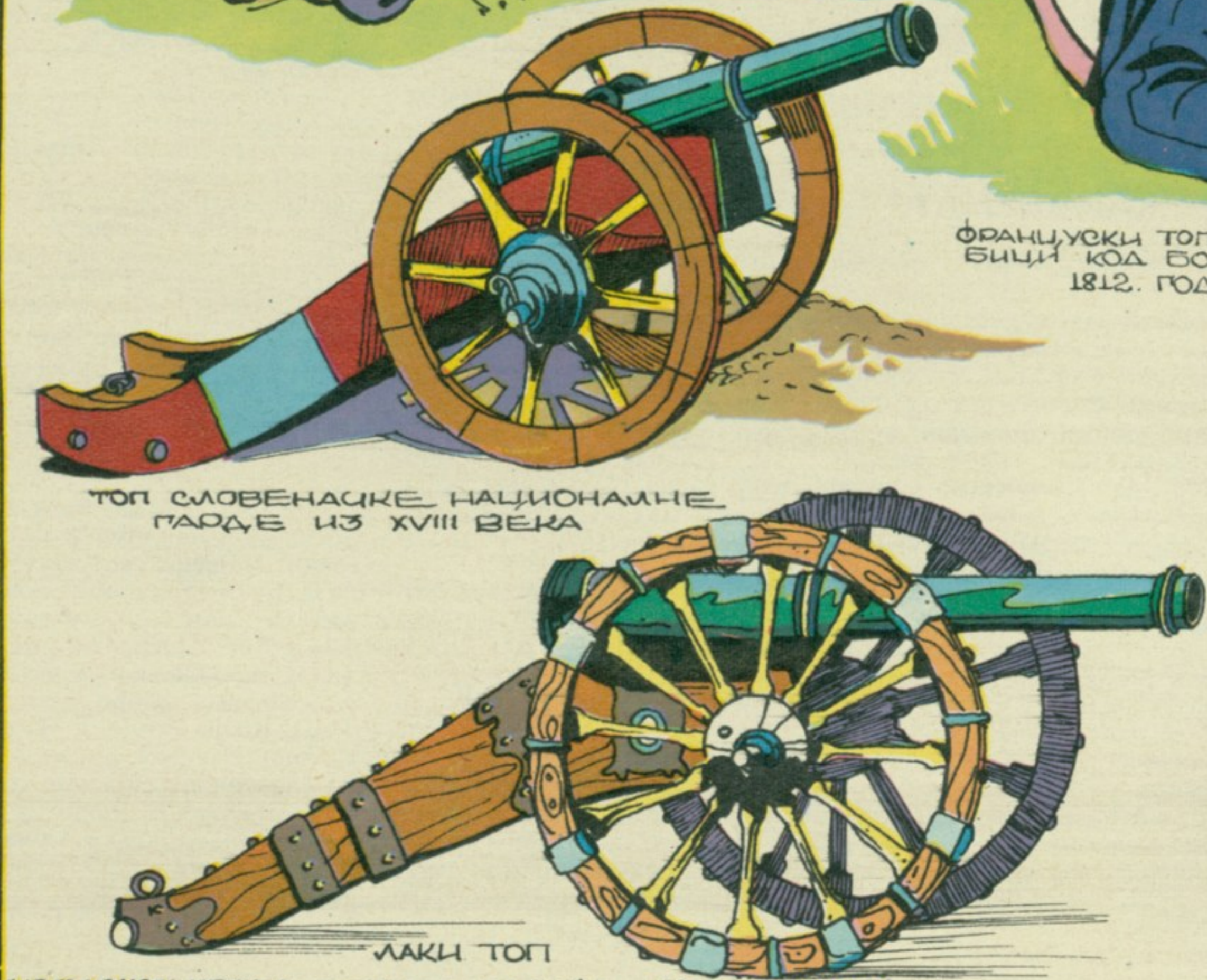
Први топ била је арапска МОДФА — у ствари цев кроз коју су се изbacивали каменчићи и гвоздени штапови. Цев првих топова била је од два комада који су се међусобно причвршћивали гвозденим обручима. Из цеви, помоћу упаљеног фитиља који се провлачио кроз мали отвор до барута, изbacиване су прво стреле, затим камене кугле и метална зрна — ГРЕНАДЕ. Највећи топови у то време биле су БОМБАРДЕ. Цео XIX век и прва половина XX века карактеришу се појавом све усавршенијих артиљеријских оруђа. Данас постоје нове врсте далекометног оружја — пројектила са великим дометом — вођених пројектила.

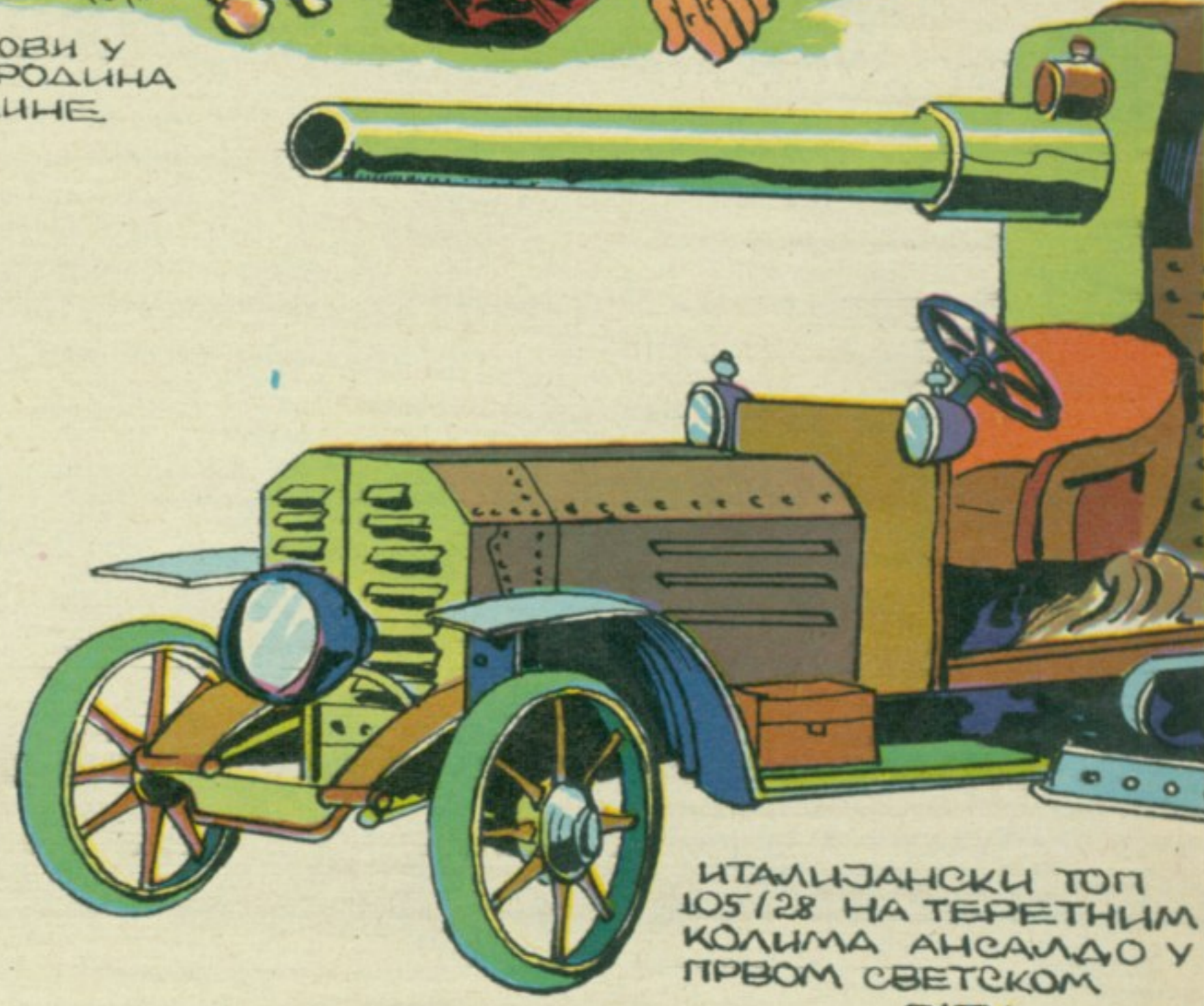
M. MIJEIĆ 70/7.

ФРАНЦУСКИ ТОПОВИ У БИЦИ КОД БОРОДИНА 1812. ГОДИНЕ

ТОП СЛОВЕНАЧКЕ НАЦИОНАЛНЕ ГАРДЕ ИЗ XVIII ВЕКА

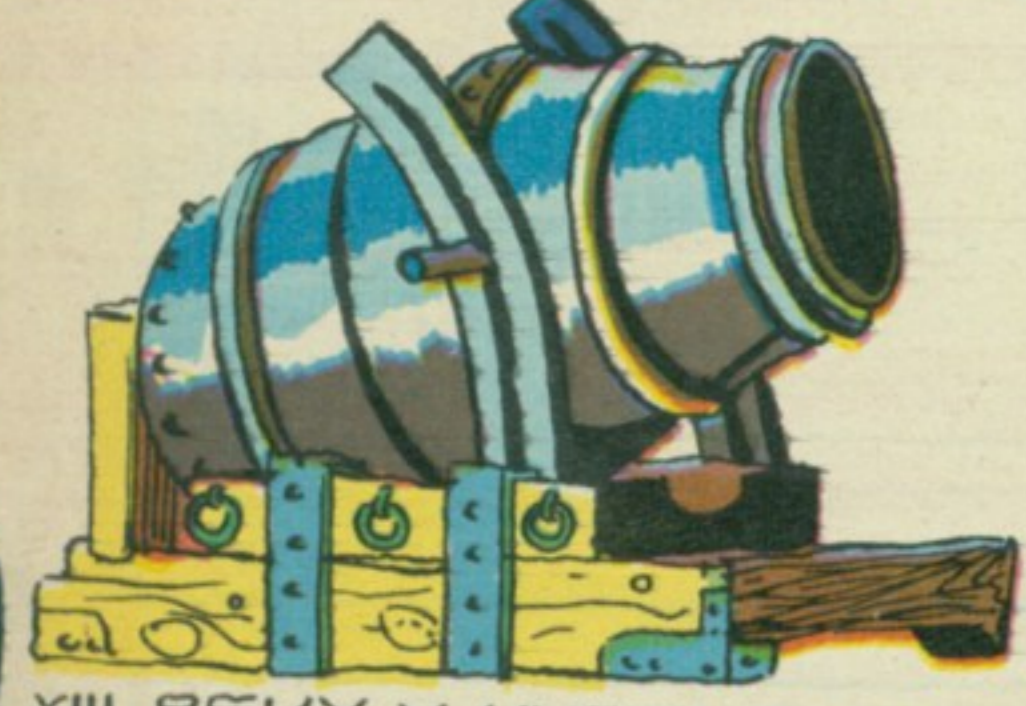
МАКИ ТОП ШВЕДСКОГ КРАЉА ГУСТАВА АДОЛФА 1630. ГОДИНА

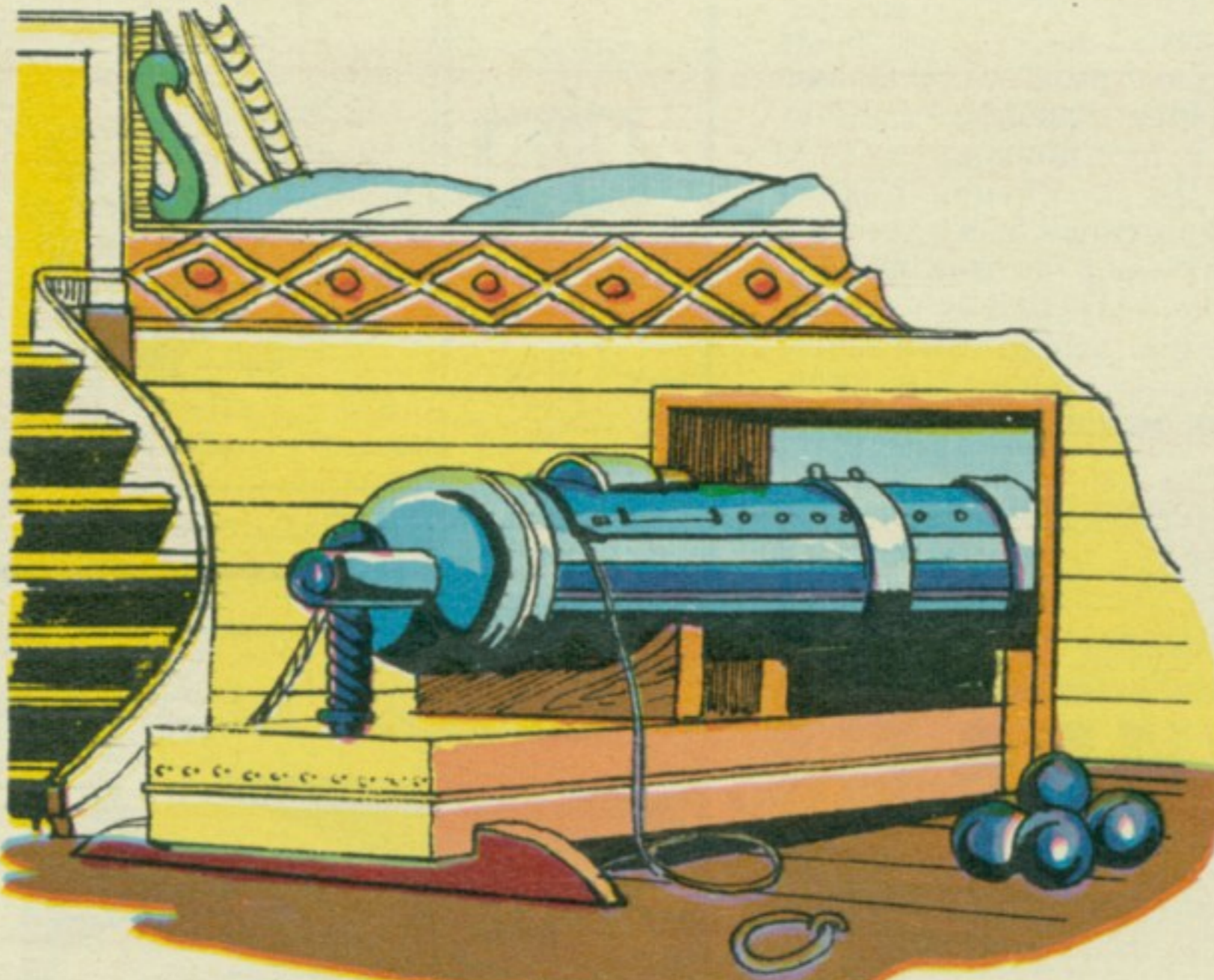
ИТАЛИЈАНСКИ ТОП 105/28 НА ТЕРЕТНИМ КОЛИМА АНСАЛДО У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ

ДОЗ ВЕКОВЕ

ЈЕДАН ОД ПРВИХ ОБЛИКА ТОПОВА КОЈЕ СУ ТАТАРИ ДОНЕЛИ У ЕВРОПУ ЈОШ У

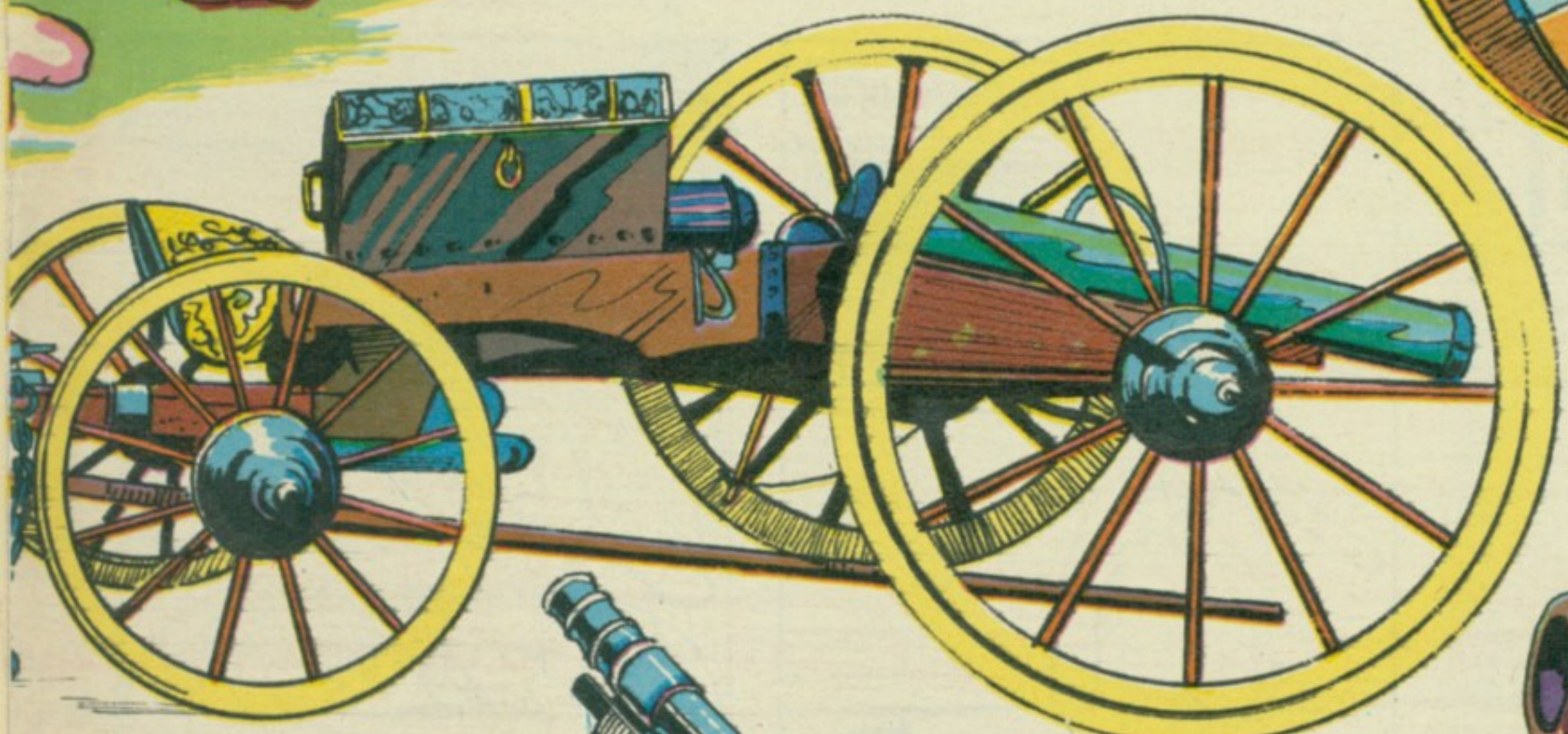
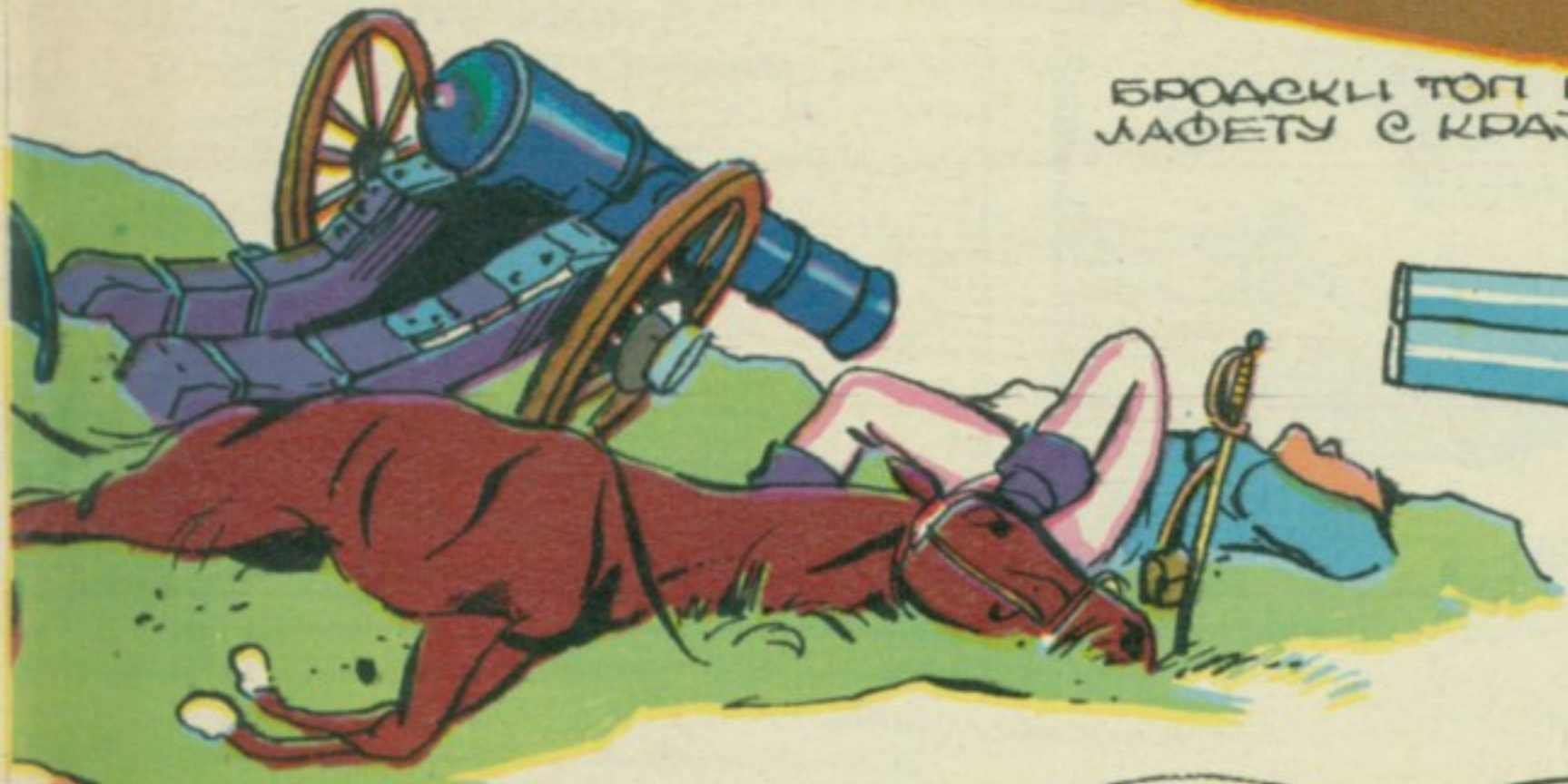
XIII ВЕКУ У ЧУВЕНОМ ПОХОДУ ПОД БАТУКАНОМ.

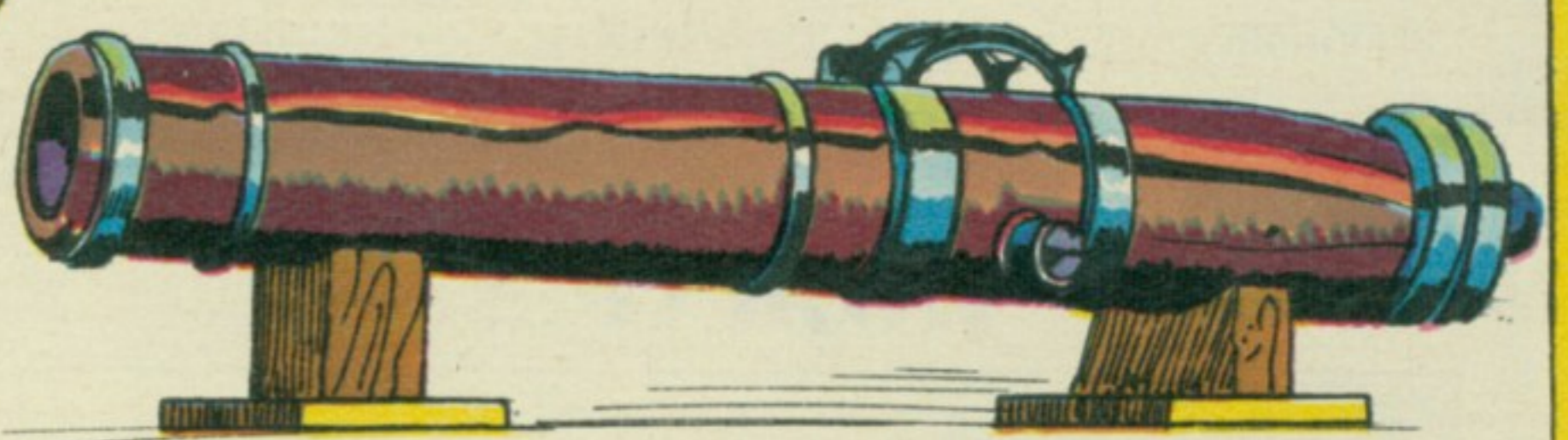
БРОДСКИ ТОП КАРОНАДА НА ЛАФЕТУ С КРАЈА XVIII ВЕКА

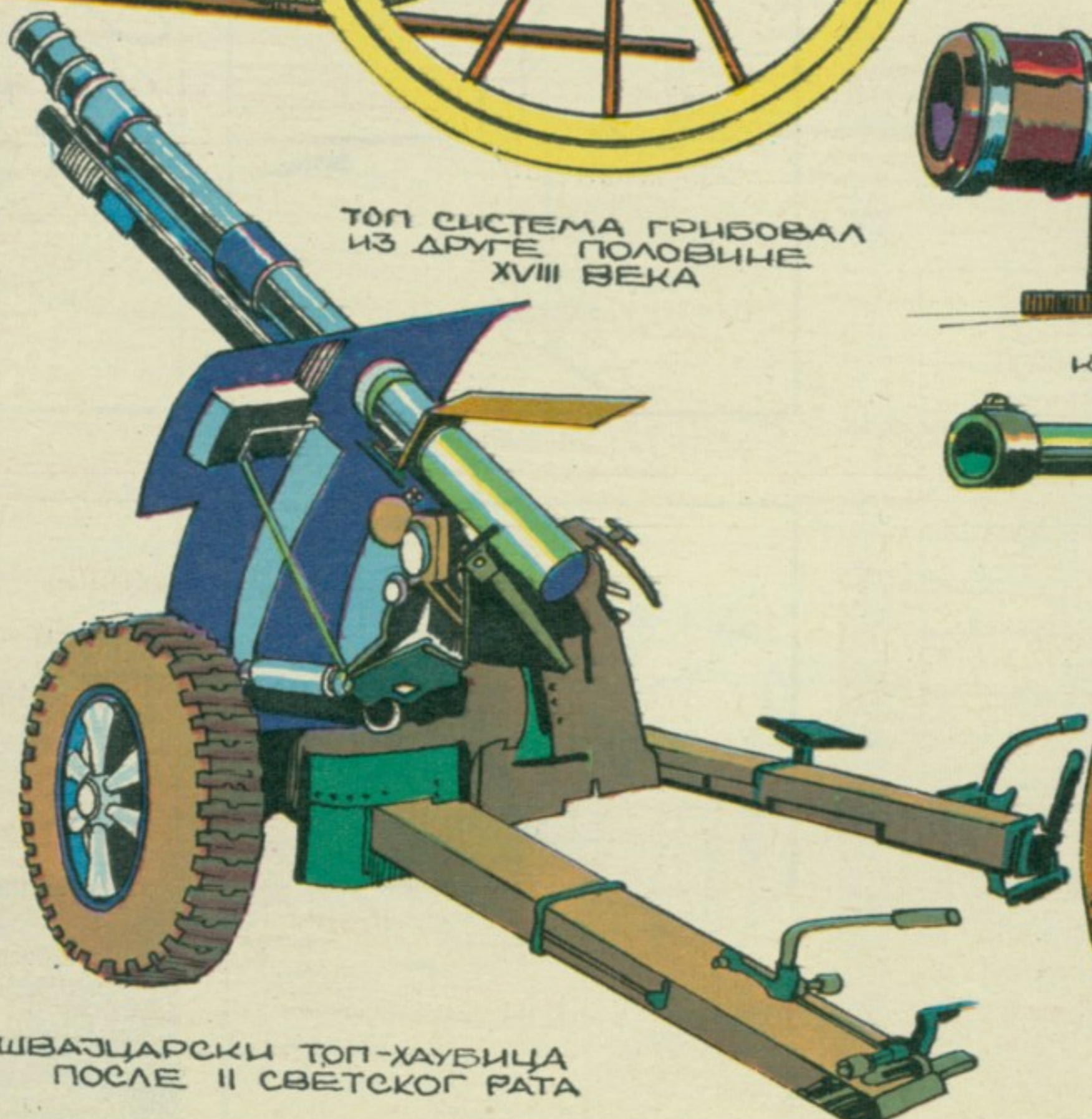
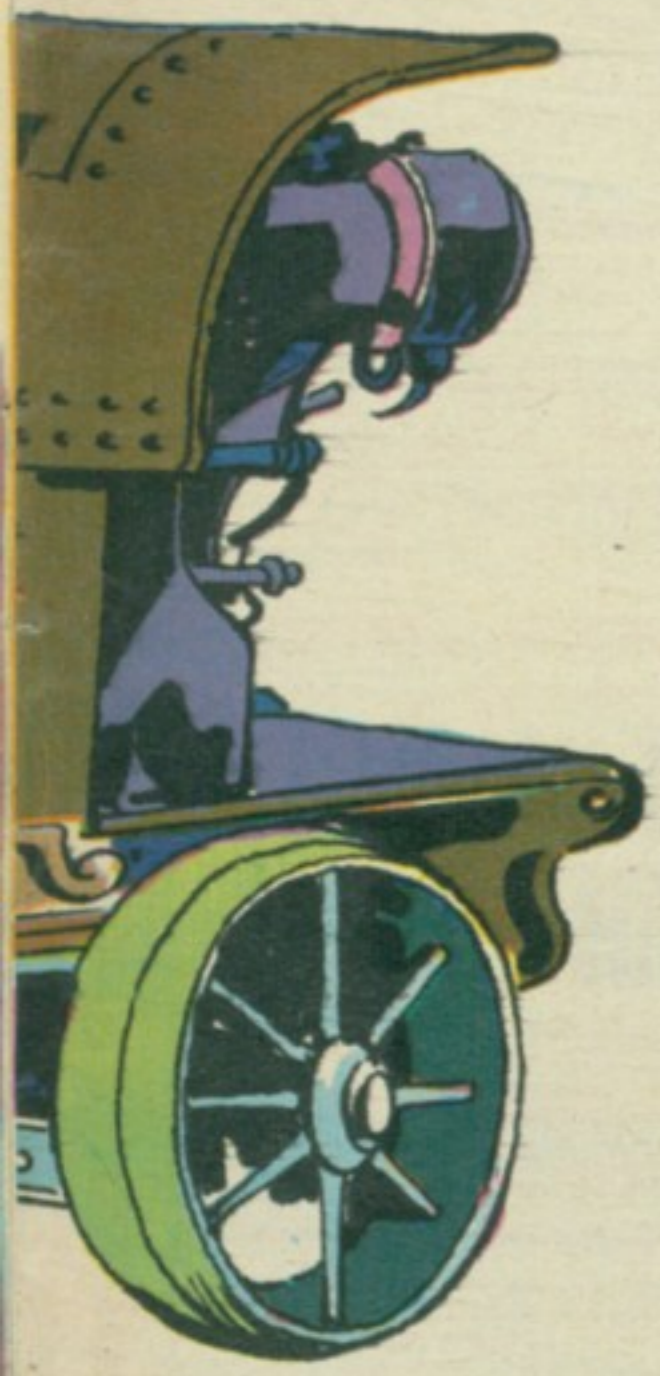
АРТИЛЈЕРИЈСКИ ОФИЦИР ПОРЕД ФОРСА, 1600

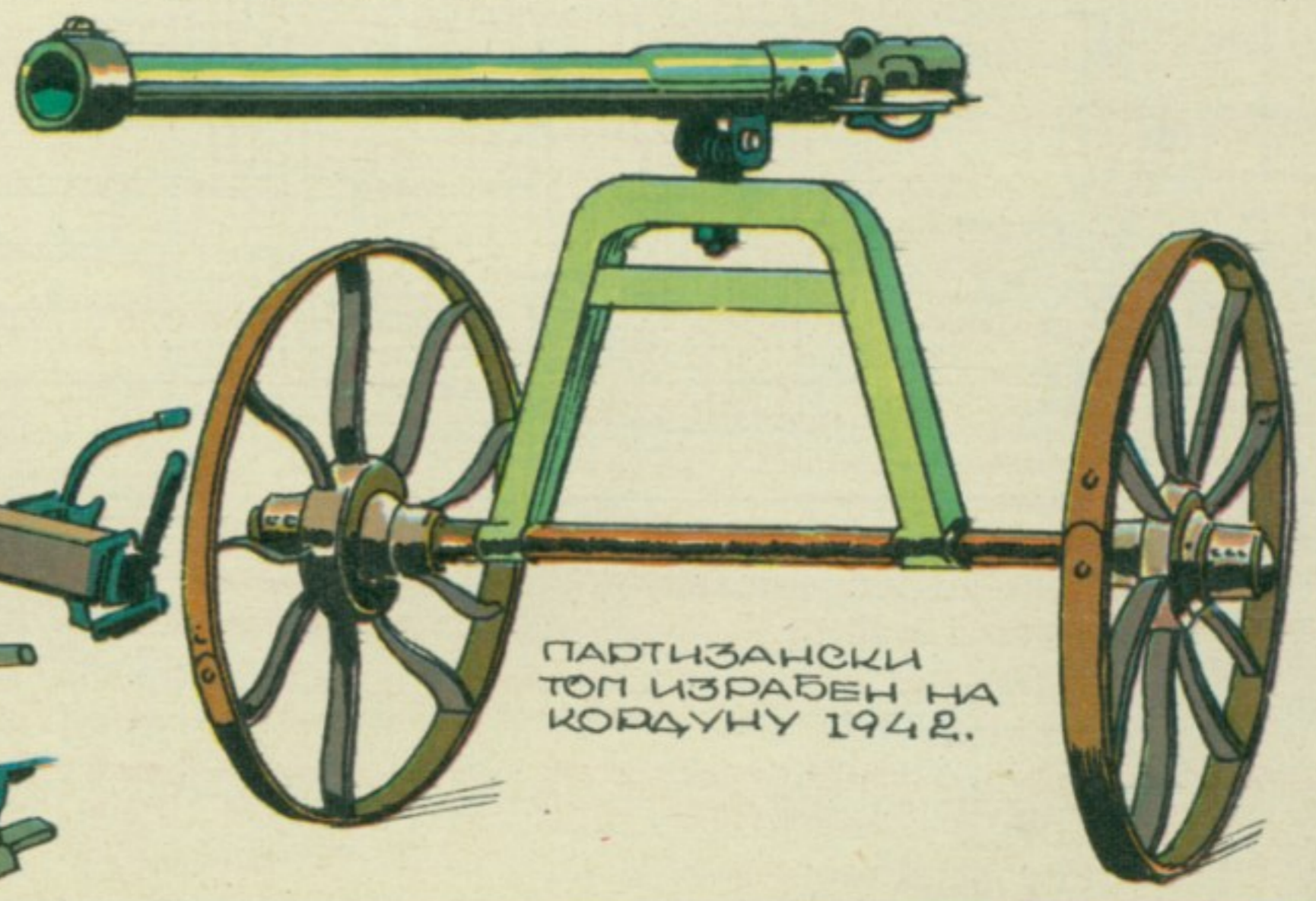
ТОП СИСТЕМА ГРИБОВАЛ ИЗ ДРУГЕ ПОЛОВИНЕ XVIII ВЕКА

КАРАБОРБЕН ТОП ИЗ 1811.

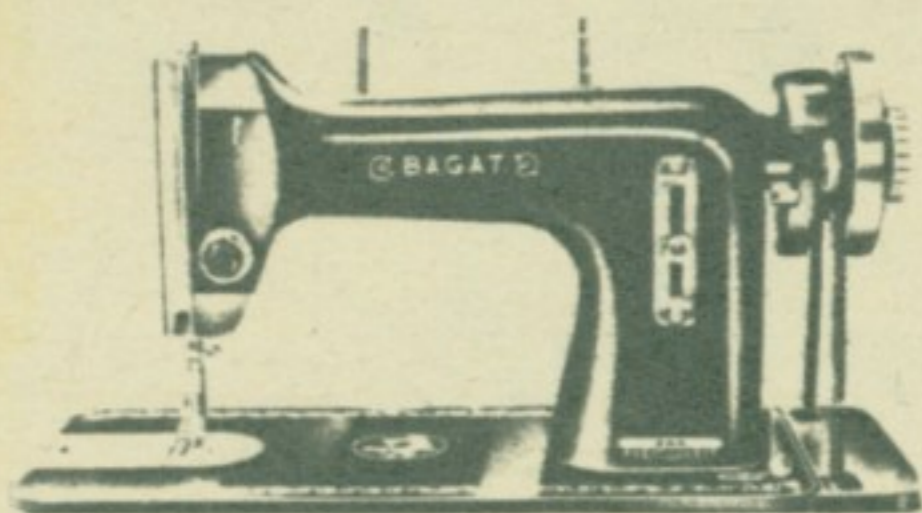
ШВАЈЦАРСКИ ТОП-ХАУБИЦА ПОСЛЕ II СВЕТСКОГ РАТА

ПАРТИЗАНСКИ ТОП ИЗРАБЕН НА КОРДУНУ 1942.

КРАЈ

ШИВАЋА МАШИНА »АНА« ОТИШЛА У МРКОЊИЋ-ГРАД

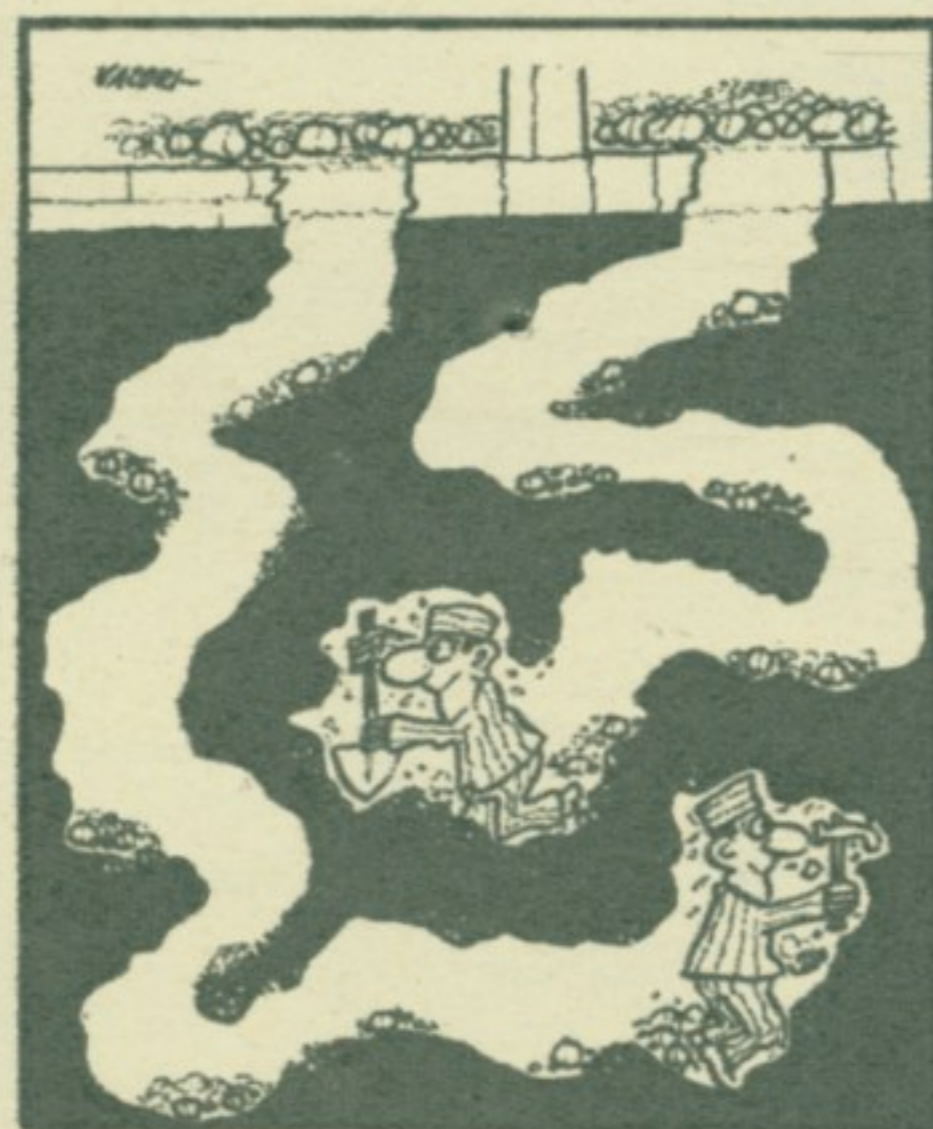
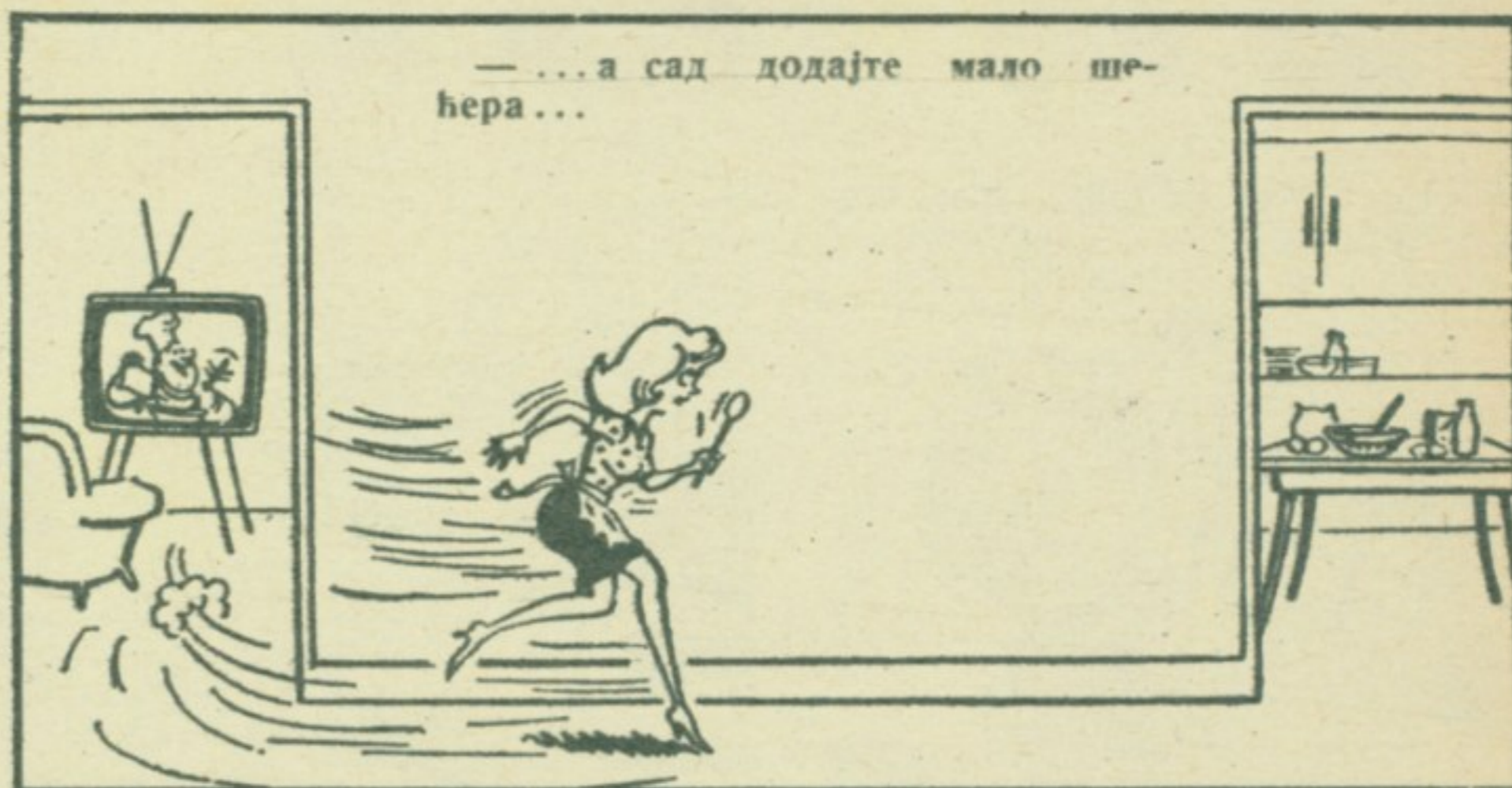

Уз макси гардеробу секретарице Мице објављену у Забавнику број 980 штампали смо модел Багатове

шиваће машине »АНА« и позвали читаоце да учествују у извлачењу награде. Право учешћа имали су сви они који купон пошаљу до 1. XI ове године. До одређеног рока у ЗАБАВНИК су стигле 5.792 дописнице с купонима међу којима су чланови комисије ЗАБАВНИКА извукли на срећу име добитника шиваће машине »АНА«, поклон творнице шиваћих машина »БАГАТ« из Задра. То је:

БИНА МАРТИНОВИЋ, Трг ЈНА 10, Мркоњић-Град.

*** ХУМОР ***

БЕЗ РЕЧИ

— За вас би било боље да идете године не идете у Аустралију!

РАЗБИГРИБА

ПОЗНАЈЕТЕ ЛИ ОВЕ ЗЕМЉЕ?

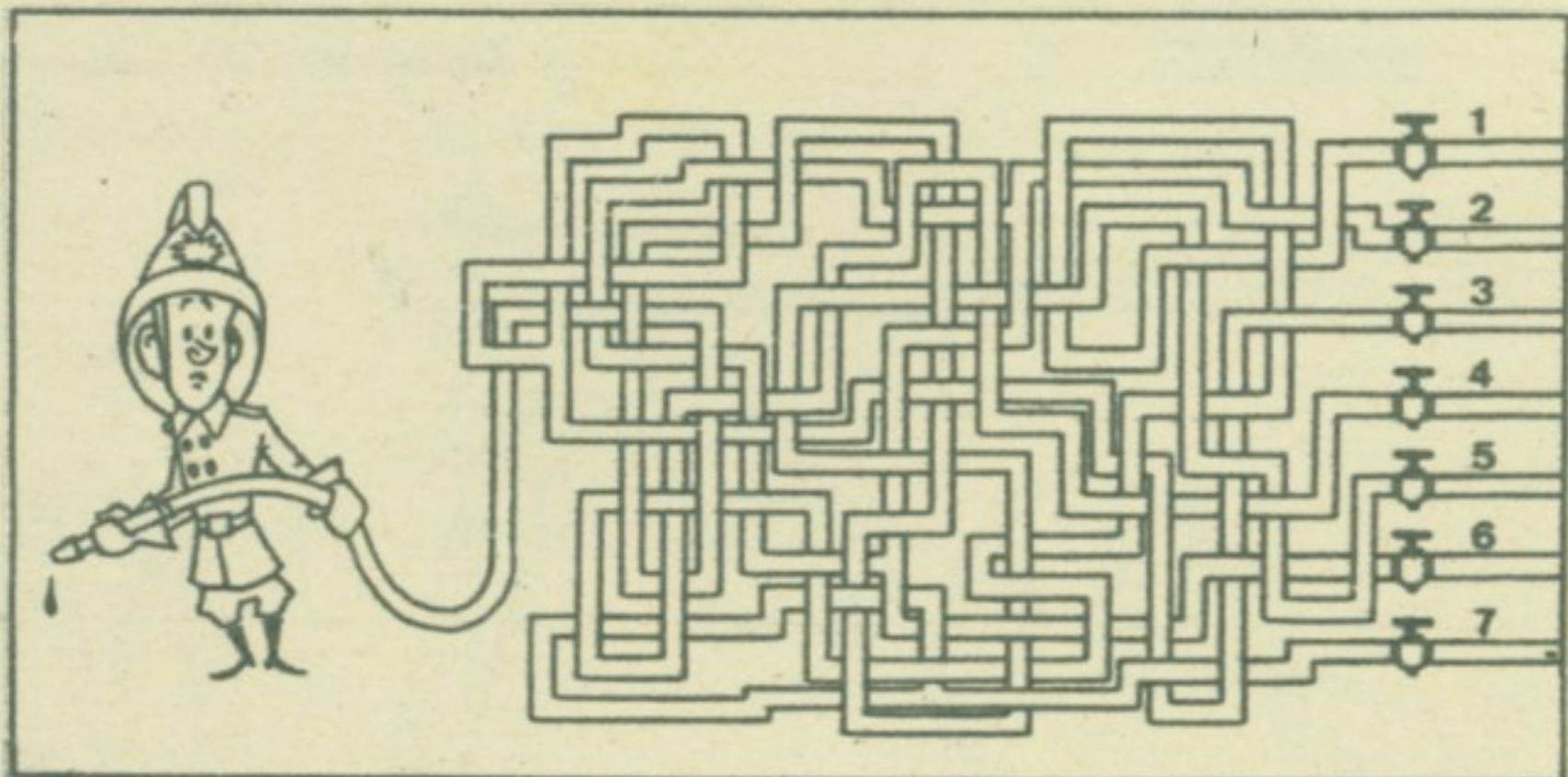

Шест читалаца који су овог лета били у иностранству послали су нам цртеже неких детаља из земаља које су посетили. Можете ли на основу њих да погодите које су то земље?

ОДГОВОР:

1. Египат; 2. Италија; 3. Грчка; 4. Холандија; 5. Мексико; 6. Швајцарска.

ПОЖАР!!!

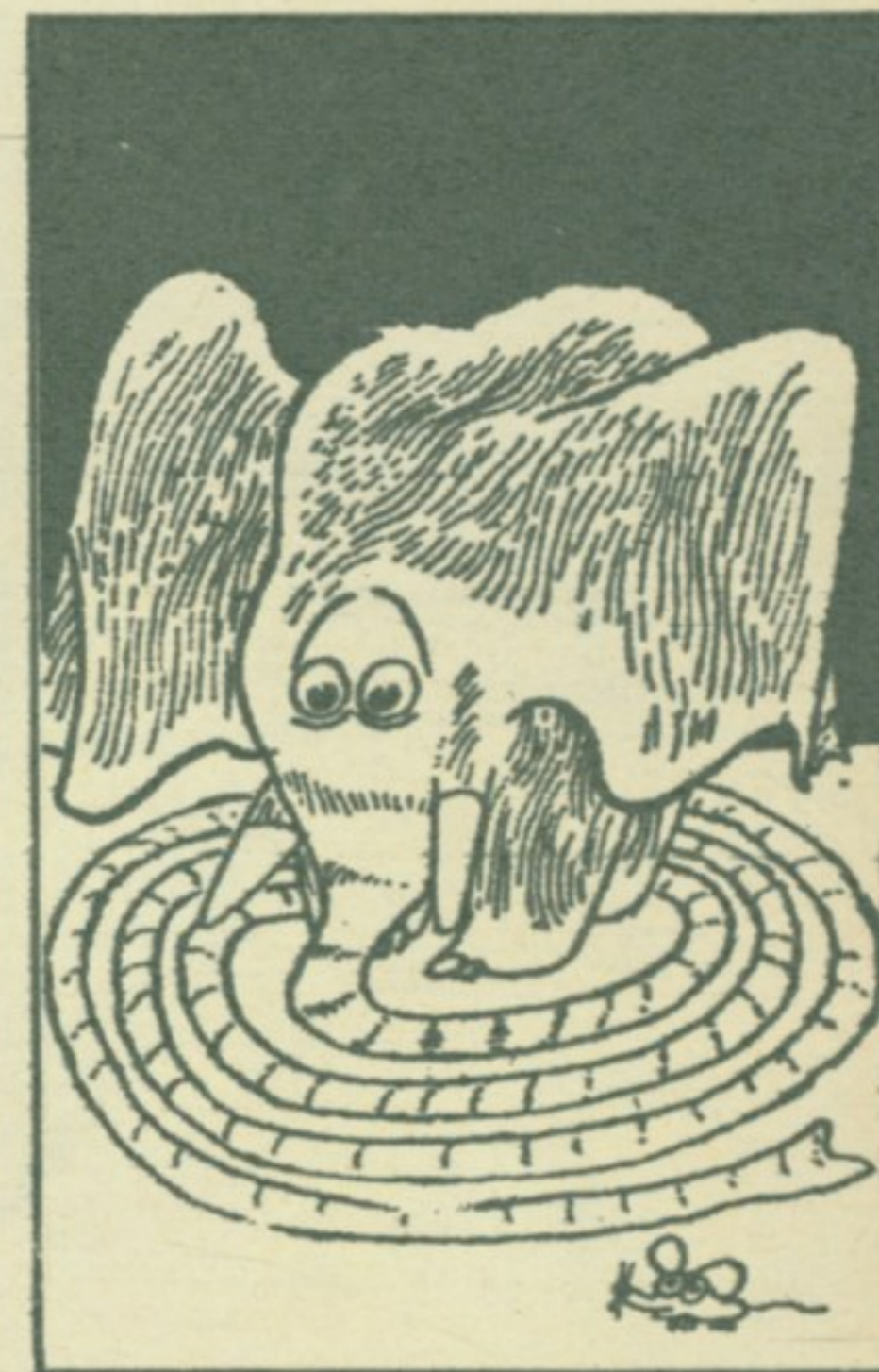
Млади ватрогасац Вицко први пут учествује у гашењу пожара. Пошто је почетник у овом послу збунио се и не зна коју од ових 7 славица треба да одврће, па да вода потече цревом које он држи у руци. Покушај да му помогнеш.

ОДГОВОР:

Славину број 5.

БЕЗ РЕЧИ

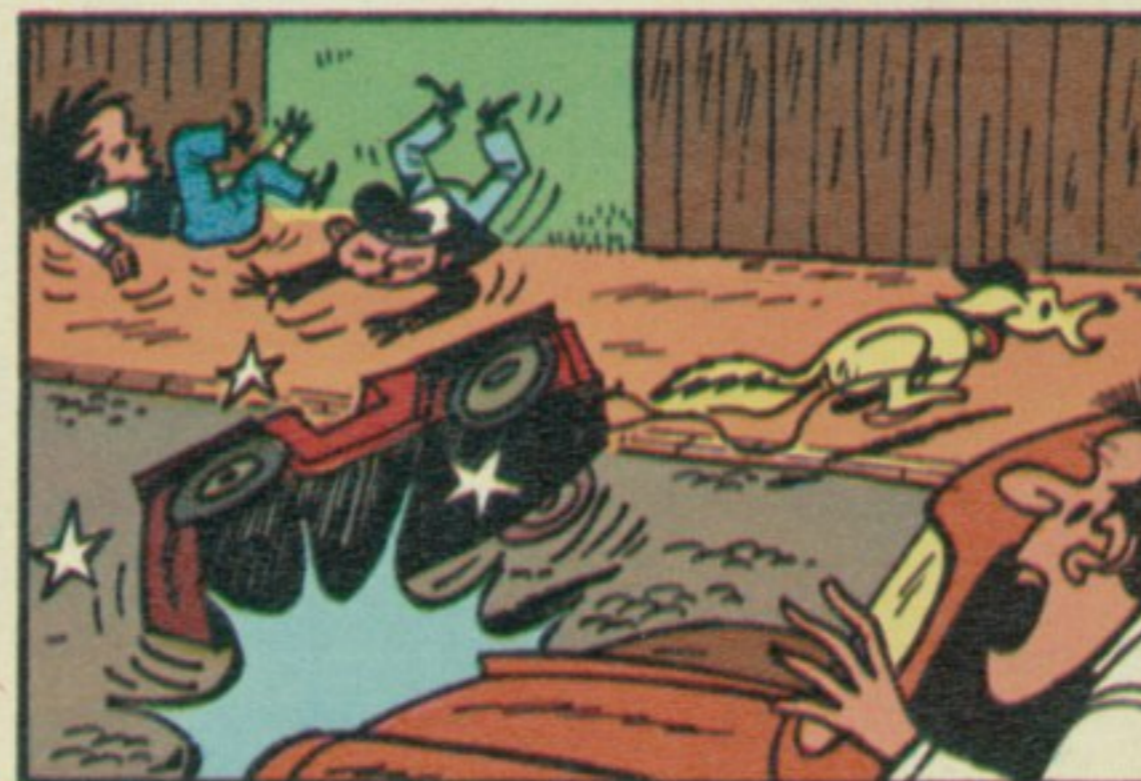
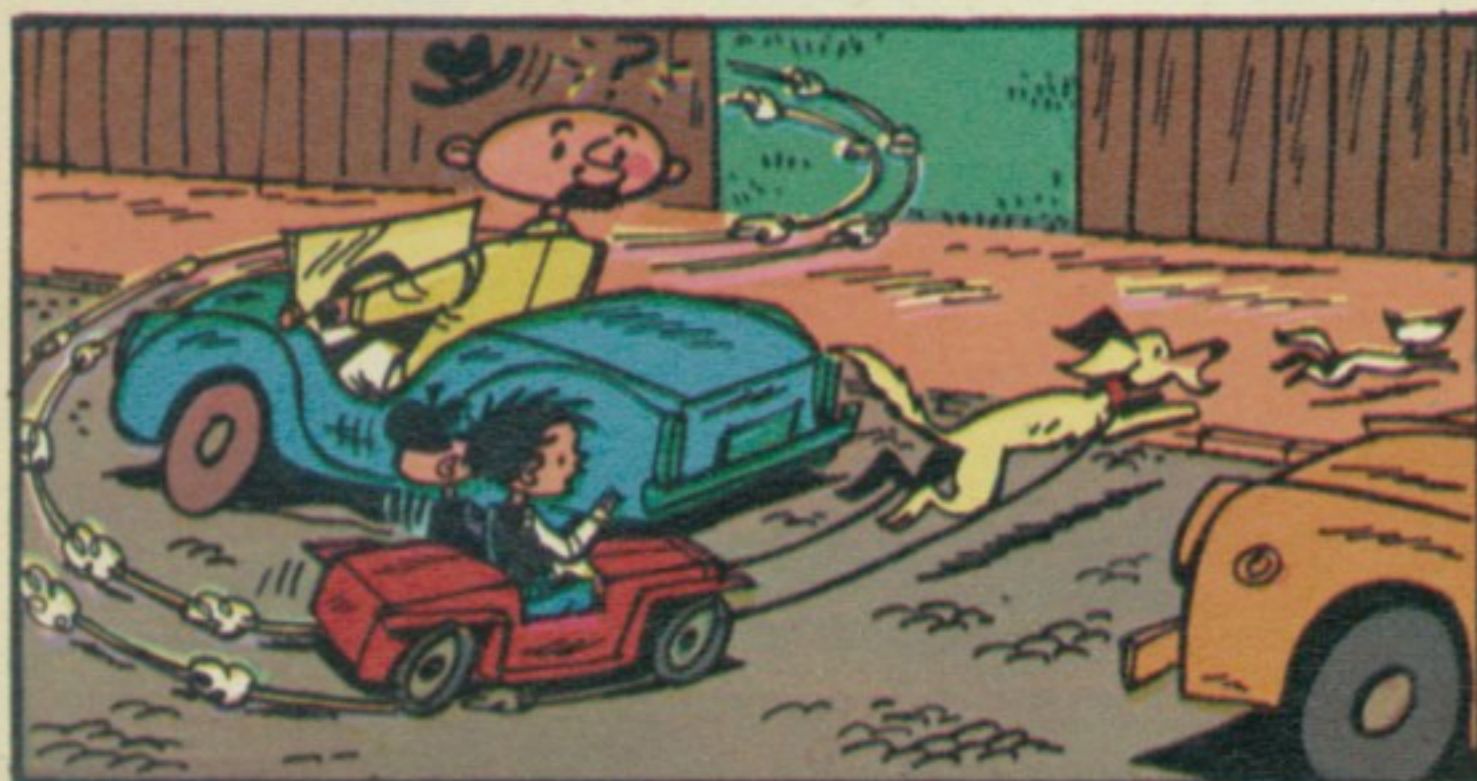
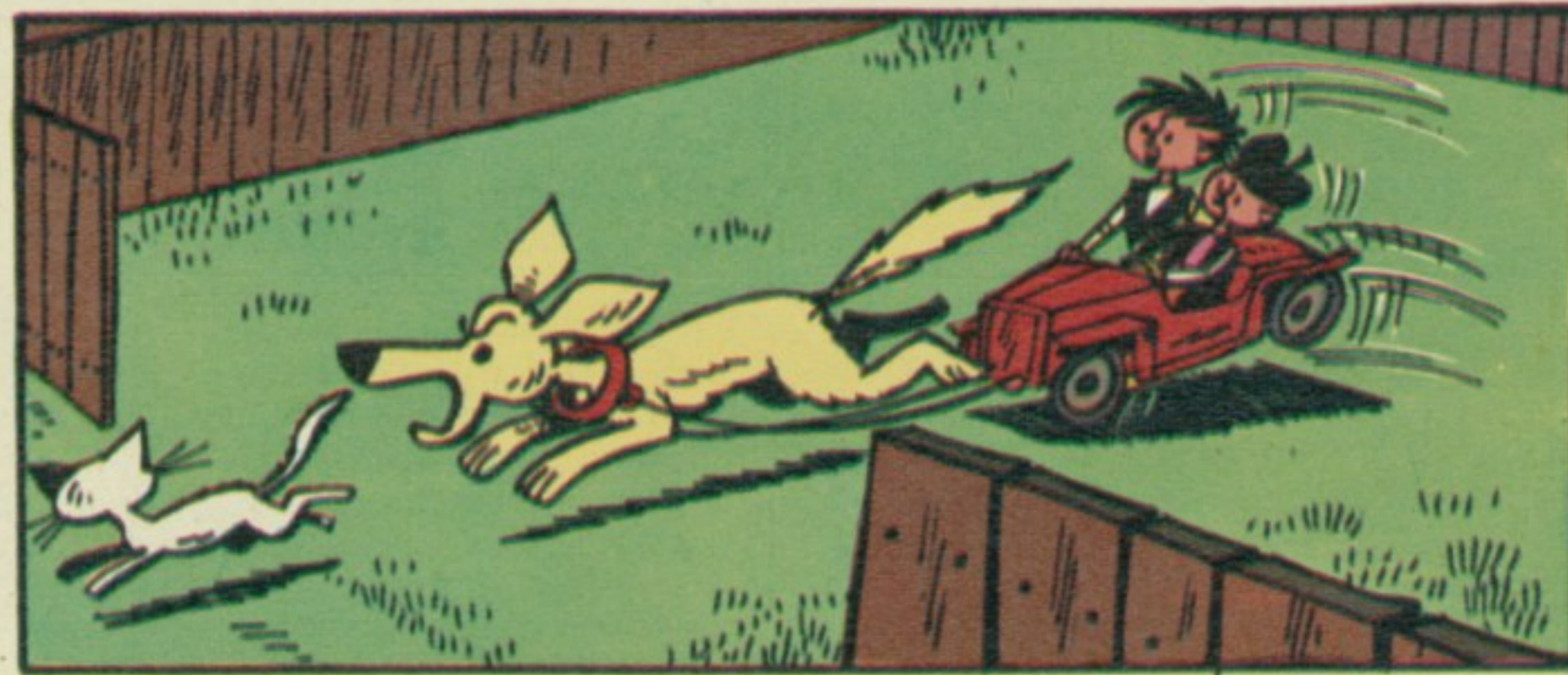

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

Удар метеора преполовио је свемирски брод као циновски отварач конзерву. Посада је избачена у свемир као што се сребрнасте рибице растурају на све стране кад их рибар ноћу проспе из мреже у море.

— Баркли! Баркли, где си? — узвикну неко.

Људски гласови звучали су као гласићи деце изгубљене у тами.

— Вуде! Вуде!

— Капетане!

— Холисе, то сам ја, Стоун!

— Стоуне, овде Холис. Где си?

— Не знам. Шта је горе а шта доле? До ђавола, па ја падам!

И они су падали као што камење пада у огроман и мрачан бунар без дна. Уместо људи постојали су само гласови, разни гласови: неки љутити, неки уплашени, једни разочарани, други равнодушни...

— Удаљавамо се један од другог — рече неко.

Тако је заиста и било. Падала су различита питања и ништа више није могло да их приближи једно другом.

Били су обучени у херметички затворена свемирска одела и имали су скафандере на глави али то је било све. Нису стигли да обуку одела за спасавање која би им омогућила да се приближе један другом и заједно чакају спасење лебдећи у безваздушном простору. Овако су били као метеори који јуре у разним правцима...

»Ја нећу да умрем!«

— Стоун зове Холиса! Стоун зове Холиса! — зачу се у пријемницима који су били смештени у скафандерима свих чланова некадашње посаде.

— Овде Холис! Здраво, Стоуне! — одговори Холис.

— Колико дуго ћемо моћи да разговарамо? — упита Стоун.

— Зависи од брзине којом ти идеш својим односно ја својим путем — узврати Холис. — У ком правцу падаш?

— Изгледа према Месецу! — рече Стоун.

— Ја падам према Земљи — прошапута Холис. — Улетећу у атмосферу брзином од шеснаест хиљада километара на сат и изгорећу као шибица...

Остали су ћутали и размишљали о судбини коју нису могли да измене.

— О, још падамо. — изненада неко рече. — Још дуго ћемо падати, дуго, дуго, дуго... Ја нећу да умрем, ја нећу да умрем!...

— Ко је то? — упита Холис.

— Не знам — узврати Стоун. — Мислим да је Стимсон.

— Стимсоне, овде је Холис. Смир се, сви смо у истом положају!

— Не желим да будем овде! — викну Стимсон изнебуљено. — Хоћу да будем на неком другом, сигурнијем месту!

— Можда ће нас неко ипак наћи — покуша Стоун да умири и њега и себе.

— Морају да ме спасу! — врисну Стимсон. — Не верујем да је све ово могуће! Сигурно сањам...

— Све је то само ружан сан — прошапута неко.

— Доста! — викну Холис. — Прекини с тим!

— Дођи и ућуткај ме ако можеш! — рече Еплгејт јер то је био он.

Холис осети силну жељу да задави Еплгејта. Већ много година је размишљао о томе како да рашчисти рачуне с Еплгејтом, али сад је наравно било касно. Еплгејт ви-

ЗВЕЗДА ЈЕ ПАЛА

РЕЈ БРЕДБЕРИ

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ше није био човек. Као и сви остали, он је био само глас.

Нико не слуша кајешана

И тако су падали... Двојица почеше да вриште као да су тек тада схватили у каквој се ужасној ситуацији налазе. Холис виде једног од њих како лебди у близини, а у пријемнику је чуо како вришти.

— Престани! — викну Холис.

Човек је сад био сасвим близу њега. Холис је знао да ће човек наставити да вришти још милионима километара, то јест докле год буде у домету радио-пријемника и да ће их стално узнемиравати, да им неће дозволити да последње сате проведу разговарајући један с другим.

Холис успе да ухвати човека за чланак на ноzi а мало касније се привуче до његове главе. Тако је било најбоље. Уосталом ускоро ће ударити у Месец, Земљу или неки метеор и погинути, па зашто не сад одмах?

Холис проби својом челичном пеницом скафандер човека који је вриштао. Вриштање изненада престаде и тело продужи беживотно да пада.

— Холисе, да ли си још жив? — упита Еплгејт.

— Да, још — узврати бесно Холис.

— Хајде да мало поразговарамо — предложи Еплгејт. — И онако не можемо ништа друго да радимо.

— Доста! — умеша се капетан у разговор. — Морамо да нађемо неки излаз из ове ситуације.

— Ћути, капетане! — викну Еплгејт. — Више те нико не слуша.

— Шта кажеш? — узвикну капетан.

— То што си чуо — узврати Еплгејт. — Сада твој чин ништа не вреди јер си десет хиљада километара далеко. Нико од нас не може више ништа да изгуби. Само још ово да додам: имао си слаб свемирски брод и био си лош капетан. Надам се да ћеш се што пре разбијти о Месец или неко друго проклето небеско тело!

— Наређујем ти да прекинеш! — узвикну капетан љутито.

— Само ти наређуј — одговори Еплгејт. — Холисе, где смо оно стали? А, да, сад сам се сетио. Ти наравно знаш колико те мрзим. Пре пет година дао сам свемирској служби лошу оцену о твом раду.

Ништа није важно

Баш у том тренутку поред Холиса пролете мали метеор. Он погледа доле и виде да више нема леву шаку! У његовом свемирском оделу више није било ваздуха! Ипак, имао је довољно ваздуха у плућима да би могао десном руком чврсто да увеже леви рукав свемирског одела и затвори шупљину. Ускоро је унутрашњи притисак у оделу опет био нормалан.

Ништа га више није чудило. Његови другови, боље рећи остали гласови, разговарали су или говорили сами са собом. Леспер је непрекидно причао о девојкама које је познавао. Брбљао је о једној лепотици на Јупитеру, о другој на Марсу, о трећој на Венери, о дивним забавама у којима је учествовао на свим могућим световима.

— Да ли се љутиш, Холисе? — зачу се Еплгејтов глас.

— Не — узврати Холис.

Заиста се није љутио. Више није ни било важно да ли се љути или не.

— Целог живота си покушавао да се пробијеш до врха у свемирској служби — продужи Еплгејт. — Ја сам те у томе спречио пре него што су и мене избацили из групе најбољих.

— То није важно — рече Холис.

Холиса се сада није ништа тичало осим једне једине ствари — жеље да живи.

Леспер је наставио да прича о свом срећном животу, али Холис му рече:

— Све је готово, Леспере! Готово је као да никад није ни било! Сад нема никакве везе што си ти живео срећније од мене. Важно је шта се догађа сада!

— Али ја имам успомене, сећања! — узвикну Леспер очајно.

Холис је знао да је Леспер у праву. Није свеједно како је неко живео, није исто сећати се срећних тренутака и сањати о нечему што је могло да се догоди — а није се десило. Холис је могао само да сањари о стварима које је хтео да учини, а Леспер је имао истинске успомене. У томе је била разлика.

— Шта ти то сад вреди? — викну он Лесперу. — Није ти ништа лакше него мени. Обојица падамо кроз простор. Једина разлика је у томе што су путање нашег пада различите.

— Мирнији сам од тебе — рече Леспер. — Искористио сам своје шансе и нисам пакостан и огорчен као ти.

— Да ли сам заиста пакостан? — упита Холис самог себе. — Никад то нисам био.

ИМА РАЗНИХ НАЧИНА ДА СЕ УМРЕ — СВЕМИРСКИ ЈЕ ЈЕДАН ОД НАЈЧУДНИЈИХ

ПАДАЛИ СУ КАО ШТО КАМЕЊЕ ПАДА У ОГРОМАН И МРАЧАН БУНКЕР БЕЗ ДНА

— Смири се, Холисе! — рече Леспер. — Знам како ти је и знам да ниси хтео да ме увредиш.
Лесперов глас је све више слабио зато што је био готово двадесет хиљада километара далеко.

У роју метеора

— Холисе — рече неки глас. То сам опет ја, Еплгејт.
— Да, шта хоћеш? — упита Холис.

— Размишљао сам о свему — узврати Еплгејт. — Ово не ваља. Свађа је лош начин да се заједно умре. Лагао сам те. Не знам ни сам зашто сам ти рекао да сам ти упропастио каријеру у свемирској служби. У томе нема ни трукне истине. Једноставно заборави све то.

Холис осети велико олакшање. Његов бес, ужас, његова усамљеност нестали су као руком однесени.

— Хвала ти, Еплгејте — прошапута он.

— Нема на чему — узврати Еплгејт.

Мало касније Холису се јавио Стоун:

— Здраво! Упао сам у рој метеора. Мислим да је то група Миркин-дон која сваких пет година пролази поред Марса и иде према Земљи. Сад сам у средини роја који личи на велики каледоскоп састављен од метеора разних боја и облика...

— Идем са њима — продужи Стоун тихо. — Вуку ме са собом...

Холис изненада зачу Стоунов смех и најези се. Стоун ће вечито путовати са ројем метеора и сваких пет година пролазити поред Земље!

Гласови умиру

Гласови другова су се један по један губили у бескрајном простору. Сваки је ишао својом путањом. Сви ти момци који су били „мозак“ свемирског брода и тако добро управљали њиме сада су полако нестајали. И као што тело човека умире кад мозак престане да ради тако је умирало њихово другарство и све оно што су значили један другом.

Подрхтавајући у вечитој тишини звезданог просторства гласови су полако умирали. Капетан је отишао према Месецу, Стоуна је одвукао рој метеора, Стимсон и Еплгејт јурили су према Плутону, Смит, Тарнер и Андервуд ко зна куда...

— А ја? — размишљао је Холис. — Шта да радим? Да ли постоји бар нешто што бих могао да учиним на крају свог празног и неуспелог живота? Кад бих само успео да сада некоме причиним радост, кад бих могао да надокнадим пакост која се свих ових година скупљала у мени иако то нисам знао!

Падао је брзо као метак, као камен, као комад гвожђа. Није био ни гужан ни срећан, само је желео да учини нешто лепо, корисно и добро сад на крају, кад је све готово.

— Кад улетим у атмосферу — размишљао је — изгорећу као метеорит и мој pepeo ће се распршити по целој Земљи. Питам се да ли ће ме неко видети?

Мали дечак на сеоском путу погледа у звездано небо и узвикну: — Погледај, мама! Пала је звезда!

Заиста, блистава бела звезда пала је на небо изнад Илиниоса, САД — Пожели нешто — рече дечак ова мајка. — Пожели нешто.

ТУНГА И ХОРДА С ДРВЕЋА

„После једног новог сукоба с непријатељем један заробљеник нам је рекао да је међу народом с дрвећа приметио дечака наше расе...“

И ју-ма са два ратника кренуо је да то проверимо. Пут је био тежак. Можда два друга су изгубила живот. Ја сам наставио пут...

986

ПОДСЕТНИК

ДЕЧЈИ ГРАМОФОН — комплет од 8 плоча (бајке, приче, песме). Можете купити или наручити поузећем: књижара „ФРУШКА ГОРА“, Београд, Македонска 27. Цена 82,60 н. д.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

ПОПУЛАРНИ КИЋО

Победник овогодишње „Опатије“ млади Осјечанин Крунислав „Кићо“ Слабинац тренутно је наш најпопуларнији певач. Први је на свим листама чак и оним које праве његове колеге. Сада се налази у Совјетском Савезу где одушевљава публику. На његовој плочи су две композиције: „Више нећеш бити моја“, прва награда публике на „Опатији 70“ и „Цвијет чежње“ са овогодишњег сплитског фестивала. Плочу је издао „Југотон“, цена 7,70 н. дин.

ВИШЕ НЕЋЕШ БИТИ МОЈА

деда ЧЕДА

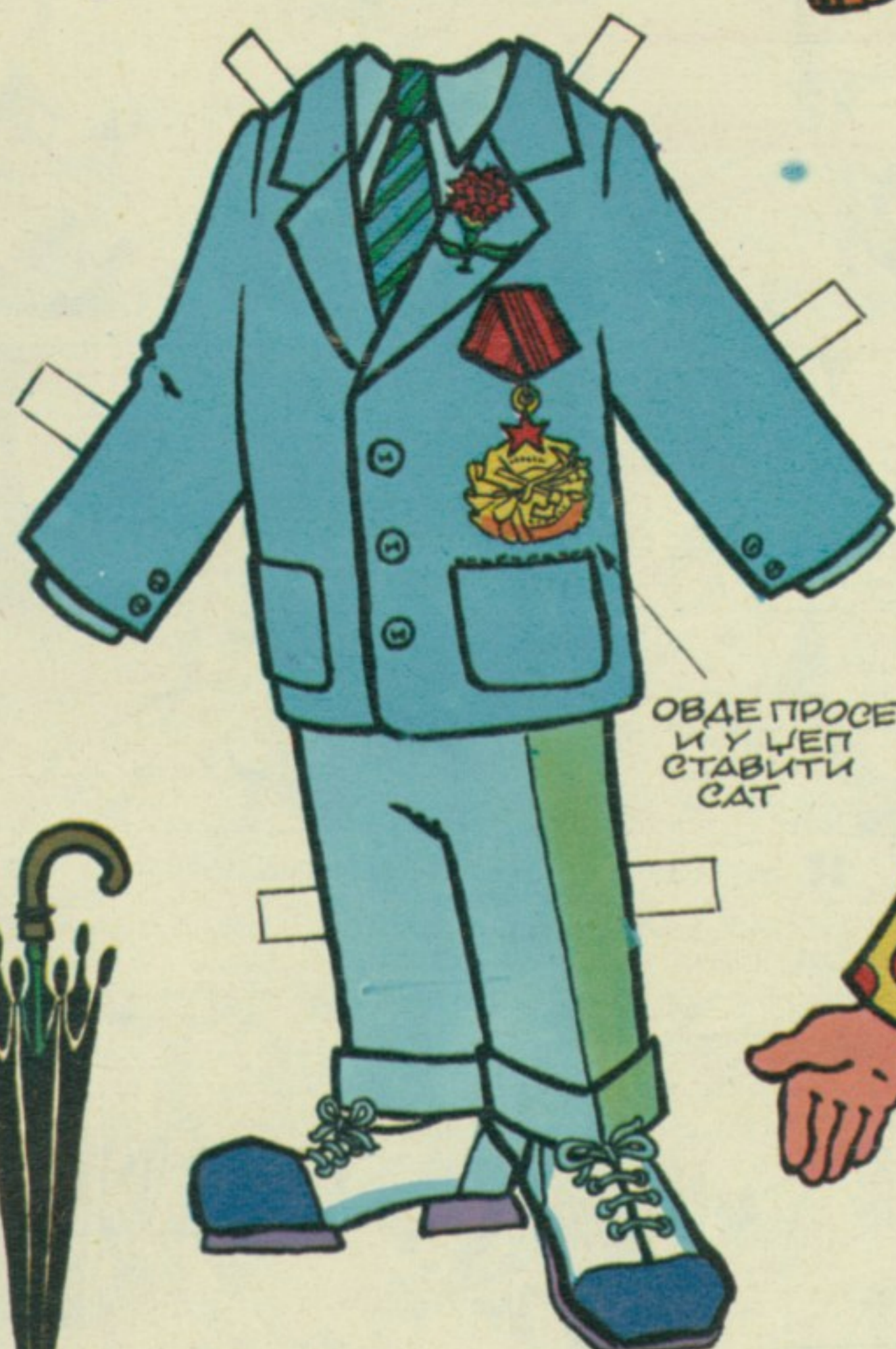
КАЧКЕТ ЗА
СВАКИ ДАН

ШТАП

ЏЕПНИ САТ

ОВДЕ ПРОСЕКИ
И У ЏЕП
СТАВИТИ
САТ

ОВДЕ ПРОСЕКИ
ЗА САТ

ЏЕМПЕР КОЈИ
МУ ЂЕ
ОПЛЕЛА
БАКА СТАКА
ОД ОСТАКА
БУЊЕ
И

СОМОТСКЕ
ПАНТАЛОНЕ

КИШОБРАН

ПРАЗНИЧНО
ОДЕЛО

ШЕШИР

НАОУГАРИ
ЗА
ЧИТАЊЕ
ЗАБАВНИКА

ОДЕЛО КОЈЕ
ЂЕ НАСЛЕДИО
ОД СИНА
КОМЕ ЂЕ
БИЛО
ТЕШО

ДЕСНА
РУКАВИЦА

ЛЕВА
РУКАВИЦА

Jadranka

СВЕ ОВЕ МОДЕЛЕ МОЖЕТЕ САШИТИ
НА ШИВАЊИМ МАШИНАМА **BAGAT**

BAGAT
ВЕЃ ГОДИНАМА
НАЈТРАЖЕНИЈИ
ТИП ШИВАЊЕ
МАШИНЕ

ИЗРЕЖИ ОВО И НАЛЕПИ НА ДОПИСНИЦУ
ОВУ МАШИНУ ВАМ ПОКЛАЊА **BAGAT**
ОД ОНИХ КОЈИ ПОШАЉУ ОВАЈ КУПОН
НА СРЕЊУ ЂЕ СЕ ИЗВУКИ ДОБИТНИК

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК БЕОГРАД П. ФАХ 124

ПОШАЉИ ОВАЈ КУПОН ДО 4. XII. 70

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Имам 16 година и желим да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље и иностранства. Језик дописивања: српскохрватски, македонски и француски. Сакупљам разгледнице и значке. Љунчо Мојсовски, Бориса Кидрича 30, Тетово.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из Југославије. Скупљам маркице, салвете, разгледнице и сличице глумаца. Имам 13 година. Славица Јовић, Н. Н. Д/6-2/2, Кладово.

Имам 14 година и желим да се дописујем са друговима из Југославије који воле да слушају Борђа Марјановића и навијају за „Црвену звезду“. Скупљам разгледнице, марке, фотографије глумаца и аутограме. Весна Кујунцић, Шумица 18, Кикинда.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Скупљам салвете, сличице „Животињско царство“ и „Битка на Неретви“. Ученица сам IV разреда основне школе. Драгана Коковић, М. Тита 4 а, Нишка Бања.

Имам 13 година. Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Навијам за ФК „Црвена звезда“. Сакупљам разгледнице. Од певача народне музике највише волим Недељка Вилкића. Златко Матић, Дечија болница Баковићи — з. п. Фојница.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Имам 12 година. Сакупљам марке, стари новац и разгледнице. Зоран Лазаревић, Паштровићева 13, Београд.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Имам 12 година. Скупљам салвете, разгледнице и марке. Волим забавну музику, од певача највише Мишу Ковача. Навијам за „Партизан“. Магдалена Ердеш, Кречанска 5, Ковин.

Имам 16 година и идем у I разред гимназије. Скупљам поштанске марке, разгледнице, фотографије певача и глумаца и спортиста. Навијам за „Партизан“. Желео бих да се дописујем са младима из Југославије и широм света. Богољуб Арсенијевић, Пастерова 31/11, Ваљево.

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из целе Југославије. Скупљам слике „Винету“, маркице и фотографије народних певача. Гојко Пикић, Железничка зграда број 13, Зеленика — Вока Которска.

Имам 13 година. Навијам за „Црвену звезду“. Желео бих да са друговима и другарицама из Југославије размењујем сличнице животињског царства. Небојша Арбутина, Саве Гајића 6, Двор на Уни.

Имам 16 година. Волим народну и забавну музику. Скупљам слике певача и глумаца. Самка Џамбић, Плана 66, Тузла 3.

МАЛА ПОШТА

ТО ЈЕ НЕОЗБИЉНО

„Мађионичарски велики трикови“ из броја 983 су ме прво запањили а онда навели на помисао да се ради о некој шали. Међутим кратак увод на почетку, сасвим озбиљне садржине, не допушта такву претпоставку. Зато ми не остаје ништа друго до да се упитам како је могуће да један лист таквог реномеа као што је то Забавник објави тако нешто. Трикови које сте „објави-

ли“ и препоручили читаоцима за „кишне дане“, најблаже речено, неозбиљни су. Завлачење цигарете у уво, сакривање пинг-понг лоптица у устима, бушење зида и сакоа... све то звучи сувише бесмислено да би се могло озбиљно схватити.

МИЛАН ГЛИГОРИЈЕВИЋ,
студент, Београд, Алексе Неводовића 5/3

Ви сте сасвим у праву. Мађионичарске вештине су биле такве да их заиста нико није могао схватити озбиљно. Ми верујемо да их наши читаоци нису схватили тако већ као забавну смејурју.

НЕВОЉЕ С РОДИТЕЉИМА

Драги Забавнице,
Чуо сам да постоје књиге које родитељи забрањују својој деци да читају. Ја питам може ли се (неким законом) забранити родитељима да читају „Забавник“? Ево за-

што. Ми деца писали бисмо вам о разним нашим невољама са родитељима, али не смео јер и они читају „Забавник“, па ако виде шта смо јавили, онда смо готови јер су они увек јачи.

Забавник се не може никоме забранити. Ако је правда на твојој страни.

расправи то са родитељима, јави нам и храбро се потпиши. Нека и родитељи прочитају. За правду треба и жртве под нети.

»ПРОСВЕТИНЕ« СРЕЂЕНЕ

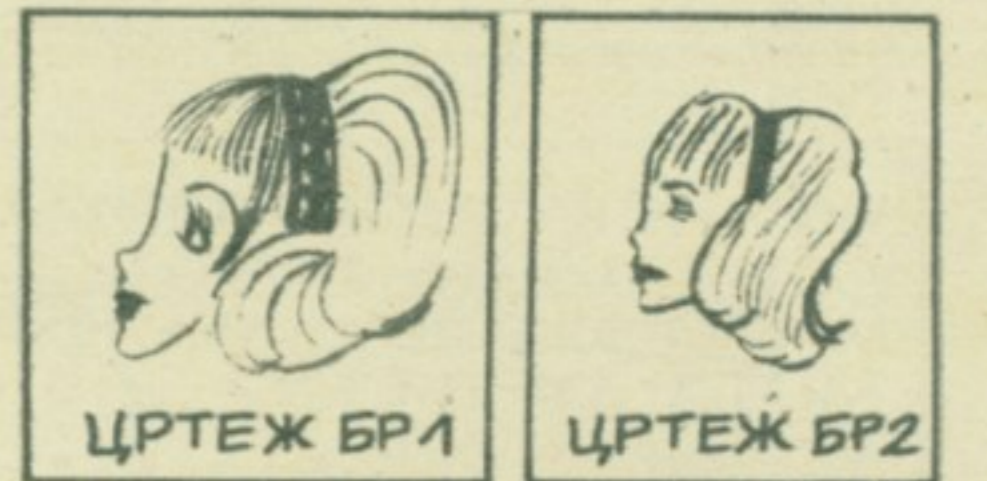
Молим вас да ми у рубрици „Мала пошта“ одговорите кад ће бити објављено извлачење сређака „Просветине“ наградне игре.

ЈОЗО УДОВЧИЋ, ученик основне школе Оџак — Посавина

Пошто је интересовање за „Просветину“ наградну игру било огромно и још увек стижу поруџбине, то је ово Издавачко предузеће, да би задовољило све читаоце „Забавника“, продужило рок примања. Извлачење је објављено почетком новембра, а резултати ће бити објављени у једном од следећих „ЗАБАВНИКА“.

ЧИТАОЦИ, ОДЛУЧИТЕ!

Драги друже Забавнице,
Ја и моја другарица Оља не можемо да одлучимо чији је цртеж бољи. Она каже да је мој цртеж

бољи, а ја кажем да је њен. Питале смо старије али они кажу да су оба лепа, па их зато шаљемо да ви одлучите. Ја сам нацртала цртеж број 1 а она цртеж број 2.

ГОРДАНА МИЛЕНКОВИЋ и њена другарица ОЛИВЕРА из Пуковца код Ниша

Ни ми у „Забавнику“ не можемо да одлучимо, па зато позивамо читаоце да вам пишу и гласају за 1. или 2. Јавите нам резултат.

КОРИЧЕЊЕ

Редовно читам „Забавник“ и желео бих да га укoricим. Да ли ми можеш помоћи?

ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ, Дим. Туцовића 43, Београд

Пошто живиш у Београду дајемо ти адресу књиговесца који коричи „Забавнике“ и остале књиге и часописе: Љубисав Живковић, Београд, Иванковачка 27, телефон 28-594.

* УКРШЕНЕ РЕЧИ *

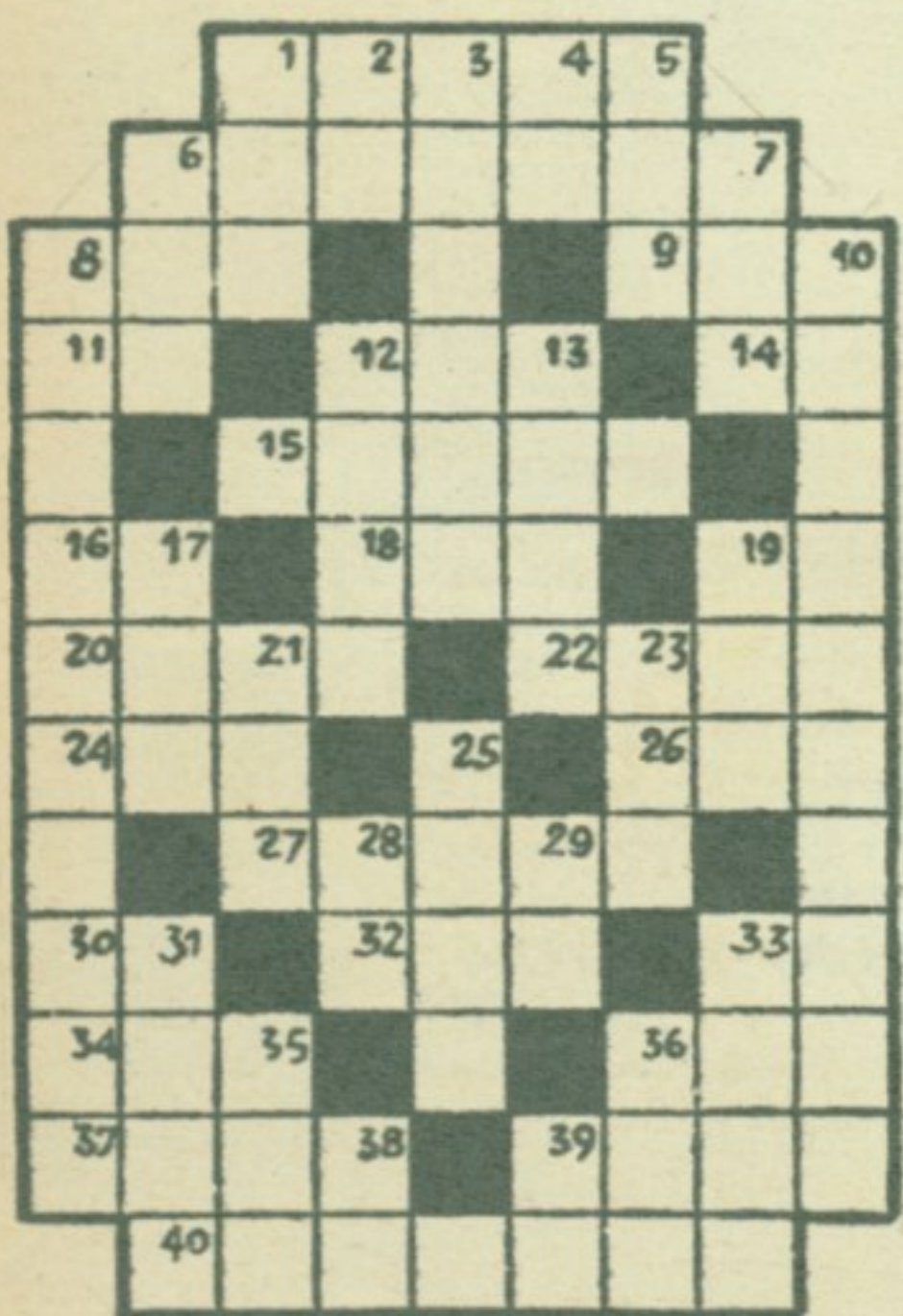
Водоравно: 1) један од облика монополистичког удруживања капитала; 2) држава у Јужној Америци; 3) део седмнице; 4) индустријска биљка; 5) хемијски знак за иридијум; 6) целокупно; 7) показна заменица; 8) игла са главом; 9) лична заменица; 10) једноцифрен број; 11) слово латинице; 12) осушена тра-

ва; 13) бод; 14) име македонског књижевника Шопова; 15) чувени немачки композитор; 16) део женске одеће; 17) хемијски знак за радијум; 18) љут корен; 19) иницијали нашег шаховског велемајстора; 20) врста иловаче; 21) аждаје; 22) наша река; 23) град у Шпанији; 24) пораз.

Усправно: 1) бодља; 2) хемијски знак за рутенијум; 3) писмени споразум; 4) иницијали нашег књижевника („Кадинача“); 5) фабрика аутомобила у Марибору; 6) скраћеница за Уједињену Арапску Републику; 7) наш аеротранспорт; 8) Велика праисторијска животиња; 9) главни град Данске; 10) решето; 11) митолошки краљ Тебе; 12) мрежа; 13) британска ваздухопловна компанија; 14) део лица; 15) и један и други; 16) мањи позоришни комад; 17) главни град Сумераца; 18) два суседна слова; 19) главни град Јордана; 20) једно чуло; 21) староримски поздрав; 22) врста папагаја (множ.); 23) хемијски знак за злато; 24) сизогласник и сугласник.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) жилет; 2) ваза; 3) ра; 4) Теба, т; 5) У(рош) П(редић); 6) ора; 7) биста; 8) ка; 9) компот; 10) Екс; 11) корна; 12) Ита; 13) као; 14) О'Кели; 15) трг; 16) Монако; 17) то; 18) слана; 19) три; 20) ки, и; 21) брег; 22) Ђ(амил) С(ијарић); 23) такт; 24) Одеса.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ Београд, Македонска 29. Директор Милојко Друловић. Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 66,00 дин, полугодишња 33,00. Претплата за иностранство: годишња 132,00 дин, полугодишња 66,00 дин. Годишња претплата у страниј валути: DM 40. — \$ 10.60 — FF 58.80 — Sfr 46. — Skr 56. Текући рачун број 608-1-82-1 за уплате из земље. Дезинне уплате из иностранства преко Привредне банке — Београд на рачун 608-620-3-3-32009-10-54. Поштански фах 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Рукписи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31 [тел. 22-711.

**У ИДУЋЕМ БРОЈУ:
2 комплетна стрипа**

МАНДРАК и глинена камила

ОПЕРАЦИЈА ГУНЕРСИД

